

საქართველოს კულტურის მინისტრი

თბილისი
ი მ გ მ ი

ରାଗଦୀର୍ଘର ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତରେ
ଶର୍ଵାନାଥ ସାହୁରତ୍ତ୍ଵରେ
ପାଠୀରାଜାଙ୍ଗକର୍ମ-ପ୍ରକଳିତ
୧୯୮୫ ୧୧-୧୨
ରାଜ୍ୟ-ପ୍ରକଳିତରେ

ବାର୍ଷିକ ପ୍ରକଳିତ
ମୁଦ୍ରଣ କମିଶନ
ଶର୍ଵାନାଥ ସାହୁ
ପାଠୀରାଜାଙ୍ଗକର୍ମ-ପ୍ରକଳିତ
୧୯୮୫ ୧୧-୧୨

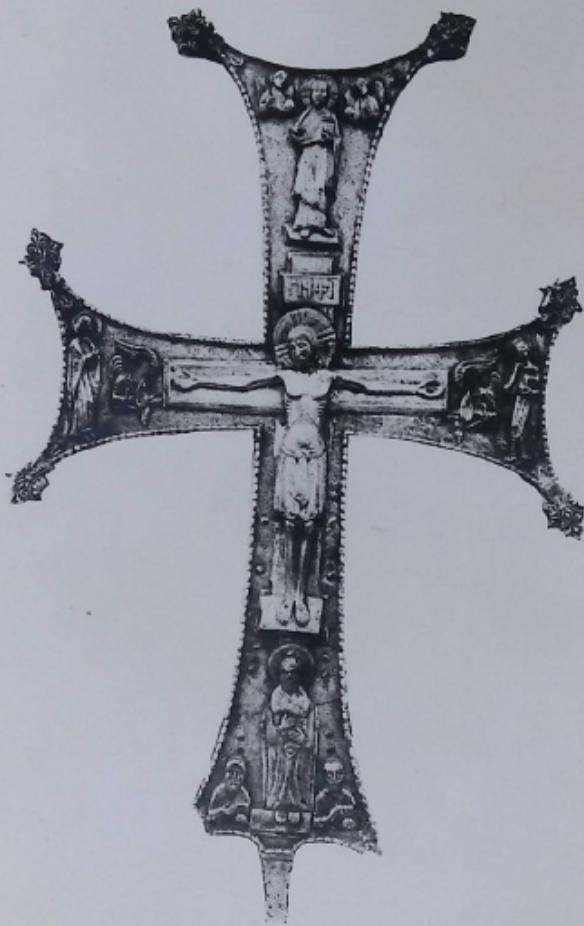
ରାଜ୍ୟ-ପ୍ରକଳିତରେ
ମୁଦ୍ରଣ କମିଶନ
ଶର୍ଵାନାଥ ସାହୁ

საქართველოს კულტურის მინისტრი

ქც

საქართველოს საკადისაკმ

თაღისი - 1980

සාමුහ්‍ය ත්‍රෑතුව

සාමුහ්‍ය ප්‍රාග්‍රන්ථ

蒙古文
蒙古文書籍

X. მასალა სარეაქციო ჯგუფის ურთის ენაზე ტაბაშირი წიგნი-
ან: შ. ა. ბროკაუზ (Лейпциგ) ა. ა. შ.
ხელორ (С.-Пეтерბურგ). С.-Пეтерბურგ,
1898

საბაში მისცა ბაზერა თავისი მეორე თხჩულა "ბაცემჯ ღო-
ორორეს" / 3435. / . ითანეს მეორე ამხანაგი მასირი, რომელიც
ეპისკოპოსი გახდა, საცენტრომდა მეცნიერს უმაღლესი სამწფრდ-
ოებისაგარ გამიჯუნას. მისი ძუძათის პასუხად ითანერ ბაზერა
"სიცეცა სამწყდაროებაზე", რომელიც ღრემოვ ითვლება წმიდა მა-
მების მიერ შექმნიდ ღილორსოფშიაში ერთ-ერთ საუკეთესო ნაწარ-
მოებად. მასში ბასახულის ქრისტიანობის მფლეოსის იდეალი და
საუძარის მის მოცავობებსა და აუცილებელ ღილისებები.

იმ ხანებში ბეკრი მფრულად კვიდებობა მონასტრებს, რომელ-
იც არც თუ იმუიათა თავისამო წიაღ იმიტაკენენ მის საუკეთე-
სო წეკრებს. ამის გამო ითანეს ბაზერა სამი სიცეცა "ბერმონა-
ბონთა ბასაცაცად" / 3865. / , სახად განდევილობა ბაზასიდებულის
ადამიანის აბრა თუ გრიმობათა ინიციიდაცერი თავის უდიდესის
სამოგაროებრივი მნიშვნისა და ტარემოს დესპოტიზმისაგარ ბასა-
ცაც და საწიგამოების უმაღლესი სულიერი და ტრეთრიკი ინფერ-
სების სასარგებლობა სამსახურის საუკეთესო სამსახულებად. ითანე-
რის მშენებელს თავისით დენი საერთ ტანადების მიღების
შემდეგ ბროებით შეიცეცანონ მონასტრები, რადეთ მისი სამრისით
განმარტოებისას უფრო ად ციდად მიღებულა ბრეობრივი სიმწიფე,
ჟეზ ფარიშებებს ხასიათი და მსოფლეხერველობა. უბაზნიში ცოდნი-
სას ითანე იქროშირსა კიდევ წამოენიშე მომოქრიადის ბაზერა.

ტანაბომელია ასკეციიმა ტაცესა ითანე იქროშირის ჯანმრთე-
ლობა. იგი ღამრულა ანფილექიაში და კრი წელს უკურთხა ღიაკუ-
ბად. თითქმის ორი ათებით წლის მარილე / 5 წელი იგი ღიაკ-
უნად იყო, 12 წელს კი - მღვდელი/, მდირებლან/რაზა მათგან
ტარეთხოუა მოწყვდაბა დარიცხათების/ და ტარიბებთან ბასახა-
ლისა და მარცვლების ანსელმი, რაზე მარცვლების ანსელმი,

ରୁଧ୍ରାଦ ମିଥ୍ରସ୍ତ୍ରାଦ, ଗନ୍ଧାରୀ ଲେଣିପାରିଶ ଶ୍ରେଷ୍ଠକର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରପର୍ଵତିକୁ ରା
ତ୍ରାପତ୍ର ଗଲ ପ୍ରତ୍ୟେକରିତ୍ବରେ ପାରିବା, କିମ୍ବରିତାପ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷାଳୀଙ୍କୁ ମିଳିବା କା-
ରାତ୍ରେମନ୍ତି, ରା ରି ସିଦ୍ଧ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କ ଅରାଧିକାରୀଙ୍କରିବାରି, ରାମାତ ଉଚ୍ଚି ରା-
ଖାରା ଅରାଧିକାରିଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରିଙ୍କରିବାରି, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷାଳୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରପର୍ଵତି
ରାମିଲି ରା ରାହିରିଥୀଙ୍କ ଫେରେଇବା ରାମକ୍ଷେତ୍ରରେ.

მაგ ის მეორედ და უცვე ჰუნისკუნელად მთაწორეს არტეგეპისკოპო-
სის კაოვერის. 404 ჩელის გააძლევეს ქ. კვერნი, სომხეთში,
სამაც თრი ჩელი დაჭყო. აქედან გაძლიერეს პიფიუნიში /ბიძვი-
რთა/, აგრძა 407 ჩელის 14 ცეკვების გრძელი /კომანასში/
ტარდა იცავდა.

საუკლესიო ისტორიკული კაცისფერი იცნობდა ითანე იქროპი-
რის ათასტე მეზ რადაცემას. /ითანე იქროპირად ინორა გარდა-
ცალებიდან ასტე მეზი ჩელის წევდის / ღვერდის დუის ცოტილია
804 ქარაცხა და თემუა ძისი ნაქადაგარი მსმენელი მიერაა
ჩანარიდი /უფარ ნაკლოუანად/, მატრა ითანე ისეთი მჯერმე-
ცყველები მიზით იყო მარკები, რომ ჩელინამდე ამ სახით მოუწე-
რდი მისი ქომილეჭიკური მეძუკირეობა მაინც მიჩნეულია ქრის-
ტიანები ინაკორები. ჩელი წიგნის საჯეროსო მიმშობა. ეკლესიის
მომაციერები ძიძულების გამომცემისას და კრიფთოსების, წარ-
მართებისა და იუდეულების ჩირავადებად. პოლემიკისას ითანე
ოქროპირი მიმართ როდი გამოიჩინეოდა სხუა საუკლესიო მიღება-
თაგან. იგი ტაცილებით მაღალი საუთო წიგნების კომენტირე-
ბის საქართველო. მისი ვაჭეგვისის, ნარევი და მარციკი, ძაბუ-
ლიკიათა აღმოჩინებული, ქრისტიანულ ღილაურობის კულტი-
კონცენტრაციონურების გიგ მასალას აძლევდა. არა მხოლოდ აღმო-
სკლებში, არამედ დასაცუდოდაც.

X. სამაც პოპელარე საუთო წიგნთა ცეკანდელი კომენტატორებიც
კი ასახილავთ, თეოდილეტელ ტაზენტიდი / ითანე იქროპირის
კომენტირებას ახდენენ.

დარჩენილი მარტივი მარტივი და მარტივი მარტივი
მედალია - მასინის სისტემას ხილიდ კუნძულების

მეტონებებს. ყველაზე მეტად ითანე ეწინაულმდებელა იმზირინდება
 დეაფრის, რომელსაც შენარჩუნებული პერიოდი წარმართდის პრაქტი-
 კული პრინციპები და მსოფლიშებულობა. განსაკუთრებული ძალი
 იმპერიის იტი აგრეთვე მონათმულობელთა წინააღმდეგ, რომელსაც
 უწერსაბარი ქანებათ დაკრიციუმული მონათა იაფი შრომის
 წყვარბით და უგუნჯი უფლებების იცნები ჩაფინარი, მარინ რო-
 ცა მარცო კონსაკრაციონული 50 ათასამდე კაცს სჭირდებოდა
 ეკვივოცებების დახმარება. ითანეს განსჯის ამოსაკად წერფილს
 წარმოადგენს აბრი ახამიანთა ფრითერთორის დანასწორების შე-
 სახებ. ამასთან, ძირი დაგრძელება აქვთ ჰულიბრენ სიმძირეს,
 მაგრამ მათ სწორად უნდა შესძლონ მისი გამოყენება, უნდა გაუ-
 დანიკორ თავისი სიმძირე ძუნებით მათსაც მსგავსთ, უპოვარი-
 მათ, რომელიც უარის ამობარენ ადამი, ითანე იქმოპირი ძველი
 აუთების წინასწარმეტყველის მსგავსად გამოიყარებულება და
 ქარიერს უწინებდა. მისი აზრით, არა მარტო ის არის მასრულები,
 კინც სხვის ქონებას ითვისებს, არამედ ისიც, კინც მღასავისა და
 უპოვარი არ უაიღებულს რასაე. "შეკრის ძებრებენ იმისათვის, რომ
 მიგირებს კუსხით თასი, -ამობას ითანე, - მაგრამ რად არიან ისი -
 ნი უსამართოონი გარიბთა მიესროთ? მე მრავს კულე მღაცებელს და
 არა მოიგარი. მერ მიიღარი ხარ? არ ეგიძიგ. მაგრამ თუ მასრულე-
 ბი ხარ, არ გაჰაფირე! მიიღარინიც და დარიბრიც შეკირი არიან
 ჩემინი." XI საზრაოში /"მოციქულა საერე"/ - მოხატულია ქრისტი-
 ანიზე დემოს სიტუაციის მოსპობისა ქრისტიანულ სახელმწიფოში ა-
 ის ელოდით, ერთ ხანობას რომ ხორციელდებოდა პირველ კლეისიე-
 ბი / ის მრთს, როდესაც მოციქულთა გადამცემით საარსებო სარუ-
 ლებანი ყველასათვის საერთო იყო/. ამასთანც ითანე მდგრადი და
 აღიარებს, რომ ეს პროცესი პროცესუად განმიერა პირველ და მერ-

სწაფება ბ. თავი ა, ეკლესიას შინა
კრძალულებისათვის.

აქა ეკლესიაზ რა შემოვარ, ცად შევარ, საყვარელო, —
არა აღიღითა ვიჟცვი, არამედ ძაღითა გა ქონებითა, რამეთ
შესაძლებელ არს ქვეყანას ჩერა ყოფილთა ცადთა შინა ყოფა გა
მათთა სიკეთეთა განცხა. ან უკვე ქვეყნისასა ცადთა შინა
ნუ ვინ შემოიჩემს. წეტა ვინ აქა ეკლესიაზ მიმომარენი, სოფ-
ტისასა ბრუნავს გა სახლისა თვისისასა. რამეთ მუნ რაჭამს
მიხედით თანა გაძსთ, რათა აქაგით მიზრებულსა სარგებელსა
იჟყორეთ გა არა მუნ ქმნილთა საქმეთა. აქა ეკლესიასა შინა
ახსენებდეთ, რამეთ ამისთვის შემოვარ წმიდასა ამას აღიღ-
სა, რათა განვიძანნეთ ბიწნი ცოდვათანი. უკეთ კვლავ აქა
მასვე ბიღნებასა შინა ვართ, უმჯობეს არს ყოვლადვე არა
შემოსელა აქა. წემტა ვინ უკვე პკლესიასა შინა სოფლისასა
ბრუნავს, არამედ უფროსაგ სოფელსა შინა ეკლესიისასა იხსე-
ნებდეთ. უფროს ყოვლისა ესე იცავნ პატიოსან, რამეთ ესე
სუღისა არს, — ბოლო იტი ხორცით. გა უფროსად აქა თქმული
სიჟურეანი საქმრთონი სუღითაცა გა ხორცითაცა სარგებელ არიან.
ამისთვის ჯერ არს, რათა ესე იცოს საქებელელ ჩვენდა შინაგანარ,
ბოლო სხვა იტი ყოველი განენარა. რამდეთ ესე ამასცა ცხოვრ
რებასა სარგებელ არს გა მერმესაცა, ბოლო ვნებანი აქაცა
მავნებელ არიან გა მუნტა, რამეთ სახლი ესე ეკლესია სამკვი-
რებელ უფლისა არს, რომელი არა თუ საუკუნესა ოდენ გვას-
ნავებს, არამედ საწუთოსაცა, თუ ვითარ ვიყოფორეთ გა რაიცა
რარე წლილებს მოგვეახვოს, აქა ეკლესიისაგან განვიკურ-
ნებოდეთ.

უკეთ კულა სურისა წმიდისა სიცეცვათა არა ვისმენდეთ, არა თუ ორენ ვერ განვიკურნინეთ წყლულებსთა ჩვენთაღან, არამერ, სხვაცა მოვიზოთ. ამისთვის, ძევერიები, ძმანი, ვისმენდეთ სიცეცვათა წიგნთასა მოსწრადებით, რომელი მაგრითა წვთისათა ცოვერსაცე გამოგვიცხავებს, რა ძალ-ძვიძს, უკეთ გვენებოს, მცირებითა შრომითა ცნობაზე ძალსა მათსა რა პოვ-ნარ საწმირთოსა გულის-ხმის-ყოფასა. რამეთ ამისთვის მცირე მცირები ქითხრობ დევენ, რათა შეუძლოთ აზვიზაზ სწავლაზ ცოვერ-საცე რა არა გაგავიჩყრებოდეს. გვეშინოდენ უკვე, ნუმცა ვიტ-მნების თანამდებ ხმისა მის, რომელი იცცევის: "უკე-თუმცა არა მოვერ რა ვეცეცორი მათ, კორვამცა არა აევნება". რა არს სარ-ძებული სმენისა, უკეთ ჩართვიდეთ რა, ვითარცა არა გასმი-ოდა, ესრებ არა რა იცოდეთ? მოგვეცით უკვე ქვეცანა კეთილი, მუნი დევენინი, სათესველად, რათა ჩვენ მუსმორებინე ვიტმნ-ნეთ თესვად. რა რომელსა ვკარი პერიან, არეცეცინენ მათ შორის ცეცხლი იგი სურისა. რომელი ძალ-ფიცხელ რა წინააღმდ-ოომ იცოს, განასუქენ იგი რა ღბილ ჰელვნ მითვე ცეცხლითა. რომელი გჩასა გერა არს რა ცოვერთა მიერ ვნებათა გათ-რდუნვის, უშინაგანესსა აგრირსა შევებინ რა წე არს ცოვერთა მიერ ჩართაცუბულ, რათა ცანანი დევენინი შევებულ იცვნენ; რა უკეთ ესრეთ ვისპირადეთ, იაღარ მეცსა შინა არა, პირ-კულაზ მცირები მცირები ცოვერთა ვნებათაგან განვთავისუდღირეთ. ვეკრძალნეთ უკვე, რათა არა ჩვენთვისცა იმჯვას, ვითარ-მერ "ასპიცისა ცრუსანი არიან ცურნი მათნი". რა ვითარ არა უარეს არს მხეცთა რა პირუცეცვათასა, რომელი სიცეცვათა წვთი-სათა არა ისმენდეს რა უკეთ კაცი იგი არს, რომელი სამნო-ეცოფოდეს წმერთსა? ხოლო რომელი ცოვტაზვე სამნო-ეცოფისა მი-სისა სიცეცვათა არა ისმენდეს, რით განცოფილ არს მხეცთაგანზ?

იხდე უკვე, ეითარ ბოროფ არს, რომელ ქრისტეს პნევას,
რათამცა კაცთაგან ანგელოსად შევეცვალნეს! და ჩვენ კაც-
თაგან მხეცად შევიცვალებით, რამეთ მუტილა მონა და
ვერცხლისა მოცვარებისა მიერ უდღება და მრისხანება და
მიძუღილი, ესე ფოველი არა კაცისა არს, არამედ მხეცისა და
უარესიცა არს მხეცთასა, რამეთ მათ აქვს თვითოვეულსა
სხვა და სხვა ენება, ის იტიცა მუნებით. ხორ რაჟამს კაცმან
ქონება თვისი წარინდიროს და მოქადაქობისაგან საჭმროსა
განვარდეს, არღარა ერთსა, არამედ ფოველთა ვნებათა შეე-
რევის და არა ერთსა მხეცსა მიერსგავსების, არამედ ფოველ-
თა უბოროფეს იქმნების და არღარა აქვს წყალობა, რამეთ
ნემისით შევიღა ბოროფსა. გარნა ამასცა ურსა გერა ნურა
რათ სმენიდ არს ესე ეითარ, რამეთ გვენას თქვენთვის უმ-
ჯობები და ამისთვის უმჯობესად ქანგარძალებთ, რათა ფო-
ვერნი მივიწივნევთ თავსა სათმოებათასა, და მივემთხვევნევთ
კეთილთა მათ საუკუნეთა მაღლითა და კაცთ-მოცვარებითა
უდღისა ჩვენისა იქსო ქრისტესითა, რომილისა მიერ და რომ-
ილისა თანა მამასა პშვერის გირება, სულით წილითურთ, ან,
და მარაბის, და უკუნითი უკუნისამბე, ამინ.

სწავლა ზ. ეკლესიასა შონა დუმიღისათვის.

ეკლესია უკვე, საყვარელო, საყოფელი ტეცისა არცი-
რისა არს ქადაგებითა და ლოცვითა. ხორ ან ეკლესია არა
რაისა უმჯობეს უბანსა და სახლსა სავაჭროსა არს, რამეთ
შეკრძებით ღერანი ეკლესია, შემყობილი, რათა შეაცთუნონ
უტუნერინი. უკეთ ვინ ინებოს მითხვობა სიცდვისა, ვაგონებ-
ას, რე არა აქვს სხვა აღმირი მოპოვნებად თვინიერ ეკლე-

სიისა. ხორ უკეთ ვინ ინებოს ვაჭრობისა ცოდნა, ჰყოფენ
ეკიდესიასა შინა. გარად ვის უნდეს ღარვაზ ანუ განცემაზ
სახლთა მეცყველებისა, ანუ სამხეროსა წესისა მეცყველებაზ,
ანუ სასჯეო, ანუ ვითარი რა სამკურნალო, ამას ცოდნასავე
ეკიდესიასა შინა ჰყოფენ. ვინაცა მარაზე ვიურნი ამის ცოვ-
ლისათვის გა მწუხარე ვიქმნები, რათამცა ვიქმენ მომოვნებელ
კეთილისა ეკიდესიასა შინა. არამედ ესრეთ გმოუნენ ზევენ.-
საქუნძნელად გა საცოდელად მოხვალო მეცყველებაზ ეკიდესიასა
შინა გა არა ცოდნათ სინანულად, - გა ამას იცყვი, ვერ
ძელის-ხმა-ვპყოფ? იხილე, ვითარ საჭურისი იტი გჩასა ბერა
მცოდნი იკითხევიდა წიცნსა? გა შენ, შორის მოძღვართა მიღომარე,
მიჩებს ჰყოდ მეცყველი უმეცრებასა გა უგურის-ხმოებასა? ამის-
თვის ევერე უდარსა, რათა გულის-ხმა-ჸეო მცნებანი მისნი.
გა შენ გიხმის გუმიღი ეკიდესიასა შინა, რათა მიიღვალოს ღმერ-
თმან გუმიღი შენი გა მცყეროება. უკეთ არა ძაღ-გიძს გუმიღად,
ძანვერ ეკიდესით, რათა არა ექმნე სხვათა საწეროე, /ზეს-
ფარი, მიჩები/. რამეთ ერთი ოდენ ჯერ არს ეკიდესიასა შინა
მაღიბა გა ღოცეა უამსა ეკიდესიად შეკრებისასა გა არა ხმი-
ანობად გა ურთიერთარს ბრახეად. არამედ გუმიღი სმენად სა-
კითხავისა, რამეთ დეიდ ეპისკოპოსიცა პსღუმის გა მხრიოდ
მიღალობერი ჰგავომენ. რად უკვე ჟეშმარიცებასა უფეხები გა
აჩრიბისა გა სიჩმარსა სრევთ? ვინაცა, ძაღლად გა მევერე-
ბი, საცვარეონ, მფერისა საქმეთაგან განთავისუფლით გა
ისუნით საბრხეთაგან მისთა გა ანგარებისა წილ შეიცვარეთ
მოწყადება, ხორ სიძუღისა წილ ძმათ-მოცეარება, რათა
ესრეთ მცოდნა ანინგელიცა კეთილი გა ცოდნადიცა გაიმკვიდრნეთ
ერისფეს იესოს მიერ უფლისა ჩვენისა, რომლისა არს გირება,
გა სიმციცე თანა მამით გა სულიფ წმიდიდურო, ან, გა მარა-
ბის, გა უკუნითი უკუნისამრე, ამინ.

სწავლა გ. ეკულისიასა შინა ღოცვისათვის.

საცვარებო, მე გეფყვი თქვენ ამისთვის იღით მოხარ რათა შეკრძებოდეთ ჩოტიასა ეკულისიასა შინა ღოცვად გა სმენად სამორთოთა სიცდადა გა მე გაუნდებ თქვენ ნებასა დოთისასა, რომისისა მცოდები სცხონდეთ, ხოლო უკეთ ვინ ჩიტნისა სამეფოსა ანუ სამთავროსა მოიღებდეს ხელ ქვეშეთა მისთა მოქადაქეთა გა იტინი არა გამოეძიებენ ცხოვრებასა მომზებელისასა, თუ მოიდარი არს ანუ გრაბაკი, მართარი ანუ ცორვილი, არამედ აღმითითხვის წა იტი, ყოველი ისმენენ კეთილად; უკეთუმცა ვერა ისმინოს რაიმე ვინმე, მსმენელსა ჰკითხავნ. ხოლო უკეთ ქვეყნისა მთავრისა ესე ვითარი შიში არს თქვენ-ბერა, რადგან უფროს აქა ეკულისიასა შინა? ფინიერ ცილიბისა ჯერ არს სმენად თქვენზა, საბა შემოქმედისა ცათასა ძაღლსა გამწახებთ /გაუნდებთ/ ჩემ ცოდილი, ვინაცა ძორცავ თქვენ, მოსრულდა აქა! ასწავებით მცონართაცა მოსცად ეკულისისა, რამეთ თქვენ გემო იხილეთ მოძღვრებისა სიცვბოებისა გა მათ არა. საბა ხოლო, რომელიცა მცონარსა შიშაბ ღვთისა მოიცანებდეს, მიიღოს მრავალი სასცირელი ღვთისაგან. ხოლო ესენი უკეთ აღმოსახულენ გა კვადად ღოცვისათვისცა გასწავლი, ამის მიერ /ამ გვარის ღოცვი/ სამორებანიცა აღსრულდებიან. უკეთუმცა მუღისაგან მდაბრისა გა უმანკოისა შეინირვოდეს ღოცვა, ვითარცა საკმე-კერი ღვთისა მიმართ აღვარს, რომისათვის სთქვა წინას-წარ-მეცყველმანცა: "წარემართენ ღოცვა ჩემი, ვითარცა საკმევერი შენ წინაშე". ხოლო, ვითარცა საკმევერი არს სუნნები, ორეს გაისხნეს ცეცხლსა ბერა, ემრეთვე ღოცვა, ორეს აღცცინებულისაგან გუღისა იქმნებოდეს, შეინირვის ღვთისა მიმართ.

მოვეერთ უკვე, ძმანო, საცვარელი / ღა ისმინეთ სწავლა
ესე ჩვენი, რომელი არს ცხოვრებად სურთა თქვენთა. უკვეთ
პეტრეთ ღა არს თანამდებ ჰსჯულისა იქმნეთ, ხორ რომელი
ამთა მოძღვრებათა არა ერჩიეთ /შეისმენ/, ვითარ იქმნეთ
თქვენ ეგორენთა ქტათა მსვერე, რაოდენსაცა მოვიდა ბერიზად
სამხრისა სმენად სიპრძნესა სოლომონისსა? ხორ აქა, ეკრესი-
ასა შინა, უფროს სოლომონისსა არს, ღა არს ქტათა ქრძელთა
ღა შრომად; არცა გარემოს ბრვისა მოვლად, არცა მონაცემთა
ჩარცებად, არცა საღმობათა ქვეშე პდრობად, რამეთუ ეკრესის
არს ყოველთა საღმურ ღა ყოველი ისწრაფით მისა.

ხორ უკვეთ ხარ მართავ, შევერ ეკვლესია, რათა არა
ნარსწორინე სიმართე. უკვეთ ხარ ცოდვილ, მივერ ეკრესია-
ვა, რათა სცხონდე. ხორ მე, არს თავით თვისით ცაიძულებ
თქვენ საქმეა ღა მოსრუად ეკვერესია, რამეთუ ვარ ყოველთა
უცოდვილეს, არამედ რათა სწავლისა მისმენელთა იცხოვნერ
სურნი დევენინი. ხორ არა მსმენელმან წმიდისა მოძღვრებისა-
მან, ვითარ ვინ შეუძლოს ჩარმართებად სურისა თვისისა, რამე-
თუ ნათელ ენობების სიცდვასა წმინთისასა, ღა უფროს ხილულისა
ნათელისა არს ღა ჭრიად განართობებს სურსა, რომიდისათვის
სთქვა წინასწარმეფცველმან ისაისა, ვითარმედ "ერმან მსხო-
მარმან ბრელისა შინა იხილა ნათელი ბიბი", ესე იგი არს მოძ-
ღვრება ქეშმარიფი. რაოდენი უკვე მოხვილოეთ აქა ეკვე-
სიარ, აიძულებით სხვათაცა - არა მომსველთა, ღა წუ ვინ
იცდვით, ვითარმედ უცოდველ ვართო. მოიგონე, ძმაო, ჩორებულ-
თათეის სამეუფოსა ბერა სერსა, რომელი არა მივიღეს: რო-
მელმანმე სთქვა, "უზრული ხართა ვიციდე, სხვამან ჭოდი
მოვიდვანე". ღა განრისხნაცა მხოლოდ მათ ბერა მეუფე, ღა
თქვენ არა ძალ-გიძსთ ერთსა ჟამსა მისხლებად წვთისა, რამეთ

რთის სიმძიმე არს ეკლესიასა შინა სმენისაგან გაღობისა? და მაშინ წარხვადო საქმედ. უკეთემცა /ფუ კი/ იქმნეთ მოსარ- გებე, ანუ მარატე განმიყოფებ ვერცხლისა, გინა რვალისა, ანუ ღვინისა, ესრუთ არა ფიზ მიხვართა, არა მიწოდებული? ხოლო აქა ეკლესიასა შინა ჟამ ყოველ სიცეკვანი ღვთისანი განიცემიან, უმჯობეს იქმოსა და უძვირდასეს ქვისა მრავალ სასცილისა და უფეხილეს თაფილისა, ხოლო იქვენ ამათ მოაკრ- დებით, ვინაზგან არა მოხვადო მარატის ეკლესიაზ მცონარე- ბისა თევენისათვის. გამჩნახავ ამას დეირსა და გაბრალებ, და რაყამს მოხვადო ეკლესიაზ უკრძალველად მოხვადო და ფიზ ნებსით ღამილებით სურიერსა ამას სწავლასა, რომელისა მიერ იქმნების კეთილი ცხოველს, სიხარული საუკუნო და ბირება გამოუდებელი და ცხოველა! სურისა, რომელსა წირსმცა ვართ ყოველი მაღლითა და კაც-მოცარებითა უდიდსა ჩვენისა იესო ქრისტესითა, რომელისა თანა მამასა ჰქონის ღირება, სურით წმიდითურთ, ან, და მარატის, და უკუნითი უკუნისამზე, ამინ.

ବର୍ଷାତୁଳ ଏ. ପାତ୍ର ଡା. ମେହେରୁସାମ୍ବାଦୀ.

ყოველთა უკუკი უნდოდეთ, საცვარებლო, რამეთუ გასაბამი
ცოცხისა კეთილისა – ღოცეა არს. ცხოვრება ია ცხოვრებისა
შეა მიღომელი სახმარ არს ჩვენდა. რაოდენ შეუძლო, ვიფცოდე
ცოცვისათვის, რათა გასწავლო ღოცეათა შინა ცხოვრებულა. ა
და რომელი ჰიდეთ საქმითა შინა ღვთისათა მარტადის, უმოს-
წრაფეს ძოვის ღევენ სიცდეა ესე. ხორო რომელი მცოდ არიან
გახსნილობათა შინა, გაუცეობენ სურა უნაცოფისა, ია ჰსცინ
გარდასრულთა უამთა ამაოება, და არა გააკეთონ თავნი ღვისნი
ცხოვრებასა შემიტომთა უამთა. ხორო ან მნებავს თემპზ გირი
ესე სარტებელი ცოცვისათვის, რამეთუ ყოველი, რომელი იღოცვი-
დეს, ღვთისა თანა მმწარცველობს. ხორო და ვითარ არს კაცად

მცოდისა ღვთისათანა ბრახვა, ყოველთა უწყით და არა ძალ-მიძის
პაფიკისა მის გამოთქმისა. რამეთუ ესე პაფიკი ღოცვისა და
იიბაზ შვენიერება ანგელოსთაცა აღემაფების, რომელი უფროს
მათ უწყითა. რამეთუ ერთი ბირებული ჩინასჩარმეფყველი მოგვი-
თხრობს მათვის, რომელი შიშით ღოცვასა შესწირვენ ღმერ-
თსა, ზამდარველი პირთა და ფერხთა ღვისთა მრავლითა კრძა-
ლუებითა, რომელთა არა ძალ-უძსთ დაბუმებად მრავლისათვის
შიშისა, ხოლო შემდგომი ყოველი შუნება, ცხოვრება, სიმრძნე,
მეცნიერება და სხვა ყოველოვე, რომელი უკეთ ვინმე სფერას.
ხოლო ღოცვა სამოგაბო საქმე არს ანგელოსთა და კაცთა. არა
რა არს განცოდილ შორის თრთა შუნებისა ღოცვათა შინა, რამეთუ
საიდუმლო შეირაცხების მათა მიმართ და მსწარად ცხოვრებასა
მათსა მიესბრების მღოცველი პაფიკითა და აგრძაურებითა და
მეცნიერებისა ცხოვრებითა ღვისითა. ამისთვის ჰევებიები,
ძმანი, ყოველსა შინა აგრილით და უამთა ვისწაროთ ღვთისა
მიმართ ღოცვა, რამეთუ რამე იცოს უბრნეინვალეს მჩრალელთა
ღვთისათა და მცემიებელთა? რაიმე უმართეს, რაიმე უბრძნეს
და რაიმე ჯერ-არს ფემაზ თანა მჩრალელთა ღვთისათა, რომელი
მარაბის მისთანა არიან ღოცვისა მიერ და მისთანავე იჩირე-
ბიან საუკუნიო, რომელსა წირსმცა კართ ყოველი, მაღლითა
უდისა ჩვენისა იესო ქრისტესითა, რომელსა არს ბირება, ან,
და მარაბის, და უკუნითი უკუნისამბე, ამინ.

Սահմանը կոնցունսա
Մանե Քանդակը

საქართველოს რესპუბლიკური მუნიციპალიტეტის
მინისტრის დამასტებელის

კათოლიკოს - პატრიარქის
ეროვნული სკოლის
ურბნის ეპისკოპოსი
კონსალტინი

პროფესიუნანტები ე.ნ. მითოლოგიური სკოლის მიმღევრებმა ერთმა-
ნეთისაგან ნასესხები ერთგვარად შაბდომური მოსაზრებანი შეექმნას
წმინდა წიგნების ჩარმოშობისა და მათთვის დაწერის დროის შესახებ.

უნდათ რა სრულია უარყოო ახალ ართების მოციქულებრივი წარ-
მოშობა, ჭერიმარიცებაბე ხუფავენ თვალს და აკენებენ შეუსაბამო,
გაუმართდებელ კონცეფციებს.-

ასე მაგრავდათ: ისინი ერთხმად ამჟყიცებენ, რომ სახარებები
/ მათესი, მარტობისა, ლუკასი და იოანესი / ვთომდაც დაწერილია
II საუკუნის შეა სანებში და უდრო მოგვიანებით, ვინაიდან ვი-
თომც II საუკუნის ბოლოს სახარებთა სიმრავლე მიუთითებდა ისაჩი,
რომ სხვაარასხვა ერისონიანერ თემებში ითხმებოდა საკუთარი სახარე-
ბები, რომელთა წარადგნენდა არა ციცხალი ქრისტე და მისი
მცნებები, არამედ თემიდან თემები მოაწერი ხმები და ღვევებები
და ვითომც "მრავალ ადევით სახარებიდან თხხის შერჩევა მხოლოდ
IV საუკუნეში განხორციელდა.

მეორე საუკუნის დასაწყისში თემებს შორის მიწერ-მოწერის ძეგ-
ლი დაწერილი ეპისტოლები მითოლოგიური სკოლის აბრით ეპისტოლე-
-ნი მეორე საუკუნის F ნახევარს ტანეკუდვნებს და სახარებები
აღრეს დაწერილი. ხოლ "საქმე მოციქულთა" მათ მიერ მეორე საუკუ-
ნის დასაწყისში თარიღდება. ამ წიგნს უნდა მოუცა ქრისტიანული

ეკლესიის წარმოშობის ისტორია, თანაც საქმე ისე უნდა წარმოედ-
რინა, თითქოს ეკლესიის გამარსებრები იყვნენ თვით ქრისტიან მო-
წაფეები და თანამებრძოლები.

ამცემა რათა როგორა, როგორც ჩვენ ქვემოთ ვნახავთ, მოღიარებულის მაგრამ საგურისხმოა, ისე გამოიყავთ, თითქოს ეპის-
ტოლები განვითარდა იყოს სახარებებზე არე 1/4 საუკუნით, რაც
მეუძღვებელია, სახარებებს ემჩნევა პირველადობა, მათ ნიაბაგბეა
განვითარდა ეპისტოლებთ და არა ეპისტოლების ნიაბაგბე სახარებები.
II საუკუნის, თუნდაც I ნახევარში მოციქულები აღარ იყვნენ ცოდ-
ხალი.

"საქმე მოციქულთას" განვითარდა ისინი II საუკუნის ბოლო
მთხმნევენ, ე.ი. დველაბე დვიან განვითარდა აცხადებენ, ამის გა-
მო, რა თქმა უნდა, ამ ძეგლის მოციქულებრივი წარმოშობაც თავიდან-
ვე გამორიცხულია.

ერთაღ-ერთი ნაწარმოების განვითარდა ირო საკმაო სიმართლით არის
ცანსაბოლოებული. ეს არის " აპოკალიფსი", "გამოცხადება იოანესი",
რომელსაც ახალ აღმატები რიგის მიხედვით ბოლო აღმიარი უფრისავს.
მისი განვითარდა ირო საკმაო სიბრუნვით ირკვევა; ჩვენი წერიალიცხ-
ვის 95 წლის მეორე ნახევარში.

* საგურისხმოა რომ მოციქულთა ეპისტოლებში ხშირად იხსენიება
სახარება: მაგ. რომ. 1. 1,3,9, 15; ევ. 1.13, კოლ 1. 5.23,
1 დავ. 2:2,4,8,9; პეტრ 4.6,17 და სხვა. /რედ. შენიშვნა/.

ჩანს აპოკალიფს ვეღარაფერი მოუხერხეს, რომ მისი ბაზერის თარიღიც 11 საუკუნეში გადაეცანათ. მაღლობა ღმერთს, რომ "აპოკალიფსის" ბაზერის თარიღი საკმაო სიმუსოდ განისაზღვრა და მათ მხედველობიდან გამორჩათ ამ თარიღის მეფის გიგი მნიშვნელობა ქრისტიანული ეკლესიისათვის.

"გამოცხადება ითანხმები" მეფის შევრის ბამფევი და ბევრის მეცნიერების ნაწარმოებია, მასში ქრისტიანული ღოვმაფი ჩამოყალიბებული ჩანს. რამდენჯერმე ნასესხებია სახარება /გამოცხ. 19.6/ თუ ამ ღროს სახარებები არ არსებობნენ თანე მათ ვერ მოიხსენიება. ნახსენებია 12 მოციქული ქრისტეს /გამოცხ. 21.14/ და თუ ისინი მოთიქმი პიროვნებებია "აპოკალიფსი" მათ ვერ მოიხსენიება. და ვით ითანე ხომ ერთი მოციქულთაგანის ქრისტესი? რომელიც იმ ღროს, როცა ეუწყა ქამოცხადება, გადასახლებული იყო კუნძულზე "ჭალაკსა პატიოსს ჩამებისათვის იესო ქრისტესა", 1.0. იესო ქრისტეს ჩრმენისათვის, სარწმუნოების გავრცელებისა და მოციქულებრივი მოვალეობის აღსრულებისათვის.

ზოგიერთი მათგანის გამოთქმით, თითქმის არც ამ ნაწარმოებში და არც ეპისტოლებში აკ კიდევ არ არის რაიმე ფაქტი იესო ქრისტეს ამქვეყნიური ცხოვრების შესახებ. ქრისტეს ამ ქვეყნიურ ცხოვრების ფაქტები ჩნდება შემოცმი, სახარებებში, რაც მათ გვიანდელ წარმოშობას მოჩანს.

ჩვენ ახლავე ვწახავთ, რომ ამ ნაწარმოებებში არის მრავალი ფაქტი იესო ქრისტეს ამქვეყნიური ცხოვრების შესახებ.

"იესო ქრისტესაგან მოჩამისა მის სარწმუნოისა, პირმოოსა, შესვენებულისა და მთავრისა მეფეთა ქვედანისათა, რომელმან

შემტიცებულის ჩუენ და განვიხსნა ცოდვათა ჩუენდან სისხლის
თვისითა". /გამოცხ. I.5/.

აქ მოკლე მოხსენებულს ყოველივე ის, რომ ქრისტე ახოვ-
რობდა ამ ქვედანაზ, რომ იგი აღსრულა და არის პირმმო შესცენე-
ბულთაგან" ე.ი. პირველი მოდვალებული, რომელიც აღსრულა მკვირე-
თით. ის იყო მთავარი მეფეთა ქუეყანისათა, აქ რა თქმა უნდა,
იღულისხმება რომ იგი ცულიერი მთავარი იყო და არა თანამდებო-
ბთ ^{*}. რომელიც იყო მათთან, მოციქულებთან და უკვარდა ისინი
"რომელმან შემტიცებულის ჩუენ". და ბოლოს თავისი სისხლის ეან-
ბანა ისინი ცოდვათა მათთაგან. /ერამა მათთვის/.

და რომ ამ ბროს სახარებები უკვე განერილო იყო, შეცვიძლია
მოვიდვანთა დაქცები "ითანეს გამოცხადებიდან". "და ვიხილე
სხვა ანგელობრი მფრინვალე შორის ცისა და ქუეყანისა და აქუნდა
სახარებაი საუკუნო, ხარებად მკვირება ქუეყანისათა". ცხადია,
აქ ამ სიცდებით ხარება იღულისხმება, ცამოცხ. ითვ.

თავი XIV, 3/. არამედ" "აქუნდა"/ ხელში პეტრი წილი/ "სა-
ხარებათ საუკუნო".

აქვე მოხსენებულია 12 მოციქული ქრისტესი. " და შეუერესა
მას ქარაქისასა აქუნდეს ათორმეცი სადუძველი და მათბერა
ათორმეცი სახელი, ათორმეცია მათ მოციქულთა კრავისათანი".
12 მოციქული, რომელთა სახელები ენობა /გამოცხ. ითანესი თავი
XXV, იბ/ 12 " სადუძველი" ახალ - იერუსალიმისას. იგივე დას-

* ამიტომ ამბობდა მაცხოვარისა ე. მეუღება ჩემი არა
ამის სოფლისაგან არს" /რედ. შენიშვნა/

ცურდება იმავე მოციქულის ეპისფოლებაგანი: " რომელი იყო პირ-
 ვეღვაგანი რომელი გაესმა და ფიხილებ დეართა ჩუენისა,
 რომელი ვიხილებ და ხელი ჩუენი ჰმსახურებრეს სიცეუასა
 მას ცხოვრებისასა ". / ითანე / ეპისფოლე თავი 1,5/.

ახრა უკვე შეუძლებელია, რომ არ გაიგოს რეიტ ბავშვობა
 მარტივი ჭეშმარიცვება, რომ ვიხილებ დეართა ჩუენით ქრისტე
 " და ხელი ჩუენი ჰმსახურებრეს სიცეუასა მას ცხოვრებისასა ".
 ამასვე ამბობს პეტრე მოციქული თავის ეპისფოლეში : " უწყობეთ,
 რამეთ არა ცანხრწნარითა ვეცხლოთა გინა თერთითა იხსნენით
 იქვენ ამართა მისგან მამათა მოცემულისა სვლისა, არამედ
 პაციოსნითა სისხლითა, ვითარცა ტარიგისს, უბინოსა და უმან-
 კოსა ქრისტესთა . წინასწარ უწყებულისა უწინარეს სოფლის
 დაბარებისა, ხორ გამოჩენილისა უკანასკნელისა ამათ ჟამთა
 იქვენთვის, რომელი ეს მის მიერ ქრისტენა წმინდისა მიმართ,
 რომელმან იმი / ქრისტე / აღადგინა მკურნეოთ და მისცა მას გი-
 რებამ, რათა სარჩევნოებად ეცე იქვენი და სასოებად იყოს
 წმინდისა მიმართ " . მოწმუნეთათვის მისცა თავი საწამებებაზ, ენამა
 და აღსრუა მკურნეოთ და, მისცა მას გირებაი მამამან,
 ფოველივე მომოქმედა იმისათვის, რომ იქვენ გქონდეთ ჭეშმა-
 რიცი საწმუნოებათ. აქ ქრისტეს მთელი ცხოვრების მთავარი
 მომენტების მოხხობილ მოკლებ.

X. /პეტრე მოციქული ეპისფოლე /, თავი 1-, იტ, კა /
 აქ მოკლებ მოხხობილია თე წოდორ მოძღვრიდა ქრისტე ქან-
 იესიდთა მწინთა პონტოსი, ბალატიისა კაპადუკიისა, "ასიის"
 და სხვა წოდორ ასწავლა მათ ჭეშმარიცი რჯული და იხსნა იგინი
 წარმართობისაგან, და წოდორული მიზანი არის დასტო.

შემდეგ უფრო ბაზურილებთაა მოთხოვობილი ქრისტეს ამქვეყნ-
ნიური ცმილების შესახებ, მისი უპირველობისა, ფანჯვისა და
კვარცმის შესახებ.

"რომელმან იგი ცოდვად არა ემნა, არცა იპოვა შაკვად პირსა
მისსა, რომელი იგი იგინებოდა და არავის აგინებდა. ევნებოდა
და არავის უფეხმიდა. მიეცა მართალი იგი მსაჯუღსა, რომელმან
ცოდვანი ჩვენი აღიხუნა ჰქონებულებებისთა ჯვარსა ბერა, რათა
ცოდვათა ძანვებისწინეთ და სისართოდ ვცხოვნდებოთ, რომელისა
იგი წელიცებთა ძანვურნებით /პეტრე. ქშისფორე I, თავი II,
კვაკჩI/.

ამრიგად, ვხერავთ ქრისტეს ცხოვრების მრავალ ფაქტს, თანაც
უფრო მთა ტარი აღინუსხება ეპისფოლებში და "აპოკალიპსი".

შემდგომ ასევე უარყოფენ მოთლობიური სკოლის მიმღევრები
რომ არც ეპისფოლებში და არც ტამოცხადებამზ ჯერ კიდევ არა-
დერია ნათელამი ნათლისაღების შესახებ. მაგრამ არა დავუღით
დური მესამე თავის ბოლოს /იგივე ეპისფორე/ რას გვეუბნება
მოციქული:

"რომელსა სახეო ან თქვენცა მაცხოვნებს ნათღისწება, არა
ხორციანობან ძანვორებად მნიკულოსათა, არამერ გონებისა კეთილისა
ცრდიალებათ ღმრთისა მიმართ აღიღობითა იესო ქრისტესით",
/ / პეტრე, თავი III, კა /.

ჩვენთვის გასაგებთა, თე რატომ უნდათ ათებსცებს წმიდა
შიგნების წარმოშობა გადაიღანონ / / საუკუნეში, თანაც მოციქუ-
ლებრივი დველადერთ მიჩემადონ ან ჩამოაცილონ. მოციქულები ფან-
სასციკურ პიროვნებებად გამოაცხადონ და პირველი საჭმროი

წერილები არ მოთხსენით, როგორც ქრისტეს ამქვედნიური ქხოვ-
რების შესახებ ცნობები /ვინაიდან იტი, მათი აჩრით, მითიური
პიროვნება იყო/.

ასევე, მიჩქმარეთ აქვთ ქრისტიანული მრჩამსის ის საფუძვ-
ლებთ, რაგებაც ეყრდნობა ქრისტიანული სარჩმუნოებას მოციქული,
ფასარი, მღვდელი, მღვდელმთავარი, მღვდელმოქმედება, კურთხევა,
ნათლისმფება დასხვა.

ისიც კი ითქვა, რომ იერარქიას; მღვდელობას, მღვდელმთავ-
რობას და სხვა, არავითარ მნიშვნელობას არ ანიჭებინენ / საუკუნის
ქრისტიანულ ცემებშით. ისანე კი ამბობს თავის გამოცხადებაში:
"და მცუნა ჩური სამეუფერ მღვდელ ღმრთისა და მშმდსა თვისისა" ...
ე.ი. იესომ აქცია მოციქულები მარატ და იმიტებულ მღვდელებად
/ისანე გამოცხ. 1,3/ "მამისა თვისისა". ე.ი. მღვდელის ოირსება
აქ ფმრენად ამაღლებულია, რომ მოციქულებიც მღვდელებად იჩოდებიან
და თვით ქრისტე მღვდელმთავრად. ცოდნა ქვემოთ კუთხხულობრივი:" და-
ვარდებიან რცხაოთხენი იტი მღვდელი წინაშე სადარდა გერა მჯრო-
მარესა /უმერთისა/ მის და თავისანს სცემენ მას. ასევე სამოც-
ვებოდ ფასარს ჰერინა ძირითადი მნიშვნელობა. ზოგიერთის თქმით
ამ ძროს ჯერ კიბევ ფასრებს არ ჰერინა მნიშვნელობათ.

"და მომეცა მე ერჩამი მსგავსი კვერთხისა და მრექვა
აზრებ და განმომე ფასარი ღმრთისა და საკურთხეველი და თავისანის-
მცემელი მას შინა /ით. გამოცხადება თავი / მეხრი - "ა"/

როგორც ხერავთ აქ დველადერთ ჩამოგარიბებული ჩანს ჯერ კი-
ბევ / საუკუნის / / ნახევარში. ფასარი, საკურთხეველი, მღვდელ-

მოქმედება, წირვა-ღოფვა. პირველი წირვა იყო უფრის ხორციელად ძმის საკობისა, რომელიც / სუკ. შეახანებიანვე სრულ-დებობა.

მოგს გაუკვირდება, რაფომ ჩემაღავენ ამ ფაქტებს, ამით რათ? ..

მე კი არ მიკვირს, ვინაიდან მათი მიზანისა ქრისტიანული რელიგია გამოაცხადონ არა ერთაშემავარ აღმოცენებულად ვვთ ქრისტესაღან ნაქადაგებად, არამედ გამოცონილად, შემდეგ შეახძიულად, მოთომი / / საუკუნეში ითხმება მითი ქრისტეს შესახებ, ჩნდება სახარებები რა სხვა საღმრთო წერილები; / საუკუნეში კი ამის შესახებ არაფერთ არ იცის.

მაგრამ, როგორც აღვნიშნეთ, ითანეს გამოცხადება განერილია 95 წელს, დანაც ქრისტეს მოუიქცელის მიერ. აქ ნათეად ჩანს, რომ ამ ნაწარმოუბის განერამდე /უფრო აღრეც/ დვეღადერთ ჩამოიაღიბებულ დოფილა; ამტკეცნად უცხოვრია ქრისტეს, მისი ვეით-მხრიველი რა მასახური დოფილა მასარებელი ითანე. შემდეგ უნა-მებრიათ იქსო რა განუდანსა მოუიქცელა რა მორჩმუნეთა ცოდვანი "სისხლითა თვისთა". მრავალი წლის შემდეგ მისი ამაღლებილა გამოცხადებისა ქრისტე ითანეს " ჭაღაკსა პატოსს", საღაც ის გარასახღებულ დოფილა მოუიქცელებრივი მოღვაწეობისათვის. საჭე ირვენეა, რომ 12 მოუიქცელიც მასავით ფანჯრი დოფილა. " მე ითანე გიართ ჭირისა რა მოთმინებისა თქვენსა". მიმართავს სხვა მოუიქცელს ითანე ღვთისმეფიველი. ხოლო პეტრე, პავლე რა სხვა მოუიქცელს ეპისტოლებიდან ნათეად ჩანს, რომ პირველ ქრის-

ტიანელი თემების ჩამოყალიბებიდან მათში ვრცელდება საეკლესიო შეკრებები, შეკრებები ფაქტებში, ერთად ლოცვა. ხუცესთატან გა მოვარეოთაგან გალოცვა, წირვა-ლოცვის გადაწება, კურთხევა, ნათ-რობა გა სხვა. მაგრამ თუ კარგად გაუჭირდებით, არა ძველი ცნობებიდან გა მოციქულოთ ნაწერებიდან, თვით ტექსტებზე გა-კვირვებითაც აღვიდად ამოცნობა, რომ სახარებები /თხხნი თავინი სახარებისა/ უფრო ძველია გა პირველწევარსა ახალი აღმინის სხვა წიგნებისა. ასე, რომ სინოციკური სახარებები უფრო აგრესა გა-ნერილო, ვიზრე ტოვი ეპისტოლე გა "გამოცხადება ითანები". ამი-ცომ ხშირად არის მოხსენებული ეპისტოლებში გა კამოცხადებაშით "სახარება". სსმოციქულოს /საემა მოციქულია/ შინაარსი განმარ-ტავს სახარების ზოგიერთ აღვიძს, უფრო გაურაობილი გვანვერის გა მათი შინაარსი არადროთ არ სცდება სახარების შინაარსს. მა-ბარითად შეიძლება მოვიყენოთ მაცხოვრის აღმინა. მაცხოვარი ეპნერთობა მოციქულებს / სახარების მიხევვით / "მე თქვენ აღით-ქვამთ" . . . : "მე წავიდე გა მოგივრინოთ სური იგი ჭეშმარიტებისა /სურინმიდა/, რომელი მამისაგან გამოვადს." ამ აღთვის მიხევ-ვით მართაც მოვლინებული იქნა მოციქულთა ტერა სურინმიდა. სუ-ლინმიდის გარდამოსვლა მოციქულებზე ზარვრილებით არის აღნერი-ლი სამოციქულოს !! თავში. აქ კარგად მოჩანს, რომ სახარება არის პირველწევარო, ხოლო სამოციქულო განერილია უფრო მოგვიანებით. X

X "მოციქულთა საემის" განერის თარიღიად ღოვეანიდედ მეცნიე-რებაში მიჩნეულია 61-63 წლები /რედ. შენიშვნა/

მრავალი მაგალითის მოყვანა შეიძლებოდა ეპისფოლებიდანაც იმის წარმოსაჩენად, რომ ისინი ბაინერა სახარებების შემდგომ. მაგრამ ჩემი აბრით, ეს საჭირო არ არის ბა ტაბაფვირთავს შრო-მას. ისე, რომ არა თუ 11 საუკუნის ნახევარში, არამედ ჭერი-ფარ სახარებები ბანერილია / საუკუნის მეორე ნახევარში. უფრო მუსფარ რომ ვაქესთ ცოტა გამარევით 60-იან წლებამდე. ამის შე-სახებ ძვამანიშენ /გამომოვალემენ/ თვით მოციცლური ბა უძველესი წყაროებთ. სახარებები ბანერილია ქრისტეს ამაღლებიდან ბასხლოე-ბით 10-15, 20-30 წლის შემდეგ, ხოლო გამოცხადება, როგორც გემოთაც ძველნია აღნიშნული, 62 წლის შემდეგ.

1 სახარება არის მათესი. ეს სახარება ყველაზე აღრეა ბანე-რილი. იგი სრული ბა მონუმენტურია, თანაც რიგის მიხედვით მას პირველი აგვილი უჭირავს. ეს კი ტრადიციული მიმღინარეობს უძ-ველესი ღროიდან. თანაც თვით ნაწარმოებს ეფეობა, რომ პირველად მასშია აჭრერილი იესო ქრისტეს ცხოვრება. აღნერა ინცეპა გენე-ლოგით, მთამომავლობის მოხსენიერით აპრაამიტებან იესო ქრის-ტემდე, " წიგნი მოპისა იესო ქრისტესი ძისა ბავითისი, ძისა აპრაამიტა" .. ბა ასე შემდეგ. ძველი ფრაგიცის მიხედვით ვინმე ღიღებული მოთხრობის წერას პირველად ინცეპტონენ მისი წარმოშო-ბით, წინაპრების მოხსენიერით. ასე იდო თვით ბოაპრების ბა ღე-ღენების გამოცხადის მრთვაც. ბა მათე მოციცლური პირველად აჭრერა წმიდა სახარება, ამას ცვამცნობენ უძველესი წყაროებიც. სიფრომი იერუსალიმელი, რომელიც VII საუკ. მოღვაწეს, თანაც იერუსალიმის პატრიარქი, ძღიერ ახლოს უნდა იცნობდეს სახარების წარმოშობას სახარებისას ბა მათ პირველწაროებს.

იგიშვილმცნობს: "მათე, რომელსაც ეწოდა ღვვი მეტვერე, პირ-
ველად აღწერს ჩმიდა სახარება ქრისფესი ჰურიასჭანს, მათვის,
რომელთა აუკუნდა ჩინარაცვეთიღება ჩიტოთა ღა სიცვლითა ეპრაულია
ღა ესე არავინ უწყის შემოგომაზ მისსა ვის მიერ ითარგმნა ეღი-
ნურისა ენთა".

როგორც ამ ნაწყვეტიღამ ჩანს, მათე მოციქულს სახარება პირ-
ველად აღუწერით მათვის, ვინც ჩინარაცვეთიღებას მისრევდა, - ეპ-
რაელებისათვის ეპრაულის ენთა. იქვე ღასძენს, ეს არავინ უწყის,
ფის მიერ ითარგმნა ეღინურ /შერძნულ/ენაზე.

"ხორ ეპრაული იგი მათ მიერ აღწერილო არს კესარიას პან-
ზილისასა საუნჯეთ შინა ჩიტოთასა მარგებიროსის მიერ ღაცულო. ღა
ვერეთ ვეზოვა, ვითარმევ აწყა აუკუნდეთ იგი მატარეველთა მათ
ჰურიათა"*. *

როგორც ჩანს მათე მახარებელს აღიან აღრე ღაუჩცია სახარების
აღწერს ღა იგი ღაუსრულებთა არსუგვიანეს ქრისფეს ამაღლებიან
5-10 წლის შემოეგ.

რიგთ მეორე სახარება არის მარკობისა /მარკოსის/. მარკობის
შესახებ ჩერს ჩმიდა სოფრონ იერუსალიმელი: "მარკოს მოწაფე ქრის-
ტოს ღა მომთხოველი რაოდენიცა ესმა ჩმიდისა პეტრეს მიერ ქარა-
გებად ღა მოუწოდეს მათ პრომთა აღწერაზ მცირისა სახარებისა

* შესხმა ჩმიდისა მახარებისა მათვესი ებნიდი სოფრონის
მიერ. იხ. მათეს სახარების ღასაწყისშორ ქამოც. "ჩეორ"
1872 წელს.

ღაიბეჭდია ფილის /მხერიულ ანბანთ/.

და ვითარცა იხდება წმინდამან პეტრე, მულისხმა ჰყო რამეთუ ჭეშმა-
რიცი იყო, ვითარცა ბაამტკიცია და წარსევა დოველდა ეკლესიათა".

როგორც ჩანს, პეტრე მოციქულის განსაზღვრულ მოწაფის – მარკო-
ზისათვის რომაელ მამებს ბაუვალებით " მცირე სახარების" აღნერა.
აღმას მათეს სახარების შევსებისა და სრულოფისათვის . მოციერი
გამორჩებ ით მნიშვნელოვანი მოვრენის წარმოსაზღვენად და სხვა.
ამიცომ მარკოზი სხვაგვარად ინდებს. ის პირველად დურადოებას
ამახვილებს წინამორბერებე, ნათლისმოებაზე, შემდეგ მოციქულებით,
თუ როგორც " უწოდა" მაცხოვარია პეტრეს, ანრიის და სხვა მოციქუ-
ლებს როგორც ძველი წყაროებიდან იწყევეს, მარკოზის სახარება და-
წერილია ქრისტიან ამაღლებიდან 9 წლის შემდეგ /62 წელს/ ეს თა-
რიღი ღამის იღია წმიდათა მამათაგან, უძველესი მროიდან მომდინა-
რეობს და აცლორიცეც იმსახურებს.

რიცით მესამე სახარება არის ღუკასი. ღუკას სახარება აღუნერის
"არავლით მიერ პეტრე მოციქულისათვა"*, მანვე აღნერა საქმერი მთ-
აიცილდა, ვითარცა პავლე მოციქულის მიერ ესმავდა. ამიცომ სახა-
რება ღუკასი უფრო აჩრეა აღნერილი, ვიბრე მისი "საქმერი მოცი-
ქულობი". ღუკას მაშინ აღუნერის სახარება, როცა მრავალთა ხელ-
შეკვეს აღნერა მოთხრობისა, ე.ი. დოფილი ბრები სხვა პირთაგანაც
სახარების აღნერისა. უნდა ვივარაუროთ, არა მოციქულთაგანაც,

X სოფრომ იერუსალიმელის მიხედვით წმ. მარკოზი ტარბაცვილა
ნერონის მეფობის მე-14 წელს, ე.ი. 62 წელს /რეგ. შენიშვნა/.

ამიცომ ღუკას, როგორც პეტრე მოციქულისაგან განსწავდებს, უნდა ეთევა სიცდვა ჭეშმარიცო. სახარება ღუკასი მარკობის საზარება-
ზე აოთა მოგვიანებით უნდა იყოს აღმერილი. ძველი ჭრადიცის მი-
ხედვით ღაახცოებთ ქრისტეს ამაღლებირან 30 წლის შემდეგ, ე.ი.
! საუკუნის 60-იან წლებში.

რიცოთ მეოთხეა სახარება ითანესი. იგი ღანერილო უნდა იყოს ყველა სახარებაზე გვიან. წმიდა სოფრომ იერუსალიმელი აღასცუ-
რებს ამასა: "ხოლო ამან ითან შემძგომად სამთა მათ მახარებელ-
თასა აღსწერა დავისი სახარებაზ ვებრებითა ეპისკოპოსთა ასიცისათა,
რამეთუ მას ჭამსა გამოჰქმდეს მასწავლებელი კარინთუსნი და კუა-
ლად ემვიორისცელდანი, რომელიც იფყობეს ქრისტე არა შობილ არს
მართისამისაგან. ამის გამო საცუარელმან მან უდიდესად ითან იქოთ
პირველად სიცდუანი შობისანი და სხვა მიზეზსაცა იცყვითანა: ვითარ-
მეო წარკითხა ითანემ სახარებანი მაფესნი, მარკობისანი და
ღუკასნი. განჩხილა და უკალად უმეტესად ღასმაციცა, ხოლო ერთი
დეით ღანერა შეპძერობა ღიღებულისა ნათლისმუელისა ითანესი და
საპერობილეს შეცენება".

როგორც ჩანს ითან ზოთისმეცდველ ხერთა პეტრისა თავისი სა-
ხარების აღწერის მოს აღრე ღანერილო სახარებანი მათესი, მარ-
კობისა და ღუკასის როგორც სოფრომ იერუსალიმელი ფიქრობს ახდად
მამორენილი. მწვარებელის განსაკარვებლად "რომელისო მართისა-
მან არ იყო შობილო", მუსავას ქმნილა, აღერერა ახალი სახა-
რება. ამ სახარების ღანერას წინ უსწრებდა მთელი რიცხ მოვლენე-
ბი, თუნდაც მწვარებელის გამოჩენა და სხვა, ამიცომ ის სხვა

საბარებაზე საკმაოდ ბევრა იყოს აღწერილი, გაახორციელდა 90 წელს. რა თემა უნდა, გამოცხადებაზე აღრე რამორების 90 / გამოცხადება ითანესი როგორც ჩემოთ აღვნიშნეთ 95 წელს არის ბანერილი/.^{*} ითანეს მეორედ გადასახლების გროს "ჭალაკას პაც-მოსს" ბა კუალად გომენციანები მეორედ ფლვა - პერ პაციენტს შინა ბა მუნკვე აღწერა გამოცხადება ფილი/ /სოფრომი/.

რაც შეეხება "საქმენი მოციქულანი"-ს, რომელიც ლუკა მა-სარებელმა აღწერა, უმეცვესაჟ პავლე მოციქულის სწავლებით, განვი-რილი უნდა იყოს პეტრე ბა პავლე მოციქულების წამებამდე. როგორც ანობირია, მეტრე ბა პავლე მოციქულები აწამეს რომშო იმპერატორ ნერონის გროს 67 წელს/. სამოციქულოში აღწერილია პეტრე ბა პავ-ლე მოციქულების რომშო ჩასვერა ბა იქ მათი მოღვაწეობის მოციერი მომენტი. მათს წამებაზე კი არაფერდა ნათქვამი. ისე, რომ სამო-ციქულო განვირილი უნდა იყოს მოციქულთა წამებიდან რამორენისე შრომ აღრე, არსულვიანეს 65 წლისა, სავარაუდებელია 60-ბან 65 წლა-მდე.

მოციქულთა ეპისფოლენია /პეტრესი, პავლესი, იაკობისა ბა იო-ანესი/ განვირილი უნდა იყოს ამავე პერიოდშო გაახორციელდა შ0-იანი წლებიდან 70-80 წლებამდე. ეს იყო მოციქულთა აქციერდ მოქმედები-სა ბა მიწერ-მოწერს პერიოდი. ისე რომ მოთლოობური სკოლი მიმ-
 * იმპერატორი გემენციანე, ანუ გომიციანე, რომელმაც ითანე
 მოციქული ფლვა პერ პაციენტს, მეფობდა 81-96 წლებში
 /წერ. შენიშვნა/.

ღევართა მიერ ახალი აღმოჩენის წიგნების განერთს დაწილების გამომოწევა II საუკუნის ნახევრამდე და პოლომდე ეს ნავარაურე-ვის მხრივი იმისათვის, რომ წმიდა წიგნების მოციქულებრივი წარ-მოშორა უარყონ და ქრისტე მითიურ ბურუსში გასცოვონ.

რომელც აწობილია, მოგიერთი ამას აკეთებს იმის საფუძველი, რომ I საუკუნეშო ცხოვრობენ დიდი ისტორიკოსები: პირის სი, სტაციუსი, იოსებ ფრავისი, პლინიუს უმცროსი და სხვები, რო-მერდაც ვერ შეიძლება ქრისტე, და საბაზ გაკვრით მოხსენებულია მათ შრომებში ქრისტიანები ან ქრისტე, ეს მიიჩნიეს ინტერპო-არარ, ჩანართებაზე, შემდგომი საუკუნეების ქრისტიან მწერალთა ჭინამუშაკევაზე". ჩვენ აქ არ განვიხილავთ ამ ისტორიკოსებისაგან მოზრდილ ეძველეს აწობებს. განვიღებთ, მხოლოდ ვიცევი, რომ მართა წმერთს, რომ გაფეხა საუკუნოვანი ყინული, რომ გრეს ქრისტიანობაში. მითი და მთოლობის თვით მთოლოგიურთ ცკილის მიმღევართაგან სასწორება ღამებული. მემო აზნიშვილი ისტორი-კოსების მიერ გამომცემული ეძველესი აწობების ჭეშმარიტება ღამასცურდა; რომ აქ არ არის არავითართ ინტერპოლაცია, რომ არ-სებობდა და ცხოვრობდა იტსო ქრისტე I საუკუნეშო, მათი წარმოგე-ნთ მოძღვარი, პიროვნება, ჩვენთვის ჭეშმარიტად აქ ღვთისა აჭიველისა. სამი ათეული წელის დასაბული მუშაობის შემდეგ მეც-ნიერება მიღის იმ განკუნამდე, რომ მოციქულებთ ისტორიულ პიროვ-ნებებად ამოს და მათ მიერ აღწერილი ყველა წევართ ისტორიული ხა-სიათის მოძღვრებად.

რეაგიციისაგან: მეოცე საუკუნეში: მითოლოგიური ცკილის მისდე-გრებათა ტაქარინელებას განსაკუთრებით შეუწიო ხელო მეორე საუკუნის

დასაწყისის პალიტუსის ფრაგმენტის აღმოჩენამ /1920 წელს/
რომელიც არის ფერსფი ითანეს სახარების 21 თავისა და
რომელიც ჩვ. წ. დაახლ. 120 წლით არის გათარიზებული. იგი
შეიძლება რეილენდის ბიბლიოთეკამ გა ამჟამად მას ეწოდება
"რეილენდის პალიტუსი || 457". როგორც ირკვევა იგი თან პერნიათ
მეომრებს, რომელიც გარნიზონ ად. იგი კვემო ეგვიპტის
ქალაქ თესირინში; ე.ი. დამტკიცდა რომ 120 წლისთვის ითა-
ნეს სახარება უკვე ხარხში ვრცელდოდა, თუ იმ მროს წიგნთა
მაცრცელების ფერებს წარმოვიდებული, გავასკვროთ, რომ მისი
განერის თარიღი ტაცილებით აღმოჩენია 120 წელი. ე.ი. გაქარჩ-
ელია - მთავარო გებულება მითოლოგიური სკოლისა: თითქოს ითა-
ნეს სახარება II საუკუნის ბოლოს გამოიწყო. მსგავსადვე გააძა-
თილა ამ სკოლის მოსამართებელი სხვა აღმოჩენებმაც.

နှစ်တော်မြတ်
နယ်မြေတိုင်းရွေ့

အမှားအသံ

ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡିତ ବ୍ୟାଜଗାନୀ

[q. զանաբայրոս]

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତପାଠୀ ୧୨୭

VIII-IX საკუთრებული საქართველოში კარისტულობის კადენტი
და სამინისტრო მიმსახურა, მცხოვრის იმ ნაწილებში, რომელთ
ეძარევთ, მდგრება და ფარ ეწოდებიდა, ამ მიმსახურის მოხად
და სკოლის სამიზანოდი იყო მიზი მნათონი საქართველოს უდისინას,
შინდა რამა, მიზანური კარეველი მწერალი და კარისტადებელი
კრისტი ჩარჩოვდა. კრისტი რამისებრის დღაწელი უმიმრა კარეველი
კურტურის კანკოლა უწავი. მარ გაამზად კარეველი მწერობისის
და კურტურის მიზანური კარები: მაკრეველი, კურადებ, ცეკის
და უმეტ მიზანსკრები, ააყვალა და კარეველ - კურ ჭაბურები, მწერი-
საკარ კანკოლურისულ ალფანტები კარაც მიუწინ სიცოდებისა და
კურტურის კარები, ულსარ ადგიდებები კარტულან კრები, თანად
ტელევიზია ააკერძოს მერისები.

კონფიდენციალური მუსიკის პრეტენზის ის გავი წმინდა მართვის-
სას, ჩილებიდან მეტერთს ქაშავდო სამინისტრო და სამწერები კულ-
ტურის, კარიერის, დაწარმდებრებულ ქაშავდო ვრც და სამინისტრო აქციებს
ითვი მისახა-ღოვდის ერთ-ერთ მიზანს საკურთხევები.^X

იმუქამირდებოს კლასუკამი იყო თავისეულ სტატუსი. ჩამოდია კულ-
დულმარც შეკეტინა კლასუკამის საღმიერადებაზე სკოდა. ამ შეარცე
საქართველოს სინაო აწყ სინაოს მია ერთობლივა, გონიგიარ ისევე,
ჩოგანუ მისეუ სინაოს მიაჩი კამიუკებადა ძირისი, საქართველოს
ჩირდა მარებო აქ დებადებული უფაღა. აქთვი მიღლაშეობა აკვირი
"ვროვო სანიდებოს დაფინანსის", მათმ კარგოდა მწერიდი - ვითარე
მცხოვრება / სკულპტორის/

၁။ အပါ ရွှေခမ်းရွာ လုပ်သည့် ပန်းကြော်လုပ်ငန်း ပေါ်လျှော့စွဲ ဖူတိုင် ပြောစ်ဖူး
ကြောင်း ပြောပိုကြော်ပြောပိုကြား။

კონკრეტული გუა მცირდი წარმოქმნა - მიღებულის, მარცხულისუნიკი ქართველისა და აღმისართ გუა ნერსე კარსათვის კარგი, კარგი გუა მარცხულისართ ეყარებისა, რა შედას. უფრავის მარცხულის, კარგი გუა რა და მარცხულის მცირდის, მცირდისა და მცირდის ჩინკელის მცირდისა და გუა და მცირდის მიერ და მასა და მცირდის მცირდისა და რა და მცირდის უმცირდება მას სიცირდებისადმი.

ნაცვალობაა. მოღის მარ უძრავი და ეკის შეცვერებულია: მიღვდებოს ასეთის მავლათ, მაგრამ სასჭიროსა მეტი ისეს.

დედოფა ჩაიწერის შეზრე ღამის დღი მდგრადად და ის სასწავლა, თუ სარიც დამდებულად ასწერებდა იყო საღმიანი წიგნებს, და ის დაიდი მაგრა პეტრი მისი ხელიდან მიღებულ წიგნა მისამართა, მისი აღმირდებულის და ესმის კანონისათვის მისი კანკუსისად კუთხისათვის.

მაგრამ ნებაზრ ერთობლი შეასრულა ამსიციურების ღიღებამ და, ის იმისგადა დავი დავისი "ზორციელდა დიდებასა მინა", კისად წერ-და ცედი მისი და პარიზის და ვაჟა-ფშაველა ულამიში დაის მიწოდებით, სას უდამშინი აცვალებირთ და კამინუკინდებილიყა ერთა ერთ " სარ-იერი ღამის ეტერი მიწისინულ წედა სასამიდესა მას მაღალადა." მასის კედები მდგრადი მართვა და მართვის კულტურა: დაბა იმპერიუმი არის კანონი, ავადმყოს ნაშერებები და მარა, და ქარისტა-ზოვა, არის კანონის სამართლებრივი და მარა, და ქარისტა-ზოვა, არის კანონის სამართლებრივი და მარა.

მართ "აღმოცემულების თავისი დეისტი და დეისტისა შემდგამ მით მიმწისა საკულტოსა ასეთის მისის კულა-ზოსათა" და ასეთონებ ვრჩა.

პარიზის და დამცველი დაიმას, დაბად ისინი დიდის პარიზი მიიღო მიწამიწელა/მა მარა კითხვის. მაგრამ მარა კითხვის კანონი-კონკრეტული ცნადა, კანონის კონკრეტული ცნადა და იყო "არცეროსებრივი ცნო-ნება მართების კონკრეტული მარა სიკრიუმია მარა უდაბნო ცნადა". ამ მარა სანდოს უდაბნოს კონკრეტული იყო კითხი მეტი, სარცვად პოვითს, მარცვად ინიციატივი მიღება და არა სიმინდა: მარ დაინარა, კით მართის დაწერები ადვა იმ ადამია, დაბად შემდევ ხანის პეტრი, სარცვად პოვითს, მარცვად ინიციატივი მიღება მის კანონი. და ესმა მარა ნებაზრ მეს, ამ ადამიას უნდა აშერ-ისო ვადესის დოკუმენტის კანონი, კითვად მდგრადი მიერ, პირი მართ

କଣ୍ଠରୁକ୍ଷ ପ୍ରାଣୀଙ୍କରଙ୍କର ମୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଥା ମୋହନ୍ତିରୁକ୍ଷ ଏହି ପ୍ରକାଶ ଅଭିଭୂତ ହେଲାଯାଏ, କିମ୍ବାରୁଦ୍ଧିତ ମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଲାଭକାର ରହିଲା.

అనిపిం కెర్రిడోక రూపుల ప్రతిష్టాపనలో ద్వారా దొనశిన లింగిష్టాప్యూరిటీ నుండికే ఎర్బియా డ్యూటీలు వ్యక్తిగత అధిక్యాల్ఫ్ ప్రతిష్టాపనల వ్యవస్థలు ద్వారా వ్యక్తిగతికి.

კინგი ბანდელეს მსამართ არის დოკუმენტი დოკუმენტის მსამართი რეცე
აშენ თუ სისტარატი და ფაქტოგრად ერთს მომავასი, მისი ღილაშვილი, მისი
ასახია ერთი ყალბიშვილი და ასე დასახული მისი კონკრეტური ბანდელეს და
ძალების უდაბნოს, ხილა წრ. კინგი მის მიმედვები სულ უფრო
და უფრო მისაღებელი იყო.

კონფიდენციალური და სისტემური მიზნების სუბიექტი ძღვი-
ნიშა იმდენად გადა იყო, რაც მათ წიგნის საკრი სერიის უფლებამო-
ვა ესას იპინდა. ტერმინური მიზანისთვის ქვეყნასა და მედუ ანუკო-
ნის ჩვენისურასა და ასეთი, ამინიჭებულ ღარისხ მარები, ისი-
ნი ხელშეწყოს ავტომატიკურ, "უკ მიმდინარეს საარ, სიღ-
რის განვითარება - გვისა და მიმდინარე და მიმდინარეს მცდ ჩაიგენერირდა
არამ ტანის წესებისა და უკავებელია. მცდ ჩაიგენერირდა
არამ ტანის წესებისა და უკავებელია. მცდ ჩაიგენერირდა
მცდ გარემონტირების მიზანისა და უკავებელია, ამინ კამი
მცდ მიმდინარეს არ გვიგებილი გვიგები. უკრი მცდი, დას კრიკულის
ამინდა ხელშეწყოს ამინ კარგადაცი, რამდენიმე კარისიკი მცდ-
ლის კარგა შესაძლებელი, მისციდა იყო და მიმდინარეს ადგილის მი-
ნამდენად. ამარც იტელი კონტრი მცდის: "სისტემად ძალისა ხელ-
შეწყოს სუბიექტი და ასეთი ასახა სისტემა". ამ, სისტემა გვიგე-
ბილი ამა კარგა იმისამა სამარტინო გადასახა.

დევლი "უკავშირ კლასიურისა უღამიშობა", პირიტების კურიული,

"წესი და ცალკეობა ზარისას საფარისა", „მესტრის ქუმისა ზარისა
 სედმიტიონსა" და სტარი.

ემიგრატ ბაზრები, იყო ერთ-ერთი უფრდესი სასწაულოებები
 საქონის ჩატარებული მოვის, მასთან მისუბავდა უარისაფრ სწორები
 და არამონიდა სულის მიერ მეტყვიშიძენი, მიმედინი მისი ღიავებული
 და ცერემონია იყუჩებით გრძელების საწმინდოებით მცემულ
 მიღებასას. ანა მსგავს ალმირანებს მისამართ იყო წავლისაყვავე-
 ლად, არამედ ცხოველებისად. ასევე მარტინი გადაუჩინის მას იარები
 და ცარებული ასები, ჩიტედით, მინაგორებათ დეკლინი, მსახურ
 მისამარტინობებ საცველად, კიონი მისამარტინი აღწევს ავრეველ, თუ
 მოკეთ კარტუზის მარტინი მდგრები სულის დაღუმით ავალისე-
 ბიანი სიმიგრისად კარტი /"მულობისადან"/.

ადამიანისა ასეთი სასწაული: წმიდა მიმათა კურიული
 კამიორისა ერთი უწმინდები დიაკონი, აირშე ცეკვა, იმიედი ცხო-
 დისში სამსახურის მიერ იყო აღმირდები. მას სულია არის საყ-
 დის სეღმი ჩავდები და ვადაუმეტეს მარს ვინოვანს, მურდეთ მოს-
 ტოდა ერთი მცდელი და მიუვამს მის. და ის მიერდა მცდელი
 მის საყარებები, ისიდა ჟერმა სკექტი საყდება, იმიედი ადგი მის
 ვარევონს ღიასთან დამდევას, ღაერა არწევე და კონდაკა მცდელი მი-
 რას ევდო მიწარე. მას კინობრივ ფანტაზია იყო, შეუწილ და
 აანიჭებულ, მავრის ცეკვისა მარც არ მიისცება, მეტყვიშა არის
 ცირკი და წასევდონ ზარისას ვანჭურის იყო, შეუწილ და
 მიკავებულ, მავრის ცეკვისა მარც არ მიისცება, მეტყვიშა არის
 ცირკი და წასევდონ ზარისას ვანჭურის დასაწვრებული. მაშინ რამა
 ვინოვობრივ მეტყველის ქანისცემ და წმიდა კიონის მცდელ დღეს
 მიკავებულ არმავი, მამ ცეკვის მოვალეობად მიუვალ იმ ღას, მაცა

ରୂପିତ କ୍ଷେତ୍ରଗଲକ ପ୍ରତିରୋଧ ଦେବାରୀରେ ଥିଲା ।

დან, ფლადოს მისმავდობს ძაღლი და წალევი საგუშტოებისა მის მიზნები ვაჲ დღეს, რის მიზნებ კუთხეს - მესხებს და ვარადიგობს უკუნისამდე. ამინ!

Քջ. ՀՅՈՒՅՑ ՈՅԼԵԱՆ (ԵԶԵԿՈՒԹԻՒՆ)

ნ . პაპუაშვილი

3 3 0 რ 0 3 7 8 3 6 2 0 8 0 *

წმიდათ ბა ღიღებულო ქრისტეს მოწამეთ
 კვირიკე, მეოს ექმენ წინაშე
 ქრისტესა ფრიად მოსავსა
 ძაღლსა შენისა საგანუ...
 ნის, რომელმან შეამკო
 წმიდაი ესე ხაჭო ღიღებულისა
 შენისაი.

/ ჩარჩერა წმ. კვირიკეს ხატებ. ლაცურკა/

ქრისტიანული მსოფლიო 15 /ას. სფილით 28/ ივლისს მოიხსე-
 ნიებს წამებულ ყრმა კვირიკესა ბა ღებამისს ივრიდას.

ქართული ხატერისა ბა ღიღერალურის ისტორია ცვამცნობს, რომ
 ღებამცნობის ამ მაღლიანობა სახემ ჩვენში ძევებაგანვე შემთანათ
 ბა მთელი საქართველო ითაცვანა. ამის მოწამეა ეკლესია— მონასტრე-
 ბი, საბატ/IX-X საუკუნეებიდან მოკიდებული ხატებსა თუ ხელაწე-
 რებში ინახება მათი ხსენება. საქართველოს ცველა კუთხეში ივრიცისა

* 1979 წელს, კვირიკებას, სრულდა საქართველოს კათოლიკოს -
 პატრიკარქმა იღია II-მ მოცილელებრივი ღობვა-კურთხევა ბაჟ-
 ბავნა სვანეთს. კვირიკემიდას სასანდენი ბა კელაპტრები
 უსახსოვორა. ჩილკერმა ეპისკოპოსმა თაღოზიმა კი ხის ჯვარი
 ბა საუკედესო კალენდარი მესწორა. ძვირფასი ძოვენი საღოვანს
 საპატრიკარქოს თანამშრომელმა მიართეს. მათ ძორის იდო ამ
 წერილის ავტორი, რომელსაც შროვები იმ ღვეზ აღუძრა ინფერესი,
 საგანუგებოდ შეემჩნავდა წმიდა კვირიკეს კულთან ბაკავშირებული
 გოგი საკითხი.

და კვირიკეს სახეობე საროცავების აღმური: სვანეთში / სოფ.
კარა /, რაჭაში / გეორგიონი /, ლეჩემში / ქო. ლაცორიშვილი /,
ქართველში / ღუშების მახრობლად /, თრიალეთში, ჭავჭავაძე / კვი-
რიკეთი /, ცურდაში სოფ. კვირიკეთი /, ქობულეთში / სოფ.
კვირიკე /, ვანის რაიონში / ქო. ფლანიერის მახრობლად /
და სხვაგან. ივლისის ძველი სახელი - " კვირიკობისვე "-
ეფიმოლოგიურად " კვირიკობას " /ნმ. კვირიკეს ღრესასწაულის /
უკავშირზება. თუმცა ყველაზე მეტად ორთიცანვე სვანებს უციათ
თადვანი წამებულიათის, რომელია სახეობის საროცავს მათე-
ბურად "ლაცურკა"! ენორებთბა.

ეინ იყვნენ ისინი, რომელმაც ასე მოხიბრეს ქართველთა
ტურ?

კეთილმოწმუნე ჩვერისა და მთები სამი წრის სტაციონ კვირიკე
ცხოვრობდნენ გიორგი ფილიპი იმპერატორის მართვის /გეოგრ. 284-305
წრებში/ ქარაულ იკონიაში /მცირე აზიაში, კახაუკე მახრი-
ლა/ . 303-304 წრებში გაჩაღებულმა ქრისტეანობის გევრამ შეი-
ჩინა ყრმა კვირიკე და მართვის იკონა . მათი ცხრილება V-VI
სს-ში "წამებარ" აღუნერია იკონის ეპისკოპოს თეოდორეს . ეს
მოთხოვთა არა უცვიანეს მე-10 საუკუნისა უთარემინდათ ქართულა-
რაც . უძველესი ხელნაწერი, ტომელშიაც დაცულია "წამებარი წმი-
დისა კვირიკესი და მართვის მისისა ივრისტიმი", XVI-XVII საუკუ-
ნებისა . თესლი გამოკვლეული დამთავრებულია გ. ჩუბინა-
შვილის მიერ.²

ნმ. ივლისას ჩა კვირიკეს მონამებრივ ღვაწლს იმჟავითვე
საპატიო არგილი მოუპოვებსა ჩვენის ერთობლივ /საღვესასწაული/

2008) (S. 35769, 11/1980, 33-59)

33.6.1951 Տարբերակություն պահպանի Ա. Յ. Պատումյան : Ը. 36/49, թվ. 636. 33.66 թ. 163: Ծառայ

ცხოვრებაში. ამ წმიდანთ ისსენიებს უართული ციფრულის ჩვე-
 ნამდე მოღწეული ერთ-ერთი უძველესი ძეგლი - "იერუსალიმის გან-
 ჩინება" VII საუკუნის რედაქციისა /ერისფერს საფრავებზე V სა-
 უკუნები შემუშავებული სამრველომსახურთ განვება, რომლის
 აღნიშნული რედაქცია ქართულად VIII საუკუნეში უნდა ეთარგმ-
 ნათ³. აღრეთვე ჭირ-ერთაცის იურარი, ⁴ X საუკუნის სინური
 იურარები⁵, ითანე-ბოსიმეს მიერ შემგენილი ქართული კარენარი
 /X საუკუნის მე-2 ნეხევრისა/ : "კრებაზ თთულა წელიშაბისა-
 თან".

ციონიტი მთაწმინდელის რედაქციის "თურქში" /XI ს-მმ.კვი-
 რიკესა⁷ და იულიას მოსახსენებლად წარმოგენილია შესაბამისი
 ჰიბრიდული მასალისაგან შემდგარი განვება /ხელამ.ინსც.

*ქლ 107, 68-77 კ./. ეს განვება შეგვება სამი კანონისა-
 განა: ერთი - ანონიმისა, მეორე - ითანესი/ ვფიქრობთ; ითანე
 ბამასკელისა/ და მესამე - იოსებისა. პიმინდოთ სახელები ხელ-
 ნაწერის აშიაბეა აღნიშნული "უცალობრივსას" გასწრივ. კანო-
 ნებს უძვების ექვესი "უფალო წარაფლუასა", შეიძი მარტინი და
 თრი "წარატომანი". სკინაესარული საკითხავი მათგე შეფანილია
 ციონიტი მთაწმინდელისავე თარგმნილ "ღირ სკინაესარში" /ხელამ.
 ინსც. გ/ -2211, 3127/. სამწუხარო; როგორც "თვენი", ისე
 "ღირ სკინაესარი" ჯერ გამოცემული არსა. აღნიშნულ სკინაესაჭ-
 რულ საკითხავსა /"ღირ სკინაესაჭრიდან"/ და ერთ მცირე დორმის
 საგარეოებს "უფალო წარაფლუასას" /ციონიტი მთაწმინდელის რედაქ-
 ციის "თვენის" მიხედვით/ ვაქვეყნებთ პირველად.*

6305376360

ଓ ৩ ২ ৬ ১ প্রেরণসম্বন্ধে ম. ক. সমিতির মত প্রকাশ করা হচ্ছে।

ესე იდთ იკონა ქარაქოთ, მეფობასა ბერკედიციანესსა და
ივლობა ბევრულიშისათვის სეღეგვიარ და პევა ძე სამისა წირ-
სა, რომელ არს წმიდა კვირიცე. და რამეთვ პპოვა მუნცა ქრის-
ტოანეთა მიმართ ბევრულობა, წარციდა მიერ ფარსონად კიღიციის,
სადა - იგი იყო აღეჭანირე ვინმე მთავარი, კაცი ბორიცი და
მხეცის-ბუნებისა, რომელიან შეიცერა წმიდა ივლიფა და ცანკა
და ნეტარი კვირიკე მისცაცა წიაღთაესან მისთა, რამეთვ პერნებრა
ლიერთ მიქევასა მისსა, არამედ ვერ უძრო, რამეთვ ჩავიდებრითა
ხმითა სახელსა ქრისცესსა ხაზობა და მერაისტება დედისა
თვისისა მიხედვითა აუწყებრა სიძუღისა ბილწისა მის მთავრი-
სასა. და მერმე განწინა ფერხთა და შეეხვია წერთა მისთა და
უკბისა მას. ხორო მან უწყალომან ტარბამოგდო იგრ ხარისხსა
ზერა კიბისასა და შემუსწა თავი მისი და ესრეთ სრულ იქმნა
წამება მისი, ხორო წმიდასა ივლიფუს შემბრგომად მრავალთა ფან-
ჯვათა წარტკვეთა თავი.

6 3 8 3 C 0 3 0 0 0

ନ୍ୟୁରୋସିସ ଡା. କେ. ମହିନାରାଜ ରା ରାଧାରୂପାଚାର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିରମେତ୍ରା
କ୍ଷେତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରପତି ରା ନ୍ୟୁରୋସିସ

[ଉତ୍ତରାମ ରାଜାକ୍ଷେତ୍ରାବ୍ସ୍ୟ]: ନନ୍ଦପାତ୍ର ରାଜପାତ୍ର ନିର୍ମିତ ରା ତରିକରି

* საგარენოს სახელმომებას "უფარი ქადაგისას" აღვარგინეთ გიორგი მთაწმინდის რეზაქციის "თვენის" მიხედვით.

მათ სიტყოთითა სწუღებად, ღმერთი, უბეშთაეს არსთა სწუღებათ, ერისცო, მორის წილთა შენთა მოწამეთა აზრიაცხენ დროანიცა, რომელ-არს ერთი მათგანი წმიდა მოწამე, მნათობი ყოველთა კი- რეთა, რომელი განერს საპრესა უსჯურთასა - კვირიკე ნეფარი. ჩა სიკვდილთ მოისწრაფა შენდა ჩა მოიღო გვირგვინი ღიღებული- სა. მას მიერ გვევრებთას: მომებ ჩვენ, მოწამე შენთა, ღიღო წყალობა.

იხარებდა აბრა罕მ პირველ საშვებრითა მთა წარმავრითა და სერი ღიღი განუმძაბა მეინახეთა განტენებასა ცრმისასა დედუსაგან, რომელი უშეს მას სარა მოხუცებულებასა შენა მის- სა. ღმეს უფროშისად იხარებს კრებულსა მორის მოწამეთასა, რო- მელი შეინწრანს წილთა თვითთა ცრმა გვირგვინოსანი ღმრთისა მიერ ღერისურთ მოვაწით, რომელიცა ესრეთ ზარალებდა: სუღირე- ლო უფალო, ღიღება შენდა.

ხოლო აღმრჩელმან მცირედ უბეშთაეს ძედუსმიწოდართასა, რო- მემან არა უწყობა გამოიჩინებად კეთილი ბოროფისაგან, მოწამე- მან კვირიკე, სიცუპოება წარსაჩვენებელი მცირისა ამათ ღაფურიცუ- ნა და შესვა სასუმელი მჩარისა სიკვდილისა, მიზეზი ცხოვრები- სა მის ღაუსწუღებელისა, რომელ არს მოწამეთა, რომელი უგა- ღობერ სამებასა დარწმუნოებით და იცცვიან: "სუღირძელო უდალო, ღიღება შენდა" / ულ. 107, 68 უ./.

წმიდა კვირიკე ჭირსეული მსხვერპლის უბენაესის: იგი უჟობველის, ვითარცა კრავი; მშობლის ერთგულია, როგორც მამუ- ლიშვილი თავისი მიწის: ძანსაცხელისას ან უღაღას ღერას; უანგართა, მსგავსად კეთილმსახურისას: ვერართა ღიერით, მოდერე-

ბით ვერ გადინორეს; მას ესმის ზედის კვნესა და ტურისხმაურის; მისკენ ისწავლის ხელიანერობილი; მშობლისა საერთო მისა-
ვე სიცოცხლის მმეორებს: "ქრისტენო ვარ მე", მფლობელი, შემარ-
თებული მებრძოლის ბარათ, რადგან ვერ მომრიცა "ძღიერმან ამა
სოფლისამან". ერმა კვირიკე რაინდის ნამდვილის: არ შეეძლე
მოცერს, წინაჭურდა თავისაულის და შეურაცხმცოდელს კიღებ
მკვეთა; ამასთანავე იგი წამებულია: ბორიცმა ხელმა ქვაბე
რაანარცხა სამი წლის ჩვილთ, რომელის სისხლი საჭმრთო მოვკე-
რა ქვედანას.

ერმა უმანკოების, უძრაღოებისა და ერთგულების საკრალური
სახეა. ამისათვის ბასახა იყი უფალმა გეციური სამეფოს ხატარ
/ლუკა 18, 15-17/ და მოგვიჩორა: იქმენით როგორც ერმა და ბაი-
რაბეთ თავი, როგორც ბავშვებმა /მათ 18, 1-4/, რათა განიჩ-
მიროვ და სამთხის ბარნი გახდეთ. უფალი თვით შეერარა ერმასა:
"რომელმან შეიჩენაროს ერთი ერმა ესე-კითარი სახელისა ჩემთა,
მ ე მ ე მ ი ნ ე ნ ა რ თ ს " / მათ 18,5/. ერმათა უმან-
კოებისაკენ სწრაფვით კაცობრიობას მომავალი ცხოვრებისაკენ -
დაკარგული სამოთხისაკენ - აზმოეწოდა. ისცორის ქრისტე მსგა-
ვსად კ რ ა ვ ი ს ა შეეწირა მსოფლიოს, რათა "ძანკვეთილი",
"შეწყვეტილი" მინა გამოხსნა. სახითმეცველებაში კრავი ქრის-
ტეს ერთ-ერთი ეპთეტია; "აპა, კრავი ღმრთისაი, რომელმან
აწიხუნა ცორვანი სოფლისანი" - ნათქვამდა ნათლისწერის ერთ ქარ-
თურ საგარენერში /შრო. თბანე 1,29/. იესო მაცხოვარი კრავად
გამოეცხადა ითანე ღვთისმეცველსა/ გამოცხ. 5,6/ და აუნდა

უბენაესი მცნება: უნდა მიეტაცავსთ კრავს / ე.ი. მაცხოველს/
 ღა შეიძოსთ ცრმათა სიჩრდელით, რათა ამაღლევთ ღა შეეფეისთოთ
 ბეჭას. ძველი აღთქმის თვალსაზრისით, ცრმა შობისა ღა განახლე-
 ბის აღემორისა. ღუღელები ცვეექმნილი ბავშვების: სერაქი,
 მისაქი ღა აბებანამო გადარჩნენ, როგოსაც ბაბილონის მეფე
 ნაბუქონიმისთვის ძრძანებით. ისინი გახურებულ ჭუმელში შეცარეს
 /ღანიერი 3,8 - 97/.

სამოქაო ღასიებელ-ძრისამირებრი: კუთხეულობა: ⁸.

სამინი ცრმანი ბაბილონს
 წმრთისა მიერ განძლიერდეს ღა შერაცხ-ცვეს
 განცხარომათ.
 ღა სახიობათ უმჯუროთათ,
 სახუმილსა შეითხოეს ღა
 საწმრთოითა გარობთა ესრთ ღაღაბებდესა
 აკურთხევით ცოველი საქმენი
 უფლისანი უფლისა”.

ან კიდევ:

„ ცითარცა-რაი
 სიონს შინა მიტომარებ,
 იცვნეს ცრმანი ცეცხლსა შინა
 ღა ანგელოზისა მსგავსად
 გამჟუჩნდა უფალ,
 ღა განუქარცა აღთ
 იგი სახუმილისაი”.

ქრისტფლის პირველად ერმინი მოისწენ / მათე 2, 16-18/.

უმანკუ ბავშვებთ გახდნენ მსხვერპლი ღმერთს კანისგავსებუ-
 ლი სამდაროსი და პირველი წამებული - წმიდანი, შვილი ეკლ-
 სიისა, რომელის "თავ-საკიდურთა მისთა არს თვით ქრისტფ იესო"
 /ეფესელი 2, 20/, სარაც "სადარველსა ღმრთისა ჩეცათასა" (ჟლ. წ. 104)

განისცენებენ.

უკვე ნათელია, თუ ასერიბად რად შეითვისა საქართველომ
 წმ. კვირიკეს უმანკოების, მძიმელის ერთცულებისა და მოუღრეკე-
 ლობის გაუხუნართ ხაჭება. ჩვენთვის - მარად განსაცდერთან
 მყოფთათვის - თანაბირო იყო იმ ერმის წმმენა, რომელიც შემ-
 ბობს ხავაჯკაცებისა და მისმა მიზანი მოევრინებოდა სამ-
 შობლოს. კვირიკე, ხალხის წმმენი, კვერცხი ისეთივე შემართე-
 ბული რაინდისა, როგორი პირიც უჩანდა სამი წლისას: ერთგული,
 უბრეკი და მართალი. ამიცომაც ეთაცვანებოდა მას ერთ, რომელიც
 "ჩუმის ნაცვერთ" შემატოდა ბაბაცუთის ციხის ძირას აკვანში
 მწოდართ ერმას. ეს ცემა საკართველოს მხსნელად უნდა მოვრენო-
 და წმიდა კვირიკეს ნათღოშემოსილი სახე ამ ცემის ერთგვართ
 ექსა. ხორც სწორუპოვართ მებრძოლი და, ამასთანავე, "ცცვეთა
 ხელის აღმპერობელი" წმიდა გიორგი, რომელიც ერს ძღვამოსილი
 მფარველად ესახება, ნეტართ კვირიკეს უფროსი ძმა და მისი
 ძალითსილი სახეა.

ერმა კვირიკეს სკანეთმა ერთ-ერთ დვერაზე შემაწლებულ
 აღავას - მთის თხემზე - აუგო საღობავი.

მთის მწერალზე ფაქტის აღმართვა შემთხვევითი არაა.

საღოცავი, როგორც ფაქტი /ფახტი/ ღვთისა, ჩარმოადგენს
ძოლოთაჩე აღმართველ ჯვარცმას, რომლითაც აღსრულდა საიდუმლო-
ებათა საიდუმლო: ჭვარცმის შემდეგ ისფორული, ხორცესხ-
მული იესო ქისხე ბეჭარ ამაღლდა და ამით კაცობრიობას ღმერ-
თიან ღასაბრუნებლად, მათი პირველიმნ ღრი - უკვეავი და უხრინე-
ლი - სხეულის შესამჩსად მოუწოდა.

ამაღლებისა და უკვეავებისაკენ სწრაფვას გამოხატავს შემა-
რებულზე ღაშენებული ეკრანი, რომელსაც სვანურად "ლურუამ"
ეწოდება. სიცევა ი აჭ უ ჟ მ "სამაღლოებელს" ნიშნავს, ე.ი.
ღ ჟ უ ჟ მ არის აღიღით, სარაც მაღლის მისაღებელთა აღმართული.
შრ. სიცევებს: მარტუამ /მაღლობა/, მარტუმარ /მაღლობელი/.

სვანები საღოცავს "საღოვერძელოსაც" უწოდებენ: ი ჟ მ გ უ-
ზ ჟ მ ი ს /საღოვერძელო/: სვანურ სუფრაზე დოველოვის ითქმისა:
შუანები საქართველოშ ი ჟ მ გ უ რ მას ძუაშიდ / სვანე-
თისა და საქართველოს დველა საღოცავი შეცვენიოს/.

აღიღიმდებარებით მიუვაღო სვანეთი სამეცნ საფურ ი იცო
მომხდებულთათვის ტაბუმაღლი ქართული საკანძურისა. იქ ინახებო-
და უძველესი ხელნაწერი ქართული სახარებისა - აღიშის თახთავი
/ 897 წელს მატერიალი გაღანერილი /⁹. მწოდებ ნმ. კვირიკეს და
ივლიფის საღოცავი: პატრიკობა ქართული მოვარეობსახურების
უძველეს ძეგლს. ძეგლს - "იერუსალიმის განჩინებას"¹⁰. ცნობილია,
როგორც სიცევარული უკრიბნენ სვანი მამულიძვირები თავისანთ სიჩ-
მიდეს. სისხლს ღვრიდნენ: ავს ამორებრნენ საუკუნეთა მიღმა

გამანერილ წიგნებს, რწმენით შევმიმდი ჯვარ-ხატებსა და "სა-
მაღალობრებს". აგრძლობრივ შესრულებული ხელონარები და ხელო-
ნების სხვა ნიმუშები ძველი სვანეთის ქრისტიანულ კულტურას
აღნაურებს. "ღაგურკა" ამ კულტურის ნამდვილი განხატებაა.

წმ. კვირიკესა და ივლიფას საღობავი მე-III საუკუნის ძეგ-
ლის. მთა, რომელიც ეს "სამაღალობრია" აკებული / კარის
სათემოში სოფ. ხეს მახლობლად/, წმიდათანმიმდინარე აღვიდია. იქ მორ-
წმუნე წყეპლასაც ვერ მოყრის და შორომს ვერ განიმზახავს.
ხალხს მჟილებ სწავლას ღაგურკას უძველობისა. მოგვითხოვთ ერთ-
ერთხელ შემოსარულ ეკლესიის გამარცვა მოუნდომებიათ, შეუღწე-
ვიათ კიდევ და იქედან ძვირდასთ ხაფ-ჯვრები ქაუჭარიათ. მაგ-
რამ საღობავის რისხვას ვერ ასცარენიან: ამოვარდნილა ქართუ-
ლი. ქურდებს გრძა ღაგურგავთ და კვლევაც ფაძრის კარიბჭეს მის-
ღომიან. კიდევ ბევრი იხევდაღეს თურმე - ღვიას ნებას ვერ
მაღალებრები: საღობავის ძალამ ისინი სვანეთს არ გუაშორა.
ფაძრის შემგინებლები ხალხს სასტიკად დაუსჯია: ჩაუკრძავ.

ღაგურკაში ასვენის სვანეთის უღიერესი საზრიდე - შარიანის
ხაფთ. ეს არის აღაზ-აღაზ ფიხტური მინანქარით შესრულებული
ხაფთ - სანარილე, რომელიც ჩასვენებულია ცოლითამაჩე აღმართუ-
ლი ექვსდროიანი ჯვარი. ეს ხაფთ, მის გამართა / ფასტიან /
ერთამ, ამ კუთხის სური და ძირია. მას ეფიცეპორნენ საომრად
განმიზარებული. იმი აკავშირებდა, ამოქანდებდა ხალხს და ამ-
შეიდებდა მოშუღლეთ. 1875 წელს ამ ხაფტე გაიზიცას სვანებმა
ერთგულება - მოგვითხოვთ ღეკანობილ ღესარიონ ნიჟარია, !!
რათა ღაგურკა ტრავისუფლებაზ შარიანის ხაფს ახსოვს განსაცირელი

სვანეთისა და მთელი საქართველოსი - ხაღას აოზრება - 1876 წლის 28 აგვისტოს შავრაბმელთა მიერ ამ სოფლის ამოჟლება
და გაცამფვერება.

1810 წელს სვანეთში არქეოლოგიური მიზნით იმოქმედი ექვთიმე თავაიძემირმა, რომელმაც მოახერხა ენახა შარიანის ხაფი. მეცნიერი წერს: "ყოველ დემს სვანებისას თავისი ვალე-სიები აქვს აუზრებელი ჯვარ-ხატებით, რომელიც გიგანტ შეამთ, მატრამ არცერთი ისე ტეირად არ მიაჩნიათ, როგორც "ლაკურკა" და მასში გაცეცლ საუცხოო, ბიბინოიური ხელოვნების სანამი იღე-ხაფი, რომელსაც ისინი შარიანს უწოდებენ. ამიცომ გიგა ბორ-ფებისა და განაშულობის ჩამარჯვენის აღმისაჩენაზ აღინიშნურ პირებს ამ ხატბე აფიცერებ და მაგალითი არ ყოფილა წინა გროში, რომ სვანს ფიცის გროს თავისი განაშაული არ ეყიდებოდოდ" ¹². პრო-ფესორი იქვე მენი იშნავს, რომ ლაკურკა და შარიანის ხაფი სვა-ნეთისათვის იცივეა, რაც საბერძნეთისათვის ხელოს ჭარარ იცო.

შარიანის ხატბე მრავალი დემუდება შემორჩენილა. ექვთიმე თავაიძემირის ჩანარერით ¹³, ვინმე სვან შარიანს თავი უსახელე-ბის იმერეთის მეფის წინაშე: ასი კაცის სათბორი მარტოს გაუთი-ბავს. პირობისამებრ, შარიანს მეფისათვის ძლევამოსილი ხაფი გამოუწოდებია და ძვირდასი ძალით სვანების გამობრუნებელა, მაგრამ გამო კაღალებს შერთ მოჟერავთ, ხორ ხაფი, რომელის გა-სასენებელი აღინირ ვერ გამოუკვერებიათ, ხარებისათვის შეუ-ბამო და ნებაბე მიუშვიათ. ხარებს გაღაულახავთ ენდური, შესრ-გომიან აღმართს და იმ მთის ჩვერტბე გაჩერებულან, სარაც ახრა წმ. კურიკვესა და ივლითას ეკლესია აღმართებულ.

სხვა გამოცემა ამ ხაფს თამარ ჩეროფალიან აკავშირებს¹⁴: კეთილ მეზეს მამაცი შარიანისათვის უჩუქებსა იქნ. მაღლიერ დმას ხაფს სკანებში წაუსვენებია რა ერთ აღმიას გაუტირდანებია. იქიდან "შარიანის ხაფს" აფრინ და რა იმ მწვერვალზე განუსვენებსა, სარაც მისთვის წმიდა საცირკო აუგიათ.

მეორე ვარიანტი უფრო ძველი ჩანს, ვირე პირველი. ხაფს "აფრინა", მისი უბენაესი ნების გამოვლენა, მისი ძალოსიერება ახროსაა მთის სხვა სარომავების ტებუნებრივ თავგარასავლებთან: მუდანის, რაშარის, ლომისისა თუ ძეთლემის ჭვარ-ხაფებთან. ღე-გენრამი[‡] ჩარჩომავება გამოსაჩინეს გაფარულ აბრესა და არქეოლო-გიურად საინკურესო მასალას.

როგორც მნახველი გამოიგვავემენ¹⁵, საკვირველმოებები ხაფს, აბრეშუმის მანგილში გახვეული, ინახებოდა რკინით შეჭე-რიღ ხის სკივრში. სკივრი მოთავსებული იყო საკურთხეველთან გვირაბში. ხაფშესანახს იშვიათი შემთხვევისას თუ გახსნი-რენ, ისიც უხუცესთა ნებართვით. სათაცვანებლად მხოლოდ კვირი-კობას ამოსავენებინენ, გარეცხავონენ. ამგვარად ნაკურთხ წყალს ჩაასხამონენ სპილენძის ღორში, რომელიც ხელოვნების იშვიათო-ბაა. ნაკურთხი წყალი ხშირად ხაფის მაგივრობას ეწეოდა: მასგე ფიცულობონენ. ამჟამად ხაფს-სანარიღე ტაძრის სხვა ფასეულებებ-თან ერთად ცეცხლგამძლე დუთშია მოთავსებული.

კვირიკურა სკანეთის ურიესი ღორესასწაულია. იქნ იმპროე-ბა ახ. სცილით 28 ივლისს. თუ ამ რიცხვება პარასკევის მოუნდა,

* ღორენდა /ღამ .-/რელიგიურთ შინაგარსის გამოცემა, ხა- ხში ტეპირად გავრცელებული ტებუნებრივი ამბავი.

ღოესასწაულის 29-ში გადაიცანენ. ამ ღროს ღამურაჟში აუარებელი ხაღლი შეიცრება სწუღიარ საქართველოზან. მათ მასპინძლობს არგილობრივი - სოფ. კაღლის სამოქაბოება. ამ სამოქაბოებას ევა-ლება ფაძრის მოვლა-პატიონობა და თავერილობის ორგანიზაცია. უსუფესოა საბჭო ღოესასწაულის რელიგიური აღმსწუდებელი. იგი წარმოადგინდეს ღოცვასა და მსხვერპლების ჩვენს. მათი აომისაწერებლობა! არაკანონიკურია, რაღაც ამჟამად სკანედს სასუღიერო პირი არა ჰყავს. საკრალური რიცხვალი უმთავრესად ფაძრის გაღავანში ეწყობა. ბაზღალკაში შესვერა მხოლოდ თავკაცებს შეუძლიათ. ისინი საცხოვილო გარ-ზეიმო გამოსაცენებენ საკულესით გროშასა და ხაცებს, ღოცვებს წარმოადგენ, იგაღამებენ, იქადაგებენა: ხაღლების ფოსის ნებას აუზებენ, წინაპართა სურს მოიხსენიებენ, შემზირველი ღაუმარებენ და სამოქაბო ჭირვარამს მოუთხოვთენ. ამ ღროს ხდება მოსისხლეთა შერიცება, ღამნაშავის გამოცეხა, სახალხო აღსარება და მონანიერა.

ღვითისმსახურობის შემზევულობა დასხვებიან. პირველად მაღარ ღმერთს ახსენებენ: "ხოშა ღერძეთუ ძუაშირ / მაღარ ღმერთი შეგენიოს/, მეორედ - მიესედ მთავარანგელობის / მუკით წიაპ-ნიგებ/ ღა მესამედ - წმიდა გიორგის / ჯგურად/. შემდეგ მოუ-მობენ სეანეთისა და საქართველოს დედას საღილავს, წინაპერებს, ახალშესცენებული. სუდონიან ყოვლაბრძიდა მარიამის / ღამარის / საღვერულობელი იშევიან. სკანერი ცუდრა სუღიერებთა და შინა-არსით იშვიათობა. იგი ამ ხაღლის ხასიათს - კაცმოცვარებას, მართლმკვეთრობას, გელითარობას, პირუთვინებითასა და ღარძაისლო-ბას აცხადებს.

ყოველ ღღესასწაულზე ორ ხარს გაკულებენ, რომელთაც ერთ უბარმატარ ქვაბში მოხარშავენ. რახსაც საგანგებოდ გამოხიან. დვერა ხარჯს სათემო საძრო გაღიებს შემორჩენილიან. ების ერთ კუთხეში ორი ღობია: ვაჟკაცები მწერე ძაღას გამოსცებიან... 1)

სვანეთი ნათელცოდას იმისა, თუ როგორ გაემცნო სახარება შემთხვევ სურსა რა ფრაგიდებს, როგორ უმცირველოდ შემოვიდა ჩვენ მამულში საყოველთაო ხსნისა რა გარარჩენის ახალი მოძრვება. ამის გასფურია ის არათ-ზესები რა აღმიღობივი ღოები, რომელიც წარმატებული ეპოქიდან მოეგინებიან. ქრისტიანობამ საკართველოში კი არ აღიავა სახარები ჩვეულებანი, არამერ მთხოვთ დერთ უცვალა რა ახალი რჯულიდ შემოსა გასაძმიდიან მოფანილი ეროვნული სარცფავები.

მიმები ამ დაკავშირებულ ფაქტისა ქრისტეს პირველის სწორად გაგებით აიხსნება: იესო ნაბარეველი ქვე კ ი გ ნ ა ღ მოვლენი-ლი უძალესი ღ ვ ი ი ს ნ გ ა ღ თ ძ ა ა. იგთ ძე ღვითსა რა ძე კ ა ც ი ს ა ა. "შე კაცისა" კაცობრიობის შვილს ნიშნავს. "ქვედანამ გამოსცა ნათელი ფვისი" /დს. 66, 6/; მარაბიული, უქმნელი /"უშობელი"/ ღმერთი ქართულის, განწმენელი ქვედის - ევას/ ხავა - სიცოცხლე ანუ მიწიერი ცხოვრება. ებრ./ - სამოში განკაცდა. ამთ ღვითსმომელს პირველებიდი /ევას ცოდვა/ მოეხსნა რა [განწმენილი] ქართულის საშობ განასხეულა უჩენავესი ა სიკეთე - მაცხოვარი იესო, ვინაც მისი /ღერა მართამის/ სხვე-ლი უკერავებთა და უხრინელებით შემოსა. მაცხოვარის მოვლინე-ბას წინ უძრობა ვრცელი ძგი. ამ ძგის შესახებ ქარაგებრნენ ისაია წინა სწავლი მომართვილი /ისაია 40, 3/ და ითანე ნათელი სმცემელის: "განმგებელი და განანი უფრისანი რა ნრდელ-ჰევენი აღაქნი მისნი" /მათე 3, 3; მარკოზ 1, 3; ლუკა 3, 4 და 1, 76-79, ითანე 1, 23/.

ეს განა იდო ის სულიერი სიკედე, რომელსაც ძველი, ქრისფემბერი სამდარო ქმნიდა. საქართველოს ეკლესია კი არ უარცოდა ასეთ წარსულს, არამედ მასში ევანგელიური მსოფლიოცების მომამბარე- ბერს ხერავდა.

ქრისფიანობა სკანდალი არა უგვიანეს VI საუკუნიდან გავრ- ცებება, რითაც ამ შეუკარი კუთხის წინარე სხვა სამდარო გარამ- შება. ამ სამდაროში წარსული ახალს ეჩიარა. IX-XIII საუკუ- ნებმთ სკანდალი – წარმოჩენილი კაღის, იფარის, აღიშის, უძგე- რის, ღაფსეაღისა ფე სხვათა ხელოვნებით – საქართველოს სამო- ცტესურო ეკლესიის მძღვანელი რეგანიზმი იყო. წმიდა აღმილდა მიმო- ხდიდა გვარმუნებს, რომ იქ მოვიდელმსახურების ცხოველო კერები – მონასტრები – ცვაობინენ. საქართველოს ძნელებურთებისას ბევრი მამულიძეირთ შეეფარებოდა ამ კუთხის მიუვარ მთებს.

მას შემდეგ, რაც საქართველოს ეკლესია გასუსტდა, სკანდ- ალი მოვიდელმსახურება შეწერდა. მე-19 საუკუნის პირველ მეოთხეე- ში გაუქმდა ცაცერის სამღვდელმთარებო – სამიზნოპლიტო, რომელიც განაცემდა სავალესით ცხოვრებას ღერსემ-სკანდალი. 1823 წლი- დან, როდესაც გარდაიცვალა მიზნოპლიტი ითანე ცამჭრელი, ეს ეპარქია აერ ჭდონიდისა და შემდევ /1874 წ./ იმერეთის მოვიდე- მთავართა იურისიქციაში შევიდა¹⁶ მთეს საქართველოს საპატ- რიარეთში გადორმებულის ღერსემ-სკანდალის ეპარქია, რომელიც უნდა მოემსახუროს წვდის მაღლის განსასკენებელ მიწას.

მ ა ნ ი ძ ვ ნ ტ ი

1. "ღამურკა" ქართული "საკუირიკოს" / არგილის მნიშვნელობით/
შესაცდვისია: ღა - ქამუ ~~ქ~~ არგილის მარარმოებელი თავსარ-
თია /მრჩ.: ქართ. სა - ღა სკ. ღა - /: ღამურკა/ წმ.
გიორგის საღიავი/, ღამარის / ღვთისმშობელ მარისმის საღი-
ავი / ღა მისთ. "ღამურკა" "კუმრიკერან"/ ძვ. ქართ. /მიმღი-
ნარებს: უნდა გვეომოდა "ღა-კურკა", სარატ თავკიდურ ჭის,
მკუვეთი ხშული ბერის, გამჟღერებით / კრი/, რაც ქართველებ
ენათადების პირდღით ფონეტიკური მოვლენაა, მიციფრო "ღამურკა"
/ღამურკა/.

მ. ა. მ ა ნ ი ძ ვ, სვანურთ კურცის ფერმინი ჯგურაძ,
"მაცნე", ენისა ღა ღილერაციურის სერია, 2, 1973, გვ. 110;
მ. ა ნ ი ძ ვ ი ღ ი ნ ი, ზოტარი ფონეტიკის სადუძვლები,
1949, თბილისი, გვ. 378.

ჩვენ მიერ მოხმობილი სვანური ენის საიურისტურაცით მასაცა
მიეკუთვნება ბარსგემოურ ღიაღევს.

2. ქ. უ. უბიშაულიშვილი. უკიდოვანი ცხრილი
ქვეყნის სამართლის სამსახურის მიერთვის შესახებ.

"ღილერაციური ძიებანი", 11, თბილისი
1945, გვ. 100-104 ფესტივის ისტორიულ-ფილოლოგიურ მიმოხილვი-
სას ვეკრინობით ამ გამოკვლევას.

3. ჩ. ჩეკელიძე. ერეკლესის
ნაიშავ ვII ხანა, შემდეგ 1912. 83. 120

4. ჭირ-ეტრაფის სამოქანი, გამოსცეს ა. შანი იძემ, ვ. მეტრე-
 ველმა და ა. ჯიშიაშვილმა, თბილისი 1977, გვ. 156.
5. იხ. ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა /სინური კოლექ-
 ცია/, 1, თბილისი, 1979.
6. კ. კ ი კ ი რ ი დ ე, ეფუძნები ძველი ქართული რიცხერა-
 ცურის ისფრიდიბან, V, თბილისი, 1957, გვ. 258-281.
7. ეკლესია, გარდა ყრისა კვირიკესა, ამ: სახელობ იფრიბს
 სხუჭა ჩობანიაც: კვირიკე, აღმასანდრიელი ექიმი /-311/, რო-
 მელსაც დასავლეთში ვთ სანკარს მოიხსენიებენ; რომაელი ღიაკონი
 კვირიკე /III-IV სს./ და სხვა.
8. ესარტებულობა ჩიტრი დროს და გმირისმიმღებისა-
 ნი, გამოსცა ე. მეტრეველმა, თბილისი, 1971.
9. ქართული თხხოვების თრი ძველი რესტაცია სამრ შატერ-
 ელო ხელნაწერის მიხედვით.- გამოსცა აკ. შ ა ნ ი ძ ე მ,
 თბილისი, 1945.
10. ხელნაწერი მეცნიერულად შეისწავლა და 1912 წელს გამო-
 აქვეცნა იმსანად ღვკანონიმა, ზოდისმეცდეველების მაგისტრია,
 კორნელ კოკელიძემ. იხ. შენიშვნა 3. ებები ძეგლი სხვადასხვა
 ხელნაწერების შეაკრებით ევროპაში გამოსაქვეცნა პარმა მიხედვი
 დართებისში: Le Grand Lecturenaire de l'église de Jérusalem, tome II, Louvain, 1960, გვ. 22
11. ბეს. ნ ი კ ა რ ა ძ ე, ისტორიულ-ეთნოგრაფიული ჩანა-
 წერები, 11, თბილისი, 1964, გვ. 173-199. იხ. თავი: სუანეთის
 აღმავება 1875-1876 წელში
12. ი. თ ა გ ა ი ძ ვ ი რ ი, არქეოლოგიური მოტიაურობა
 ცემენტ-სკანელში 1910 წელს, პარიზი, 1937, გვ. 179-180.

13. ი. თ ა გ ა ი მ გ ი რ ი, ჩას. წენ... გვ. 180

14. ვ. ძ ი ძ ი მ უ რ ი, მასშავებლის მოტონებები,
თბილისი, 1957, გვ. 149

15. იბ. ბეს. ტ ი ჟ ა რ ა ძ ე, ჩას. წენ. გვ. 177,
ი. თ ა გ ა ი მ გ ი რ ი, ჩას. წენ. გვ. 185-188; ვ. ძ ი ძ ი -
ძ უ რ ი, ჩას. წენ., გვ. 153; ქ. ჭ. ჩუკიათ.

ვერхнე ქანეუ, მისახა. 1974, გვ. 125-139.

სამნეურო, ჩვენ ბაზღუდეობი მესვეოւ ვერ მოვახერხეთ.
მცველები იქ დვერას არ უშვებენ.

16. ე. ქ. ქურიონ., ქადაგი თერჯ
ისტოрии Фрунзенской Чечни и Эр-
зархана за XIX столетие, Тифлис,
1901; გვ. 74-75

ଦେବତାର ପ୍ରଥମ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ

୧୦୯

ଶାକାଣାଶକ୍ତିଶାସ

ଅଧିକାରୀ ହେଉଥିଲା
ଶବ୍ଦଗୁଣାତ୍ମକ ଏକ ପ୍ରକାଶକ
ପରିଚୟ

పాఠ్యాను గీతాలు దుర్గాపతిలు రఘు
/చిత్రానికిష్టులు క్రమాల్పాలింగి/

సర్వులాస సుధారించుటానికి ప్రాణానుప-
తాఫుండున్నింట పురుషులులు

మించిస్తున్నిటిని నించిమిర్చుటానికి గట్టి
ఎంప్రెస్టింగి... దూరంతప్రాయి సారికొన్న-
నోపంచు మించిసా /ఎం. 13.7/

ఇంప్రెస్టింగి మించిస్తున్ని త్వాగ్ని దా క్రొన్ట, అమిస్తున్ని వ్యాపి అమి
ప్రెస్టింగిలు, శ్రేష్ఠాన్ని వ్యాపి అమి ద్వారా గొంతు ల్యాపిలు మించిస్తున్ని వ్యాపిలారు.
నించిమిర్చుటానికి శ్రేష్ఠాన్ని వ్యాపి అమి ద్వారా నించి అమి అమి అమి అమి
ప్రెస్టింగిలు తించిసా ల్యాపిలు మించిస్తున్ని వ్యాపిలారు, మించిసి అస్తుని మించిసి అమిలు
అమి శ్రేష్ఠాన్ని వ్యాపిలు: ద్వారా, ద్వారా అమి అమి అమి అమి అమి అమి
అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి
అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి
అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి
అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి

అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి
అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి
అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి
అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి
అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి
అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి
అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి
"ప్రిన్స్‌ప్రైస్ దా ల్యాపిలు" అట్టి ఉపా క్రొన్ట న్యూఫ్లెచిలు "ప్రాణమిల్చున్ని వ్యాపి"
దా వ్యాపిలు మించిప్రాయి, బంధు "మ్యాపిలు, స్ట్రేచిలు, అంటిలు దశిలు"
బంధి దించి దారులు అను శ్రేష్ఠాః మించి క్రొన్ట దా దారులు అమి అమి అమి అమి
అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి
అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి అమి

მიღწეომ ბლუს იღია აღარა ცვეცავს, იღია მოგვიკვეს, იღია
მიგვამორეს და მოგვაძირეს სწორე მაშინ, როცა მისი ქვეყობა
და ტანიერიღება ფრიად საყირო იყო იმ მამულისათვის, რომელის
აჟავავება — აუთებირებამდე ითხ თუმცომზეა სიცომირამ მოხუცე-
შეკურაბა, მოგვამორეს კუპრივ და მიუღიანებად მდგა

"ეს აჭარ ჰყვავის ამ მნენ ქვეცნა,
"ვტაც ის არის მცხოვრები კისა"...

და რაცვმდენის ღამიღებული? ჩე ვე მარწო ეირიღი და ქოვებს,
სკორება და ჩეტიღი? არა! მართავია იღია მოგვიკვეს, იღია მიგ-
ვებულეს, მაკრამ მიგვაუს იღიას ხირი და არა სკია: "კაცია —
ადამიანის", "გაასის მასამდის", "აჩრიიღის", "გომიერი თავ—
დაბეგულის" და მიგვაუს სახუათა შემემზები ვერ მოკვებება ქართველ-
თა კრის ხსოვნამი; ქართველთა კრი ვერ ბადიონებს მას, ვინც
მეტამორფოზი და ღიოზიანად ეცემებოდა მამაჩეცის:

"ჩეკურს ტანინადებას კით ჩემი სკი
"შენტან მამუნების სიხარუით ამენთის გუაი;
ვერ მოკვებება ჩევის ტანება-მეხსიერებაში ის, ვინც
"დრინდა ბრეცვას უშიშრია მიმეცება სარხში".
მკრამ რაუკინუარი იქნებას ის, ვინც მომარტ თავისის ადმინისტრაციის
დაუინირით ექადაცება:

"სამრიო ხმისობრე ქრისტეს მცნებას,
მთავარინებრე კაცია სიცვარებს,
ტმიბას, ერთობას, თავისუღებას —
რომ სიკეთისთვის მუღი უთოორეს
და მომავრისთვის მეღთამა ბრიტივს;"

საუკუნით სახსენებელი იქტერა ის, ვინც მამიულიერით
დოგუარიასებრა:

"ეყჟოს ჩემი, ვინც მართვას

ეფევის ქვედანას მცდომისათ,
ვინ არ შეერწყა მრავალსა, ბიბიათ

მართლისთვის მწყირისათ,
ვინც კრავს უმარტის ეკრძალვის და პირი
ერთს ღირსათ".

ჩვენი ქანებიდან ვერ ამოგისება სახელი მისი, ვინც დაუმკ-
რამ მავერნებიდა:

"კაცარ მართნ ხარ სარგები,

თუ ეს წესი წესად გარდე
დოვთ დაუს შენს თავს ქავითი, -

ამა მე მავს ეის რა ვარე?"

სამართლისთვის კავალერი იქტერა სსოფა მისი, ვისაც

"ერთს წყლელი კჩიდა წყლელი,

ერთია მის ფარგლებით ცური,

მის წერით თუ კმერიშით დაბატვისა მოჰკვე

ტერი"...

ჩვენი ვალია, იღიას ნათევამ - ნამდერევევი საქმედ ვაქციოთ,
ცხოვრებაზე ტანკახირებელით და მით იღიას სურია ტანახარით და
ჩვენს თავსაც სარტყელისა მოუტანით, ვინაიდენ საგვეროება
თვინიერ საქმეთასა მკვდარ არს /იაკობ. 2.20/

ანუ, რომიც დვიდ დღია ამიტოს:

"ცხოვრებას აფისკონერებს სული საქმით მეფეველი"...

ხოლო ამ შავსა და უძერუნ დეს კი ვინუტებით თავი მით, რომ
"არ არის მკვდარი, ვინც მოჰკვებეს,

და ბარს მესწორის ღერისა,

მკვდარი იცი იქტერა, ვისაც აქ სახელი

არ დანიერია..."

ମୁଦ୍ରଣ ପ୍ରକାଶନ

საქართველო

იღის აუცხავა

ერთისფერ აქტერია/... აღსრულა ჯვარდმული იგი წმერთი, რომელ-
მანც ჰეთევას: "ესე არს ხორცი ჩემი, დევენდვის განცეხილი, ესე
არს სისხლი ჩემი, დევენდვის გა მრავალდათვის განთხეული მისა-
შევებერად კორეათა."*

აღსრულა იგი წმერთი, რომელმანც გვიასმერძა ჩვენ ურთიერთის
სიცვარული გა გვითხრა: "ამას ცეცუობი დევენ, რათა სიხარული
ჩემი დევენდანა ეგოს გა სიხარული დევენი სავსებით იცოს. რა-
მეთუ ესე არს მცნება ჩემი, რათა იცვარებოდეთ ურთიერთარს, კი-
თარცა მე მემიცვარენ დევენ".

აღსრულა იგი ცეცუობი, ფანჯური, ვნებული წმერთი, რომელმან
ხსნად ჩვენდა გვითხრა ჩვენ: "უფროსი ამისა სიცვარული არვის
აქცს, რათა სული თვისი გაჭირვას მეგობართა თვისმათვის".

აღსრულა იგი მეუფეთა-მეუდე, რომელმანც აღაბერინა წირსება
ადამიანისა გა ჰრევა მონებით შეგინებული ქვეცნიერობას:
"ართა ცეცცვით დევენ მონად, რამეთუ მონამან არა იცის, რასა
იქმნ უფარი მისი; ხორც დევენ გარეუ მეგობარა, რამეთუ ცოვერი,
რაორენი მესმა მამისა ჩემისაგან, გაუწიე დევენ".

აღსრულა იგი ნუგეშმუემელი წმერთი, რომელმან ჰსცა ნუგეში
სასონარცვეთის კაცობრიობას ამ სიცვეით: "ნუ გეშინინ, რამეთუ
მე მიძირევიეს სოფელსა".

აღსრულა იგი ცოვრთა შემწყნარებელი წმერთი, რომელმანც უბრ-
ძანს ჩემირულთა, სოფლისაგან ძღვერთა გა ცეცულთა: "მოვეგინ
ჩემთან, მაშვერანო გა ფვირთმძიმენო, გა მე განტისვენო დევენ".

აღსრულა იგი წმერთი მაღისა, სიცვარულისა გა გაფირვებულთა
განკითხვისა, რომელმანც შიმშილი, წყურვილი, სიშიშვერი, სნეურ-ცოვა

პეტობილება თვითონურის ადამიანისა თავის საკუთარ შიმშილად, წყურვილად, სიშიშვილად, სნეულყოფად, პეტობილებად მიითვალი და ჰრევა წყალობით გამკითხველს ადამიანს: "მოვერით, კურთხეულო მამისა ჩემისაწო, და დაიმკვიდრეთ განმანაბეჭდი დევენთვის სასუ- ფევერი დასაბამისებან სოფიისათ, რამეთუ მიშობა და მეციფ მე ფამარი, მწყერობა და მასცემ მე, უცხო ვიდაც და შემიწყნარეთ მე, შიშვერ ვიდაც და შემმოსეთ მე, სნეულ ვიდაც და მომხერეთ მე, საპეტობილესა ვიდაც და მოხვერით ჩემია... ამინ გეცყვით დევენ: რავდენი უდავთ ერთსა ამას მცირეთაგანსა ძმათა ჩემთასს, იგი მე მიდავთ!"

აღსდგა იმი სიკვერილით სიკვერილის დამთრებულები წმერთი, რომელმანც, რა მოიწია უამი მისის კონტინტი, აღიზილნა თვალი თვისნი და სთქეა: "მამაო, მოიწია უამი ჩემი! აღიდე ძე შენი, რათა ძემანცა შენმან გადიდოს შენ. მე გადიდე შენ ქვეყანასა გერა, საქმე აღვასრულე, რომელი მომეც მე, რათა ვჰყო. ჩმინდა ჰყვენ ესენი ქეშმარიცებითა, რამეთუ სიცყვა შენი ქეშმარიც არს; რათა ცოველი ერთ-იცვენენ, კითარც შენ, მამაო, ჩემიამო და მე შენდამი. მე ბიბებაი, რომელიც მომეც მე, მივეც მათ, რათა იქვ- ნენ ერთ, კითარცა ჩევენ ერთ ვართ, მე მათ შორის და შენთანა; რათა იცვენენ სრულ ერთობითა და რათა უნდოეს სოფელმან, რამეთუ შენ მე მომავილენ, და შეიცვარენ იგინი, კითარცა მე შემიცვარე".

აღსდგა იმი კაცთა-მხსნელი წმერთი, რომელიც მის მიერ ხსნილ- თა კაცთავე "განჭესძარცვეს და ქრისტინი მენამუღი შეჭმოსეს; შესთხმეს გვირგვინი ეკართაგან და დააგეს თავსა მისსა და ლე- ნამი მისცეს მარჯვენსა ხერსა მისსა და მუხლი დაიგნეს მის ჩინაშე, ემღერდეს მას და ეფლოეს: გიხაროენ, მეუდეო ურიათო!

და პირები მას და მოიწეს ცერამი და სცემი თავსა მისსა".

აღსაბა იმი ჯვარული კაცთაძან კაცმოყვარე ღმერთი, ღმერთი ყოველმხრის სიცვარულისა, შენდობისა და მიცევებისა, რომელიც წამეფნაობისაგან მოწყალებისა, სიბრძულისა და შეწყნარებისა იცყორა მცერთაფვის: "მიუფევე, მამა, რამეთ არ იციან, რას იქმან".

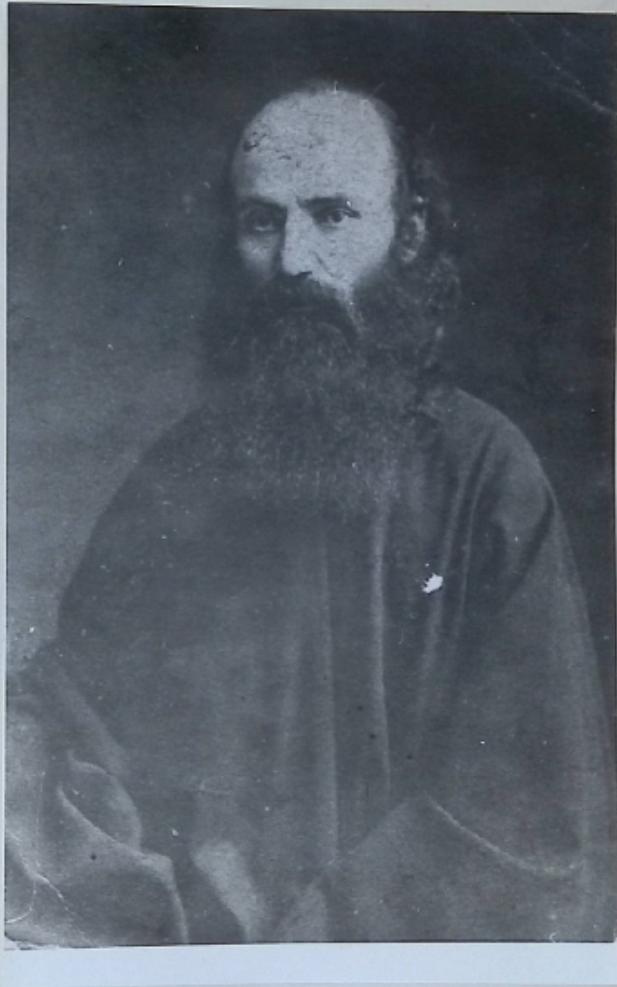
"და აშა ძვრა იცო ბიბი, რამეთ ანგელოზი უფლისა ცარბოპჲ-ნდა ბეცით" და აღსაბა ქრისტე მაცხოვარი ჩვენი! ...

აღსაბა იმი ღმერთი მკედრეთით, რომელმანცა სიკვდილითა სიკვდილი და სიმრდენა და ცანახდებულს კაცობრიობას ახალი ცხოვრება მიამიტა.

ქრისტე აღსაბა! ..

/1886 წ. 13 ავრილი/.

जिन्होंने उत्तराखण्ड
में घोषित किया

ଦେଖିଲୁଗା
ହୋଇଥାଏଇବୁ କୁଣ୍ଡଳିଙ୍ଗ

მომიღები ჯანაშევილი

ისფორიულ სურათები

1. ქართველი ეკლესიის ქამიცოდას სამერძნოების
ეკლესიირან.

2. ქართველი ქაზეპი.

გამოცემა იასონ კერესელიძისა

მოწის მსრიაულ-მშექრები სფარის "ქართლი".

1914 წ.

/კომპენდიუმი/

"საქვთისმეფიველი კრებული" თანამდებომიშის წა
სწერიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქ მღმე 11-ის
ხელმძღვანელობით საქართველოს საპატიონის მიერ
წარმოშებულ თაოსნობას ქართველი ეკლესიის სწერი
ისფორის შემცირებისა, იწყებს ამ საკითხებისაბობი მიდა
დენიდა ჩიგნების კომპენდიუმების შექმნას. მიმოცინ
ჯანაშევილის მემოთ დასახურებულ ნამრითმირან წარმოვარ-
დენი მხრით პირველი წარმოის მოგად მინარესს, ვი-
წარმოან იგი უშუალოდ ეხება ქართველი ეკლესიის ისფორის
საკითხებს.

კომპენდიუმი შეამტკინა ფილოფორმა აღიარეს
არჩევისწმის.

მითორადიულ ცოდნებს მომიღები ჯანაშევილის შესახებ წარმო-
გირგენი ამავე წიგნში დაწყულ მისე ჯანაშევილის წიგნს იყენება—
მიღებან.

მომიღები ითხოვს აე ჯანაშევილი დაიბარა კახეთი 1840
წელს. ცხრა წილის მომიღები, მიძანის ქიორების, ცხვილის ში ჩამო-
კუცანის და მიუკრებლენას. შემდეგ იგი ჩაურიცხავს დეოდორის
წევარის სამხედრო სასწავლებელში, საიდანაც მიღე თაღაკუცანის
სასულიერო სემინარის, სემინარის კურსი დასრულა 1865 წელს,

და შემჩერ მღვდლად უკურნება საგინგილოში, სოფელ ერთაშანის. აյ
მას მისავალი წინამდებრეტაშა შეხერა, მაქრამ ან შეეძუა ზამრკა-
ლებებს და ზაფრანის იღვნებას ერთს საკუთრივოები. 1870 წელ-
იან გ. ჯანაშვილი მუშაობს საკუთრივო მასწავლებლად სოფელ ტაძარ-
ში. შემჩერ ძალისიღვა ეპისკოპოსის მინიჭებით მიმდინარეობის ქადაგში,
საზაფ მუშაობას იწყებს სასულიერო სასწავლებელში ქართველი ენის
მასწავლებელად. 1878 წელს გ. ჯანაშვილი მიემოქმედება მისკოც
სწავლის გასაცილებელად სასულიერო აკადემიაში. 1880 წელს იგი
მწუნდება საქართველოში და მასწავლებელობს სამაცადაბნაური
სასწავლებელში, მერმე იისითნერის საგინგილოში. შემჩერ მღვდლად
მოღვაწეობას წეხაში, ვართაშემსრი, აღიპებულიში და პორტისხევში,
საჭაფ 1905 წელს 64 წლისა აღესრულა.

საგინერესოა ამ ცურმისურვადე მამიულიშვილის ღიფერაფურცელი
მიღებანეობა. მისი წერილები იმპერიუმით ს. მესხის "გრიგორი",
"მწარობელი", მერმიდე თანამშრომელი იყო "ივერიისა", "მოც-
ტარისა", "მითამწესი". წარიგობილება მიმიღებულოვანია "ქართვე-
ლი ქადის ისფორის", "ამბროსი წევენესერის ქარაგებანი", "შერე-
თის აზნერის" და სხვა.

მისე ჯანაშვილი აღნიშნავს, იგი ფარივით ედგათ ქართვე-
ლობას, და მისი ღვვიტი იყო: "ქართველობას ქართველი, განარჩენ
დესი-ძორების ყველას თავიანთი; მუ შემცირები, ან ტეცილები".

"ისფორიკული სურათების" პირველი თავში - "სასულიერო წიგ-
შა", - გიმიტრი ჯანაშვილი მიმითხვდავს მინიჭებულობას ამ წიგ-
შისას, მათ წვალის ერთსათვის, და მათ აღიღის საქართველოს
ისფორის მიზანი.

მცველეობის ენერგია საუკანონოს კულტურის ისფორითის იმ დურ-
იცების, რომელიც ასახულია ქართველი სასურავერი პირზეთ ასო-
რება. იგი დასაწყისი სამს ჰსკოვამს ერთ მიღვანი მიწენებს, ქარ-
თველი ერის ისფორითისას, IV საუკუნის ბასარითი სტილი, საქანოვე-
ლოში ქრისტიანობის ძალის დროინდებამ და ერთნერე მერიტით დამ-
კვირჩებამ გამოიჩინია სახელმწიფოს პატიოტიკური ვილარების ცამ-
ისაფრება. საქანოველოს თავისუფლებას ერთის მხრიց, სპარსელები
უკავანებს საფრთხეს, ხოლო მეორე მხრიდ, ბერძნები უკრი ბასერ-
ილი მეოთხემით იყვრინებან საქანოველოს კულტურის მათ სასუ-
ლოერი ჩირებისათვის ბავშვობითი განვითარებისათვის, საკულტო ენაზე კი მერძ-
ენდები დაუმკვიდრეობითად.

ქრისტიანობის მიღებას დამ გაკავშირებით ქართველობა იყე-
ლებული გახდა სამერმენო იმპერია სასულიერი პირები.
ამის შესახებ ი. ჯანმცირი წერს, ამ სამღვდელოების შეაცემა-
მნები ერთ ვაჲისკომისი, ირი მღვდელი, და სამი მთავარ-მღვდე-
ლი. ამ მოსახლეობის გასამცირებელი ი. ჯანმცირი იმინიერს მე-
ძენ მწერად რეფილს, რომელიც მიწისმის შეიღის მარ-
შავი ყოფილს. მკვევარს მიაჩინია, რომ წევიმის მიერ განვიდიდ
საუკრდელის მიერთს ფიანცესის ისტორიან გამაუწიათ ამობები
სოციალს, სომიერების და დემორიცეს. რეფიმი დეაუცებებს რომ პირ-
კერი ეპიკომისი, რომელიც მოვიდა საუკრდელოში, დოფილ ევს-
ტად ანტიოქეიდ, თორ ქართლის ქახოვდება კი პირკერ ეპიკომი-
სად ითანეს ასახელებს. ი. ჯანმცირი სარჩევნობ მიიჩნევს წე-
ვიმის ამობებს, თორნი ითანე ეპიკომისის ისტორიად არსებულ
პირად მიაჩინია. სამსულიერო პირია კრემაში ერთ ითანეც, ეპის-
კომისად წევკრისი ევსტად ანტიოქეიის მიერ, დეაუცებებს
ი. ჯანმცირი, იმინიერს საუკრდელის კათლიკოსს მიკოლოზ I-ს,
რომელიც აქტევო იაჩინდება ამ შესხევებებს.

საქართველოში მერძენ სასულიერო პირის მიწვევა ტანიჩ-
ველი ყოფილა იმ დაქვიდ, რომ ასტადმიცერის სფილანებულ საქართვე-
ლოს არ ჰდავდა მცირნე პირის ქრისტიანული სარწმუნოებისა და
რაზდა ამისა არ იყო თარიღინილი ქრისტიანული ღილერაცია.

გ. ჯანაშვილი აღნიშნავ პირველ სკოლებს, რომელიც გაუარსებულა
342 და 364 წლებში შეა. ასეთი სკოლები გაუარსების მიზიან მე-
დის შეიღს შაქარის. ამ საკითხთან გაყვავშირებით გ. ჯანაშვილი
ეცნობობა ითხოვდანის მრიმას, საღაპ ნერია, რომ სკოლებით
ასწავლიდნენ ქართველ მერძენ და ასურელ ენებს.

ასე იღვიძობიშვილ ქრისტიანობის ტანიცკიცებისათვის სხვა
მედიიცი: "მიზრაზ III, დაწსმან IV, მიზრაზ IV, არჩევა I და
მიზრაზ V.

გ. ჯანაშვილი აანალიზებს ჩვენთა მედიას მიუწერებას გა
ამბიბის, რომ ისინი ნერ-ნება აყრიბნენ ხელიდან მერძენებს საქარ-
თველოში კერძესიურ უფლებას და იღვიძობინენ მისი განვითარებით-
მისათვისი. ასეთი მიტიცარება გამერძედებულა 318 წლიდან ვიდ-
რე 446 წლამდე, თოვს საქართველოს ფახვებე აღვიდა ვახტანგ I
ძირისადამ. მკლევარი დვანვიდის უმიზას ქართველ ენაზე საკუ-
რესით ჩიტნების მთარცმელთა შესახებ. ესენი ყოფილან ქართველ-
ნი: გავით, სფერანე, გაქარია და თავარი ფაფიანე, რომელთაც
საქმე ჩამოყენებით იქრესავიმისი. ფაფიანეზ V საკურნები არაშენა
მინასფერი და თავი მიკუდა ქართველებს, რომელიც შეისწავლეს
მერძენები ენა და შეკიდნენ მთარცმელით მოღვაწეობას. *

* ასეთ უმიზას ავტორი ტვალეამიტს პ. იოსევიანის მისამართაშე
გაცემით. გ. ჯანაშვილის მისამართა, რომ ტაფიანე იყო არა
უბრაზო თავარი, არამედ მედის, ვარსაზ-ზაკურის, მერკვიდრე,
საქართველოში მას მერვანისა უხმიბრნენ. ფაფიანე მისი
ქრისტიანული სახელი ყოფილა, ამ მერსა შეერთის. შემდეგ
კი უწოდებით - პეტრე.

ამით მიცვა, მაგრამ იტე დაემიტიჩიღებოდა საქართველოს და ამა სამეცნიეროს პატრიარქს. თანაბრძან ამისა უახტანგ მედის ცენტრ- ვილია პირველ კათოლიკოსად დასცენებს პეტრე ფრანგიმნელი, რო- მედსაც მეც უახტანგი იცმიბდა. გ. ასმაშვილს აქვთ მოძღვავს ცნობა და რიტორ იხსენიებონენ აღმისავალეთის პატრიარქები ქართ- ლის კათოლიკოსებს. "უნივერსიტეტი, სწავლიად იყერიელი ქვეყნის უპირველესი მწვეველ-მთავარი, სულის ჩრდილისა მიერ საცხაო- ლო ძმა ჩვენისა წირებისათ". ეპისკოპოს ბორის კი მიაწერინენ: "მშვიდობა უფლისა იცავნ აქვენითანა, უწინიერეს და კსაცვანილესო ძმათ დანამსახურო".

ანტონიეთის პატრიარქის ბორივებისგან საქართველოს ვალე- სიის განთავისუფლების შემძეგ /448 ნ./ მეც უახტანგის ცაუხ- სიია 35 ეპარქია: 12 ქართლი, 12 კახეთი, 9 სომხეთი და 2 იმერეთი; ეპისკოპოსებად დაუნიშნავთ მიერი ქართველი, ზოგ- მთ ბერძენი.

9. ასმაშვილი აღწერს ქართველთა სასულიერო დენის ჩარია- ლებებს და ვრცელად ეხება იმპერიალი ჰერალდის /610-639 55./ ანტონიეთი შემძეგი აღმისავალი საცხაოსით კრებას. ითანე კათოლიკოსმა და მისმა დანაშემწერმ კრებას ჩართვილეს შემძეგი სამუხლები: 1. რამდენ საქართველოს კათოლიკოსის კურთხვად არის განწესებული ანტონიეთის პატრიარქისაცან, ამისთვის საქარ- თველის ვალესია, კათოლიკოსის ტატიაცვალების შემძეგ აბარის კურთხვადმიდე ეპატრიკონი ჩჩება; 2. კათოლიკოსად საკურიობებია ანტონიეთი მეტაერიობა გირს ჯაფასა და სარჯას ითხოვს. 3. არ- ბებს დაცვერილი აქვთ საქართველოსა და ანტონიეთის შეა ქვეყნები,

წის ცამო გმები შეკრებია და ეპისკოპოსის ანეთოქაში ტამით-
ტეატრის კუთხით გთხოს ხარისხის მისაღებად საქართველოს ან შეკვდ-
რიანი.

არებამ ჩააკრიციდებია ქართველთა მიმართ რა
მხერებით მარილები წარიქერიდი საბუღები. წება მისცა საქართველოს
ეკლესიას, კათოლიკოსის ტანიაცემების შემზებ, თავი მოდეარა
სასულიერო პირთა თავადამშესახურთა, მოვი ერისათვის და ამოერ-
ჩია კათოლიკოსად კაფი ჭირსკერი, ალექსი მიორიპორიში და
მთავარ-ეპისკოპოსი და კუკრითებინათ მცხედის კვლესიაში მე-
ტის დამზკიცებით, მაგრამ ეს საყიდებ კედავ იქმა ღმისი განსაღვევი
მიეუცველ მსოფლიო საეკლესიო კრებამ, რომელიც დასწინდება და
კათოლიკოსის სამწესო და ხელევებით ტანიანია: "ქართლი,
რემი, კახეთი, ქვეთი, თვესი, რაჭა, სვანეთი ჩერქეზეთის
საჩივრამდე და სამცხე - კლარჯეთი"; ი. ჯანაშვილი სვამის კო-
ხვას - რამ არ იხსენიერა იმერეთ, სამერწელო, აფხაზეთი, დუ-
რია, ებედით და ლაპისცამი? - მისი ამინი, ეს განიაპირობა
იმ ისეინიკულმა დაუდინა, რომ ამ პერიოდში /518-527/ საბერძნების
იმპერიალიზმი ისტორიაში დიდი და სტარსელები აიშავნენ. საქართ-
ველიში დაჭრა იწინა მედუ, ერთი თბილისში, ბოლო მეორე იმე-
რითი. ამის გამო პირველი იმპოდებოდა სპარსელების, ხორი
მეორე შერძნების გავლენის ქვეშ. საქართველოს კვლესიაც ის
ეპარქიას ტანია. დარღა იწინა მედუ-მთავარი: კათოლიკოსი
იმერიისა და მეორე აფხაზ-იმერეთისა. ამიერობაც არ არის, ჩერის
რ. ჯანაშვილი, აფხაზ-იმერეთი იმერიის კათოლიკოსის სამწესო
ჩაფანებული. XI საუკუნეში დასამართლებული იმის მიერინენ

შერძენთა ეპისკოპოსები და მოწჩილებინერ კონსტანტინეპოლის
პაფრიანუს, XI საუკუნის დასაწყისს კი ეს კუთხე შემოკრე-
ბით კათოლიკოსის სამწევოს.

ღ. აგრძელები ტანაზეცემს წა ქართველია ეკუსითის მიერ-
მარეობას და მის განთავისუფლებას შეიძებნებან, ასწავლის
თვ წა "სკოლის" მოფანა მეტაზო უცხო ფონს ქართველებისადვის:
"შენდენი კათოლიკოსი მათთვის უსაჩერებლო იცო და მაკრებელიც.
იმპა არ ცურა არც ქართველია ბინა, არც ჩვევებია არც ენა,
არც ხასიათი. იმისი სისხლი სხვა იცო, ქართველისა სხვა. ქარ-
თველებს ესმირათ, რომ შენდენი კათოლიკოსი ემსავსებია იმ
დეიონაცვალს, რომერსაც დაცის მიერ წაშიბი შეიღები კულტოს და
რინა მოაგრძისა კი დარიგ დასამარტველი ეჭავრება. ესმირათ რომ
იმი იცო ტანდემ ბაქორაცებული მწყემსი და ალექსიტოზ გული არ
დაუწოდა, ეშმაკს რომ ნაწილური მისი სურიერი შეიღი.

ප්‍රභුග්‍රහණය මිශ්‍ර රාජ්‍යාලියෙහි, මිශ්‍ර ප්‍රභු උග්‍රභුවෙහි සිය මිශ්‍ර මිනින්දොල් මිශ්‍රෙහි, මිශ්‍ර මිනින් වූ එස්සුගෝරීඩා එහි උග්‍රභුවෙහි, මිනින් ප්‍රභු මිනින්දොල් මිශ්‍රෙහි ප්‍රභුග්‍රහණයා: එස්සුගෝරීඩා යුතුව මිනින්දොල් මිනින්දොල් මිනින්දොල්, මිනින්දොල් මිනින්දොල්

1 0. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Ը. 18-19.

შემოხედ მკვლევარი მისმინის არტურენცების მითმითით
ამცირებს საქართველოს კათოლიკისის კიბითის ღა კირი ეპის-
კოპეტიტის იგივეობას, ღა კვლავ ტანაფრიზობს სირიელის მამათ
ჟუარისა ღა ქართველის ტანაფრიზობას სახს. "რიტორი დუფარე-
ბი ყვავილისას ევეს, სწორებ ისე შემოქადა ჩასწავლი ასაღება-
რიანი ქართველისა". ამითმ იმი ღ. ჯანმრთელი ხასს უსცამს
მა ტანაფრიზას, რომ ქართველი ძერები მარატამს კუარასუბინერ
ხარხს ღაფლას ეწა, სარწმუნოება, ერი, ან ერადაფნია ჩამა-
ტაპის უავორების ტვისათვის.

ეპრიელი ეკლესის ისყორის მკვლევარი მოქვიდების ამ
პერიოდის ღიფერაფერულ ცხოველებამა, კერძოდ თარემანების; აღ-
დვინერს ზვანის ათონის მითის მერებისას, რომელიც იყვნენ:
ანსერი ნიკოლებინიელი, იასნე ბილინელი, იასნე მარიელიძე,
იასნე თერთობირი ხახულელი ღა მარტინია შარიფიძე. ნაშრომით
დამიკვეთდია ის მიჯნა, როცა საქართველო იწყებს ტანატებას
მიშობილი უნამე ღა უფრო ღა უფრო პირი იყვნილება ქადაგერებას
ღა უფრესი კურეურის შექმნას, მიუხედავად მარსუამ მფერდა
მოასრულისა.

ღ. ჯანმრთელი ტანინიაუს შენდენის ღამითი ღამითი ჩამოგებულებას ჩეკენს
ვრთან. ეს არის პერიოდი რეას მითმითი / მითმითი ღა ქახემე-
ადებია მისი შეიღი მაგრავ IV, რომელიც ამ ღრის ცხრა ჩრის
იკი. ღა ურიგად კვავება შენდენებს ჟამი ცილის ღა მითმარინეს
კლარავების ღაშერა, რაღაც აქერამ ძრიგერდებოდა ღა ვრცელე-
ბოდა საქართველოში სწავლა ტანატება. ჯანმრთელი სწერს, შენდ-
ენდენა ტანატების მიზანი მიმდინარე არცე-

წყარის ერისთავს აბესერს. მერების ტავდებით "ქვეყანათ
ამით შინა იქმნეს ბრძოლამის, შეგრძნი". და ასეთი გამაფიცის
ფარის, აწმინდაც დ. ჯანაშვილი, ქვეყანას აწმინდაშვილი სახელმ-
ვამინი კაცი: ეპისკოპოსნი საბაზ მფლოდვარი და ეპის აწმელი.
მათ მიმართეს ხერხს, კურში ინავიონენ რა მერისაბმი სიძუღ-
ვის, აშკარა / მდგრ ებრძონენ მას და უჩიმრად იზრდონენ სა-
ქართველოს ხსნისათვის. მათ აჯაშენებიათ ფეხის მაღლიბლად
ფიხ და კარისი გადავიდთ. მისთვის უმოძებიათ "სკეფი", ანუ
უძრაველი, სიმატრე ეპისკოპოს თავისუფლებისა და მკრალ ქართველი
ერთობისა, მერის დამარცხებისა. ქართველებს მიუღწევიათ მიმ-
ნისათვის, ბერძნებს ამის შემჩერ დაწჩინიათ მხრითი ის ციხე-
სიმარტვები, რომელთა პატრიკინებიც მათ მიემსაწინენ – გომიცრი
ჯანაშვილი ატეინის მეღებისებეკ კათოლიკოსის დეკანის თავისი
ერისათვის, რომელიც ატრიცებია სამერძნებელი ფულის და ციხესიმიშ-
რა სამცხესა, ფასას და კლარჯეთის მინა-ჩუალას, სოჭებს, ცოვე-
რივე ამას საკუთრესით წერდა. ასე დაწიათან პირის კახეთიდან ბერ-
ძნების მაცხეობას; ამრიგად, შინაურ საქმეებს / დუმცარა არა
სასპუარო / კათოლიკოს მეღებისებეკის მეცარინეობით ამიერიკან
ქართველი დანაგებაშვილი არა ცალკლი.

მცდელარი ტანსაკუთრებული მუღისცურით ეკიდება ტიკრები
მოაწინდების მიღებანებას, რომელიც დეისი მიღებანებით
არამცდე ეკადესის დამუკიდებლობის დაცვა შეძლო, არამედ გიგი
ამაგიც დასრუ სასულიერი წოდებისა და კრის დანადებას. "იცი
იცო მღაწველი თავის ერთ სისხლ-ხორც ერისა, იცო მონაბინე მის
ძანადებისა, მის კეთილდღეობისა, დამუკიდებლობისა; იცი მი-
სარჩევ თავის სამშობლი ქვეყნის წინაშე პაფიკარქებისა და იმ-
პერაფორებისა."¹

ღ. ასმაშვილი ტაბათავეცხმის ნა უარდევებას სასულიერო პირის
მოყვანილობას, აუმისმაგრეს, რომ ისინი მხრიობდა სჯულის მქადაგე-
ბელი კი არ იყვნენ, არამედ ტერიტორიულ წესის საქართველოს და
ქართველის მეცნიერებს ტასაფირის ქამის. მევლევას ამიტ ერთეულ
მოძევას მაგალითად გავით აღმაშენებლის მეტობის პერიოდში
მოყვანე ქიმიტეტი ჭყანირიცელი. ამ სასულიერო პირის რეცა გავით
მეცნ დასაცავ საქართველოში იმცოდებოდა, თავის ინიციატივით
წარმოდგენ დურევებს სამშევიღის ციხე. ღ. ასმაშვილი დასკენს: სა-
სულიერო მოყვანედა, ქართველი საქმის მომატებელი რიცხვი ღები-
ონის, მაგრამ მე მხრიობ იმათ მოყვანეობას ვიზიტა, "რაო-
ღონიც დამრჩენებებს აზრაშები ქართველობას, რომ რაც ვიდავით,
ის აუართ ვართ".

შემდეგ აცვიონი იხილავს მეცნიერებელებს, მეჩედომეცე, მეთ-
ვრამეცე საუკუნეების საქართველოს პილიტიკურ კითხვებს და
რიცხვის სასულიერო მოყვანეობისას. ტანისაკუთხებით ეხება 1762
წლის საქართველოს კარელის კრებას, რის იმითაც საკითხებს
და აწინიშნავს, რომ ამ კრების ტაბათავეცდებამთა შემდეგში
შესრულების დაქვემდინარების ჩატარება, 1617 წლის 1772 წლამდე საქართველოში დცვენონ მეცნიერ ტანიკით კრების კანკიდა მცირდე პირით, წერს იტა.

ესენი დოფილან:

1. კათოლიკოსი ბერძონი, რომელსაც აუკრიცხა საქართველოს ისტო-
რიკი შემთხვევაში მის მისი მიმზადი /1617 წლიდან/.
2. მთავარ-ეპისკოპოსი იასე მილევი /1640 წ./
3. მეცნ დეიმირამ / ღა მაკრინი, რომელსაც დაუნერისა ქართველ-
ის წმიდანთა საქართველოში სერიეზის /1658 წ./.

4. კათოლიკოსი კვეთიში იმპერიასა, რომელსაც დაუწერია საკუ-
რესო კანიკები = 24 მელი /1662 წ./.
5. ანიონი, დეილისის ეპისკოპოსი.
6. ნეკრესის ეპისკოპოსი გოსითოს, ფილისოფისი.
7. არცენ მინი-ჩმინიდები, კარტარ მცოდნე დათისმეზეყვერებისა,
ფილისოფისა და საღვთო წერილის ტანიანიდების დამწერი
/1682 წ./.
8. არქიმანინირიგი თომ დილანებები, კარტარ მცოდნე საღვთო წერი-
ლის და მეტარაცებები /1691 წ./.
9. ბერი ითანე ჩხალაძე გურიიან, რომელსაც დაუწერია ლექ-
საბ ქართველთა ჩმირადა ისფორის, და ქრისტიანითის ისფორის
ეკიმებედი /1698 წ./.
10. არქიეპიკუთიპისი ითსებ დეილი, რომელსაც დაუწერია ლექ-
სები სასერიერო შინეარისის და საღვთო დაწილებები /1702/.
11. კათოლიკოსი რომენი 111, რომელმაც შეკრიბა საბერძნეთის
ეკიმების მინირადა ცხრვრება. დაუწერია აკრიზე თავისი
რწილის ისფორის საქართველოსი /1703 წ./.
12. იმერეთის კათოლიკოსი ნიკოლოზ. მას დაუწერია საღვთო წე-
რიდის ტანიანიდება და საღვთო ისფორია /1710 წ./
13. ბერი იაკობ მას მიკუდილ პატარესფინა, ხოლ მისი მამიკულ-
ბარი იმარებიან ცალწალის მინასფერობა.
14. მღვდელ-მინიამინი ქრისტი ვაბედამიშვილი, რომელსაც აღუწე-
რია ქეთვან დეოთდას ცხრვრება, ხლო მისი სფრიქონებით
ეკიმების დაუსაც კომარების ქეთვევანს.
15. არქიეპიკუთიპისი ითსებ სამებელი. მას 1743 წელს ბატონის-
შვილების შატარისა და ვაბუშენის მრდანებით ცალწალის
დამადება.

16. არქივისკომისი თბილისისა ნიკოლოზ მიროველი, რომელმაც
დააბეჭდილ საეკლესიო წიგნები.
17. დეკანობი მეფის-კარის ეკლესიის მიხედვა. რომელიც დამტანდ
მეფის მის წიგნებს ამეცნიერება.

ამას გარდა მცველეარი სხვა საეკლესიო პირებშაც ასახე-
ლებს ზა ამძიმს, ასეთ ტანათლებული პირების არსებობაც ცხად-
ყოფს იმას, რომ საენებული საეკლესიო კრების ტანათლებულე-
ბანი კარგად შესრულებულა. ამ სასულიერო მოღვაწების დიდი
ჯაფრად ტამარის სკოლები თავის წიგნებ ზა გაცვესა თავისუფ-
ლება ეკლესიისა, სარმუნოება ზა ეროვნება მეცნიერებები საუკუ-
ნებები.

შემდეგ მცველეარი მოგვიანების საქართველოს ეკლესიის
მფრებელე, ღამინის და ღოფტებანგების მისიონერების, ღევერის
სწავლის მიმღევების საქართველოში, შესახებ ე.წ. ტაფრანგე-
ბულად ზა მათ შორის ასახელებს სამა-სკოლან თწევიანის, იყონი
იქვე აღნიშვნავს, მიმ მათ მიერ სარჩმუნოების გამოცვლა სხვა
ტანირანაცით იყოთ ტანირებული. ისინი ეძიებინენ გრას საქარ-
თველოს დამკუკირებლიმისადას, ფიქრობონენ მომავალი. ამისა-
დან მათი მოქმედება კჩირილოვანი – ასკუნის აცლირი, ასეთ მოქ-
ალება რიცხვში ასახელებს: თბილეული – ბოდბეული მიფრიპოლიტ
ობინენი 111-ს, ისეს დაბრედას – თარწმინდების, ანთონ კათა-
ლიკოსს, ეპისკოპოს ტათომს, რომელთაც საქართველოსთვის პეტრებათ
თავი ტაბადებული, მისი დამკუკირებლიმის დაცვა სურათ, ქარ-
თულის ენის ზა ქართველობის გამღირება ტანათლების საშუალე-
ბით. ზა ბოლოს აღნიშვნავს ზ.ჯანაცვილი ეს მიმის იმიტომ ბაჟ-
რერე, რომ მცენარათ დცვებას ზა ყოველს მცენარან პავლე მი-
აღიერების შემდეგი სიფრენები: "ამიერი იმან, მცენარე სი-
ციმ ზა შევკრიბდეთ მიძღვნება ესე, რომელი ტისწავლეს წიგნისა
ჩვენითა".

କାନ୍ତପାତ୍ରାଳୁ
ଲାଗୁଣ୍ୟାଳୁ
କାନ୍ତପାତ୍ରାଳୁ

ପାଇଁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ప్రశ్నల త్వరిత వాచ్యములను న. శ్యామల దీర్ఘముగా, తుప్పి అప్పుగా ఉండి విషయాలు అనిస కూడా ప్రమాదించాలి. మిశనరీలు మధ్యంచ తుప్పి సాధ్యముగా.

ପ୍ରାଚୀନତା, ଉଦ୍‌ଦେଶ, ସାହୁ, ମଧ୍ୟବିତ୍ତ, ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ, ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ-ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ-ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ-

2. ରାତ୍ରିରମ୍ଭିକୁ ପ୍ରେରଣାରେ / 1709/ /ସଂଖ୍ୟା/

3. სამომიქეო. ფილისი /1709/. / საჯარო, უნიტი, საკ.მუზ.

12. පුද්ගලික-ව්‍යාපෘති. ජ්‍යෙෂ්ඨ. සාම්ප්‍රදායික-ඩේශීය මූලිකාරුවන්/

4. კონდაკი. ფფილისი 1700/. / ლაგორი, საქ. მუნ. ქუთ. 078/.

ଯାତ୍ରାରେ କାହାର ମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା ଏହାର ପରିମାଣ ଅଧିକ ହେଲା ।

5. රෝගුවරි. ගුණ. 1710. / සාක්ෂාත්; ජ්‍යෙෂ්ඨ; සායු. මුද. පාලුගුණය
සිංහාරිගිරි/

6. ಸುಧಾರಣೆ. ದಿನ. 1710 / ಶಿಕ್ಷಣ 2 ಪಂಥ. ಪಾಠೀಗಳಾಗಿ/

ଯତ୍ନାକୁ ଶର୍ପିଲୋଙ୍ଗେ କରିପାରୁଥିଲା ଏହିମାତ୍ର ମୁହାରିରୀଟି, କିମ୍ବାରୀଟି, ଏହିମାତ୍ର କାହିଁଏହିରୀଟିକିମ୍ବାରୀଟି ଦ୍ୱାରା ପରିଚ୍ଛବିତ ହେଲାମୁଁ କିମ୍ବାରୀଟିକିମ୍ବାରୀଟି ଦ୍ୱାରା ପରିଚ୍ଛବିତ ହେଲାମୁଁ

7. තාම්බි. ඔදු. 1710. එරිභූගී රු. තුපුරුගි. මේයෝරුගැස් මාරුවෙගි.
- 1722-
- සාමුහිජ්‍යාලිස් ටොරු මුහුර්තීයා: බාද්‍රාණාජිතාර්තා පුරුරි. රිග්-
රිස් මෙලුන්දිගි පාස්ත්‍යාන්ත්‍රිස් පෙරිභූගීගි. /සාකූරි. උග්‍ර. මුද්‍ර./
8. රුරුවාරු. ප්‍රංශුල තු කිතාර රාජ්‍යාධිස් මෙමුජ්‍යිසා ප්‍රංශුලාධි-
පාත්‍රියාලිස්. ඔදු. 1711 / සාකූරි, ගුරු; සාය්. මුද්‍ර./
9. රාජ්‍යාධිරි. ඔදු. 1711 / සාකූරි; ගුරු; සාය්. මුද්‍ර./
- 1737-1744 අං.
10. රාජ්‍යාධිරි. ඔදු. 1712 / සාකූරි, ගුරු: ගි, උග්‍ර. මුද්‍ර./
11. ප්‍රංශුලාධි. ප්‍රංශුලාධි. 1737 / ප්‍රංශුලාධි. ගුරු: ගි, මුද්‍ර.
11. ප්‍රංශුලාධි. ඔදු. 1713. / සාකූරි, ගුරු: ගි, උග්‍ර. මුද්‍ර./
12. රාජ්‍යාධිරි. ඔදු. 1716, ආයාර./
13. උග්‍රාධි. ඔදු. 1717 / ගුරු: ගි/
14. ප්‍රංශුලාධි. ඔදු. 1717 / සාකූරි, ගුරු. /
15. ප්‍රංශුලාධි විඵාලාධියාලි. ඔදු. 1719-1720 / ගුරු: ගි/
16. ප්‍රංශුලාධිරි. ඔදු. 1720 / සාකූරි, ගුරු: ගි, සාය්. මුද්‍ර. උග්‍ර. මුද්‍ර./
17. උග්‍රාධියාලි. ඔදු. 1721 / ගුරු: ගි/
- සාමුහිජ්‍යාලියාලි: තාම්බාධිජ්‍යාලි නිරිහිතරි. පාස්ත්‍යාන්ත්‍රිස් තිබුණාසිජ්‍යා-
වාත්‍රික. " ප්‍රංශුලාධියාලියාලි උග්‍රාධියාලි රාජ්‍යාධිරියාලි මුද්‍රිතයාලි
පාස්ත්‍යාන්ත්‍රියාලියාලි... " / සාකූරි, ගුරු: ගි, සාමුහිජ්‍යාලි-මිනුරිතරි, ආයාර./
18. තාම්බි. ඔදු. 1722. එස්. මේයෝරුගැස් / උග්‍ර. මුද්‍ර. ආයාර/

19. ბიბლია. წიგნი წინასწარმეზე უკუღო და სახარება. ტფ. 1709
 1722 / საქ. მუზ. / პულოვრ. ლანგ. / მრავალენტიკ: / სა-
 ხარი, უნ: ტი/
20. საუკისძე ჩამა თავისი მიზ გამოცხა, დამიმ
 ინგ... შე აღმა ჩამა: და ამ აკას. კარი ჭავჭავაძე
 1742 -ის / უკისძე სახა, საუკისძე ჩამა გრეგორი.
- საუკისძე უკუგო წიგნები, გამოცემული
21. რომი, მოსკოვია და აუცილებურები გამოცემული იმპერა-
 ტოს სახით 1737-1744 წწ. იყალიბების ამინისტრი, მოსკ-
 ი. 1744 მარათი, ქადაგ, საქ. მუზ. საღვარე-ტი./
1. ბავითი. მოსკოვი. 1737 / საღვარე-ტი. უნ: ტი, ღირებე/
10. ბავითი მდგრადი კედი დამატებულის იყალიბი.
2. ხატიკი. მოსკოვი. 1738 / სახარი. უნ: ტი. საქ. მუზ. სა-
 ღვარე-ტი./
3. სახარება. მოსკოვი. 1739 / სახარი. უნ. არქიკი. საქ. მუზ.
 ტი. მუზ. საღვარე-ტი./
4. საქრისტიანი მოძრავარება. რომი. 1741 / სახარი, უნ. საქ.
 მუზ. საღვარე-ტი. აკად.,
5. საქრისტიანი მოძრავარება, მოულე დარიგებული მარცვილა-
 ჟკის. რომი. 1741.
- აცორი; მორელი ღიუხარი ბავითი უნდა იყოს / 6.
 კარი. მც. 42 / სახარი. საღვარე-ტი./ მდგრადი
 დამატებულის მასა სადაც და. და დამატებული
6. ბიბლია. მოსკოვი. 1743 . / სახარი, უნ. არქ. საქ. მუზ.
 პალატა. ქად. მუზ. საღვარე-ტი./

ამას თავიდან დღემდე, ნიმუშით ამამა, უნის კავშირი.
 7. ყამინი. მოსკოვი. 1743 /საღვივო-შჩ./; უნ: ცი /ღვივეცი/
 ბიბლიოთეკის მუზეუმი.

/საღვივო-შჩ./
 8. ტერ. " უზყიდეთ რომ ეს ქორინიკული რომ გაიძეჭრა, მარინ
 იცო... ეს აქეთ ჩრმებ: ⁴ /რელი არა აქცს. კარაულობენ
 1742 - 43/ ქრისტეს ხაფი, სლავური წარწერებით.

1. დავითი. ვა. 1749 /აკად/
 9. ითანე გამასკული. ტართამოცუმა უფლიაძელი მართ მარინე-
 რისა სარჩეულობისა. არსენი იგართოლის თარგმანი. მოსკო-
 ვი. 1744 /საჯარო; უნ: ცი, საქ. მუზ. საღვივო-შჩ./

10. იაკობი ბერძნები. კირე სარჩეულობისა /მოსკოვი/.
 1737 - 1744/.

⁴ ღამესტერის მიმღის მსგავსად ორ-ორ სკეფად. Стеджак
 ქვებელის-ლ ჩამოს 1705 ქრის ტამოცუმასთან შეარემარ
 ვერც! მცირებული, რომ ნიმუშებებარე ტამოცუმა წარმოადგენს იაკონ-
 ქეის კაპიტალური წარწერის თარგმანის წარმოადგენს. სარცმანი
 არ. ასტარის " Свадебный " -ს ცნობით, ვახუშტის
 ეკუთრის. მრიული: 6. ხუკური. / ქუთ. მუზ. საღვივო-შჩ./
 არქეოლ კვერზის თავი შემკულია იესო ქრისტეს ხა-
 ფით, სლავური წარწერით.

11. ლოცვა. ახლარ თარგმანი რესულისაგან. /მოსკოვი/.

/1737- 1744/. ტექსტის წინ:

"რესულისაგან ქართულად თარგმანი მაფონის შეიღის
 აღმასანდრესაგან წირუარებ სათემელი. და მარილიაკერზე
 დაფლანის შეიღის ფფილელ მიკროპლიტის წიკოლონისაგან:

අමාස යොයුරේ වැපුප්පාල, රිජ්‍යෝගාලු ගේරුම්පා, ග්‍රින්ස ප්‍රාප්තියා.
මිරිදහු: මුරිලි ර. තුළුරු.

/සාලුගුණු-ඩිජිටල් මිලින්/

12. පෙරියාලි, පෙරියාලි. 1767 /වාස්තු, තු; පාඨ. මුද්‍රා. නැං-
ගාර්තුලි මිත්‍රීයාධික

1. රාජිතරිඛ. ඔඩ. 1749 /උයාරූ/

13. රාජිතරිඛ. මුද්‍රායාරූ. 1768 /වාස්තු, තු; පාඨ. මුද්‍රා. නැං-

ගාර්තුලි මිත්‍රීයාධික

2. ප්‍රංගී 1. ගාරාගාමා. ඔඩ. /ශ්‍රී:ගි/ 1751

14. ප්‍රංගී ප්‍රංගී මිත්‍රීයාධික. ඉඩ. 1768 /වාස්තු, තු; පාඨ. මුද්‍රා. නැං-
ගාර්තුලි මිත්‍රීයාධික. ඔඩ. 1751 /සාක්ෂි, ග්‍රින්ස, පාඨ. මුද්‍රා. නැං-

ගාර්තුලි මිත්‍රීයාධික

4. මුද්‍රා, /මෙසුගුරු. 1756-1763/. මාකාරිං. ග්‍ර. පාඨ. මුද්‍රා.

15. මුද්‍රා, මෙසුගුරු. 1763. පාඨ/

5. රාජිතරිඛ. මෙසුගුරු. 1762. උයාරූ. 1/ පාඨ/

6. රාජිතරිඛ. ඔඩ. ග්‍රාමරිඛ. /1763/. ටොටො. /ශ්‍රී:ගි/

16. පෙරියාලි, පෙරියාලි. 1763. තු; පාඨ. මුද්‍රා. නැං. ග්‍ර.

7. මෙසුගුරු. ඔඩ. 1763 / ග්‍රින්ස, පාඨ. මුද්‍රා./

8. රාජිතරිඛ. මෙසුගුරු. 1764 /සාක්ෂි. ග්‍රින්ස. මුද්‍රා. / පාඨ/ මාලු-
ගුව-ඩිජිටල්/

9. ප්‍රංගී ප්‍රංගී මිත්‍රීයාධික. ඔඩ. 1764 / මාකාරිං. ග්‍රින්ස, මාලුගුණු-ඩිජිටල්./

10. මාකාරිං. මෙසුගුරු. 1765. /සාක්ෂි. ග්‍ර. පාඨ. මුද්‍රා.

11. /පාඨ/ /සාලුගුණු-ඩිජිටල්/, උයාරූ.

11. මට්ස්‍යාරුදා ගාමිණුරුද්‍රගැඹ. මෙස්පූගෝ. 1766./ජ්‍යෙෂ්ඨ, සාද්‍ය. ජුතු.
ජුතු. මැයි. ප්‍රජා.

12. ප්‍රාත්‍යාග්‍රීසිසි. මෙස්පූගෝ. 1767 /සාකාරිත, ජුර; සාද්‍ය. මුද්‍ර. සාර-
ඛුජුප්‍ර-ඩින./

13. රාජ්‍යිත්‍රිනි. මෙස්පූගෝ. 1768 /සාකාරිත, ජුර:ගි, සාද්‍ය. මැයි. ජු-
තාතා. ජුතු. මැයි./

14. ප්‍රාත්‍යාග්‍රීසිසා මිට්‍රාරිත. ගුණ. 1768 /සාද්‍ය. මුද්‍ර. /ප්‍රාලෝචන. රාජ්‍යි-
ත්‍රිනි. ගුණ. 1769 /සාකාරිත, ජුර. ගුණ. මුද්‍ර. 6300. 6300./

15. රූහුජාරිනි. මෙස්පූගෝ. 1768./ජුර:ගි/

16. රූහුජාරිනි. මෙස්පූගෝ. 1768 /සාකාරිත, ජුර:ගි, ජුතු. මැයි./

17. ප්‍රාත්‍යාග්‍රීසිනි. මෙස්පූගෝ. 1768 /සාකාරිත. ජුර. සාද්‍ය. මැයි, ජුතු. මුද්‍ර.
සාරුජුගුප්‍ර-ඩින./

18. ප්‍රාත්‍යාග්‍රීසිනි. ගුණ. 1772 /සාකාරිත; ජුර. සාද්‍ය. මැයි. ජුතු.
ජුතු. මැයි. ප්‍රාත්‍යාග්‍රීසිනි./

19. කුරුජාවෝ. ගුණ. 1783./සාකාරිත, ජුර. සාද්‍ය. මැයි. ජුතු. මුද්‍ර. ප්‍රාත්‍යාග්‍රී-
සාරුජුගුප්‍ර-ඩින./

20. රාජ්‍යිත්‍රිමේලිනි. ගුණ. 1784 /සාකාරිත.

21. ප්‍රාත්‍යාග්‍රීසි පිටර්‍රිනි. ගුණ. 1784 /සාකාරිත. ජුර: ජුතු. මැයි./

22. ප්‍රාත්‍යාග්‍රීසියාරිනි. ගුණ. 1784 /සාකාරිත. ජුර. පාර්ස්. සාද්‍ය. මැයි, සාර-
ඛුජුප්‍ර-ඩින./

23. සාරුජුගුප්‍ර-ඩින. 1787- 1800. /සාකාරිත.

23. රෝපුවනි. ඔද. 1784 / සාකුරින; ගුරු. අර්ජ. පාලුගුණය-ඩින./
24. පාසාරුවා. ඔද. 1786 / ගුරු; සාජ. මුද්‍ර. උගුත. මුද්‍ර. උගුදා. /
25. එමගුවග-මුද්‍ර. 1788 / සාකුරින, ගුරු. සාජ. මුද්‍ර. උගුත. මුද්‍ර. උගුදා. /
26. රාජුගතනි. ඔද. 1789 සහ 1788/. / ගුරු. පාලුගුණය-ඩින./
27. රාජුගතනි. ඔද. 1790 / සාකුරින. ගුරු. උගුත. මුද්‍ර. උගුදා. /
28. රාජුකොමේලිනි. ඔද. 1790 / සාකුරින. ගුරු. උගුත. මුද්‍ර. උගුදා. මුද්‍ර. /
29. ගාමනි. ඔද. 1791 / සාකුරින. ගුරු. සාජ. මුද්‍ර. උගුදා. /
30. පාමුණුජීවිනි. ඔද. 1791 / සාකුරින. ගුරු. සාජ. මුද්‍ර. උගුදා. /
31. පාක්ෂාරුවා. ඔද. 1791 / සාකුරින. ගුරු. සාජ. මුද්‍ර. පාලුගුණය-ඩින./
32. මාර්තුපාරිනි. ඔද. 1793. / සාකුරින. ගුරු. සාජ. මුද්‍ර. උගුත. මුද්‍ර. උගුදා. /
33. ටිපිටි රෝපුවනි. ඔද. 1793. / සාකුරින. ගුරු. අර්ජ. සාජ. මුද්‍ර. යාලුගුණය-ඩින./
34. පුරුත්වුපාරිනි. ඔද. 1794 / සාකුරින. ගුරු. /
35. රාජුගතනි. ඔද. 1784-1795/. / සාජ. මුද්‍ර. පාලුගුණය-ඩින./
36. රාජුගතනි, අර්ජාරිනි, රෝපුවනි, මැපල පාජරිස්ප්‍රිගාරින ත්‍රිජුලා. මෙධරුපෝ. 1797. / ප්‍රාදා. /
37. පාජරිස්ප්‍රිගාරින මැපලුරුරුවා. රිකමි. 1797- 1800. / සාකුරින. ගුරු. අර්ජ. සාජ. මුද්‍ර. උගුත. මුද්‍ර. /

11. රුහුණ ප්‍රසංග මිත්‍රී 1800 - 1867 15. මයි. 078. 178.
12. පාලන්ත්‍රිය. මිත්‍රී 1815 / 15. මයි. 036. 670./
ච්‍රජර. මැයි. 1/
13. පාලන්ත්‍රිය. මිත්‍රී 1818 / 15. මයි. 036. 670./
ච්‍රජර. 1/
14. පාලන්ත්‍රිය. මිත්‍රී 1818 / 15. මයි. 036. 670./
ච්‍රජර. 1/
15. පාලන්ත්‍රිය. මිත්‍රී 1818 / 15. මයි. 036. 670./
ච්‍රජර. 1/
16. පාලන්ත්‍රිය. මිත්‍රී 1818 / 15. මයි. 036. 670./
ච්‍රජර. 1/
17. පාලන්ත්‍රිය. මිත්‍රී 1818 / 15. මයි. 036. 670./
ච්‍රජර. 1/
18. පාලන්ත්‍රිය. මිත්‍රී 1818 / 15. මයි. 036. 670./
ච්‍රජර. 1/
19. පාලන්ත්‍රිය. මිත්‍රී 1818 / 15. මයි. 036. 670./
ච්‍රජර. 1/
20. පාලන්ත්‍රිය. මිත්‍රී 1818 / 15. මයි. 036. 670./
ච්‍රජර. 1/
21. පාලන්ත්‍රිය. මිත්‍රී 1820. මිත්‍රී. 95. මයි. 078. 070./

11. ගෙයුරානි. මත්ස්‍යාග. 1815. /සාකුරි. ගරු. සාජ. මුද්. ගුණ.
මුද්. තුවට. සාලුගුණු-ඩී. /

12. පාමුණුජ්‍රා. පානිසුරු. 1815 /ජරු. පාජ. මුද්. ගුණට. /

13. ඇඳුලා පැතුවා. මත්ස්‍යාග. 1816. /සාකුරි. ගරු. සාජ. මුද්. පාජ.
චිපුණු-ඩී. /

14. ගෙයුරානි. 1816. /ඡායා. /

15. පානිසුරු පාතුවා. /සානිසුරු? 1817?/. /ගරු. /

16. පානිසුරු පානිසුරු. 1817. /සාකුරි. ගරු. සාලුගුණු-ඩී. /

17. ඇඳුලා පැතුවා. පානිසුරු පැතුවා. 1818/. /සාකුරි. ගරු. පාජ.
පාතුවා. මුද්. සාලුගුණු-ඩී. ඡායා. ඡායා. ඡායා.

18. සාත්‍රික්‍රියා පැතුවා රේස්සිගිල්ස පික්ලික්ස සාත්‍රික්‍රියා පැතුවා පා ඉංගි-
ජියුරා පැතුවා තුළ ටිබ් ටිබ්සාරිම්ස්ලාර පික්ලාමික. පානිසුරු පැතුවා.
1818/. පාකුරි. ගරු. පාජ. මුද්. /

19. පාත්‍රියාගිල්ලි පිම්පිශ්චි. / පාත්‍රියා තිම්බිකිල්ස උරුතුයාර තුරුමු-
ලා, ගුෂාර ගුෂාර. /සානිසුරු පැතුවා. 1819. /සාකුරි/. ගරු.

20. තුළමාරිගිල්ලි පිස්ටිලිජ්‍රානි තාම්පුරුජ්‍රාවාරි පාත්‍රියා තිම්බිකිල්ස
පිම්පිශ්චි පිම්පිශ්චි පිම්පිශ්චි පිම්පිශ්චි. 1819. /සාකුරි/
පාත්‍රියා. පාලුගුණු-ඩී. ඡායා. /

21. ගෙයුරානි. මත්ස්‍යාග. 1820. /සාකුරි. ගරු. සාජ. මුද්. ගුණට. /

22. පාපිසුරුනික උපයාරි. 1820./සාක්ෂි. ජ්‍ය.

23. ගිරාඛුගැටී. ප. ප්‍රේලෝහුරුනි. /1820/. /සාක්ෂි.

සාද. මුද්. ආදා. උප. මුද්. මෙහෙබි. පාලුගුණු-ඡින්./

24. රාජිතරි. මූසුරුගි. 1821./සාක්ෂි. ජ්‍ය. සාද. මුද්. පාලු-

ගුණු-ඡින්./

25. ගැමුගිරුපැලු අර්ධිගැපිසුරුනික, ගුස්සරිනික පාශ්චාදුවෙනිසා.

/ස්ථ. 1817-1821. /සාක්ෂි. සාද. මුද්./

26. සුන්දායි. මූසුරුගි. 1821./සාක්ෂි. ජ්‍ය./

27. ගාමිනි. මූසුරුගි. 1822. /සාක්ෂි. ජ්‍ය. සාද. මුද්. තුළු.

සාලුගුණු-ඡින්./

28. පාරිජුගිගුනික. මූසුරුගි. 1822./සාක්ෂි. සාද. මුද්. තුළු.

29. පාරිජුගිගුනික. මූසුරුගි. 1823. /සාක්ෂි. සාද. මුද්. තුළු.

30. පාරිජුගිගුනික. මූසුරුගි. 1823 /. /සාක්ෂි. සාද. මුද්. තුළු.

සාරුජුපුරුහුරුනි. /1823/. /සාක්ෂි.

31. පාරිජුගිගුනික පාරිජුගිගුනික. මූසුරුගි. 1824 ජ්‍ය. සාද. මුද්.

සාරුජුපුරුහුරුනි. /1824/. /සාක්ෂි.

32. රාජිතරි. මූසුරුගි. 1824. /සාක්ෂි. ජ්‍ය. පාලු. පාලු.

සාලුගුණු-ඡින්. පාලුගුණු-ඡින්.

43. ღამულებითი საქართველოსა კართველონი არზ მოუღვ სამშეღვ
ღვ ისტორია და მოუღვ აუტებისმო... მოსკოვი 2 1846/.
/საჯარო; უნ./

44. ცრტეღი ქრისტიანული კაფეხისმო მართმაზემედისა
კათოლიკო აუმოსავლეთის ეკკლესიება... მოსკოვი. 1846/.
/უნ; საქ. მუზ. აკად./

45. ეპისტოლე პატრიარქთა აღმოსავლეთის კათოლიკო ეპისკოპა :
სარკომანულოში. 1847. /საჯარო, უნ; არქივი, აკად./

46. მართმაზემომიმითი არსარება კათოლიკო და სამოციქულო
აღმოსავლეთის ეპისკოპისა... მოსკოვი /1847/. /უნ. არქივი./

47. ღოცეანი. / ახალიხე - ახალქალაქის მხარე. ხირამეცნიერი
კათოლიკო მწყერის იოსებ ხუციშვილის მიერ გამოცემული და
გამაჭვილი. /1846-1848/. /უნ./

48. ღოცეანი საზოგადო მიმოისა, თანა - არსისა და განუყოფელ
ისა, ცხოველს - მეოდელისა სამებისა, ძარისა და ძისა და წმინ-
დისა სურისა, მოსკოვი. /1848/. /უნ. მუზ. მუზ. საღიკოვე-შჩ.

49. ტრიოდიონი. რობერ არს სამსაგარობელი... კურთხევითა...
სინო ღისათა. მოსკოვი. 1849. /საჯარო. საქ. მუზ. ეუთ. მუზ.
ტურ. საღიკოვე-შჩ./.

50. შედეგი დაისა წ/შირ/ისა პასექისა და მრთელისა მრჩევინ-
კარისა კუირიაკისა... საზოგადო წ/შირ/ ისა სამებისა...
რის ცარძანებითა... /მოსკოვი, 1849/ - /უნ. საღიკოვე-შჩ./

51. დავითი. სახილებლად ჩემირისა ... სამეტისა ... მწარები-
ლა ... მოსკოვი /1850/. /საჯარო, საქ.მეტ., საღვთეალო-შეკვეთი./
52. მუსეიო-მთაწრული ფრესკა /მოცემული კინტე ითანე ნათ-
ასისამი თხეთის სასულიერო კომისიის კანცელარიისან/. თბ.
53. 1850/. /უნ./
53. ფრიორიონი გაფიცი. მოსკოვი. 1850 /საჯარო, ქუთ. მუზ. ძეგ-
ლი მუზ. საღვთეალო-შეკვეთი./
54. მანსკუფლერი, მწიროლ. მოკლე ტანისარცვება ღიცურებისა, შე-
კრებილი დეკანონის მანსკუფლერის მიერ. ფფ. 1857./ /საჯარო,
ქუთ. მუზ; საღვთეალო-შეკვეთი; აკად./.
55. ფიმორ ქართვის მთაწრ-ეპისკოპოსი. მოხირა ჩხინვალ-
ს სხუამ აღმოსაყდეთისა აღმილდა, ფიმორსაქარ ქართვისა
მთაწრ-ეპისკოპოსისა. ფფ. 1852. /საჯარო; უნ; არქ.
ღი: ღიო.მუზ. პალაცი. ქუთ. საჯარო; ქო. მუზ. პეტერბურგი. ბუგ-
დენიონის საჯარო; საღვთეალო-შეკვეთი./
56. შემოცდებული მხედრული ღიცურინი... სახილებლად... სამეტისა.
მწარებილა... იმპერიალისისა... ნიკოლოზ პატრიარქის მისა... /
მოსკოვი; 1852/.
57. ანტონ I. კათაღიერისი. ჩუმავი-სიცილიუმი, ქიმიკი ანტონი-
საქარ პირუელისა, კათაღიერის-პატრიარქისა. ციცილისა საქართვ-
ელისა პორტუგალიური ფური ანტონისა. ფფ. 1852. /საჯარო; უნ;
არქიეპ.; საქ.მეტ.; საღვთეალო-შეკვეთი./

65. წიგნი ღამამდემობას დაფეხს სამრეკლოს მუცელებისას, მოსკოვი
1861. /უნ; საქ. მუზ. სარციკოვანი-შჩ. აკად./

66. ღავითმი... კურთხევით სიმოდისას... მოსკოვი, 1862. /უნ;
საქ. მუზ./

67. ჭამინი... საბირეტსა... სამემისა... ძრისნინი... ხელ-
შრიფტსა... აღესანდრე წიკოლობის ძისა... ხელო/ კ/ზრ/ ხევი
თა უმინდესისა... სიმოდისას... მოსკოვი. /1862/. /უნ; გვე

68. შემოკლებული მხედრული ლიცეუმი. /მოსკოვი. 1862/ /უნ./

69. საკურთხევლი ტალონა. მოსკოვი. /1862/ / საქ. მუზ. სარცი-
კოვანი-შჩ. / აკად./

70. მაისურა, ითანე. ლიცეუმი საქართველოს კათოლიკოსათვის,
ფო. 1864. /საქართ., სარციკოვანი-შჩ. აკად./

71. რუსული. სამოწმო ისტორია ძველის აღმენისა. ფო. 1864
/საქართ.; უნ; აკად./.

72. სახარება. უფროსა ჩვენისა იესო ქრისტესი, წმიდა სახარება
მათესი, მარკომისი, ღუჯასი და ითანესი, ქართულა და რუსულ
ენაზე. ფო. 1864. /საქართ.; უნ; საქ. მუზ. /.

73. სჯულ- ღამანი ქცესთათუკის, გამოსჯდა დათბითის გამოკიდე-
ბულობისაგან ფილისის გუშერმისისი. ფო. 1864. /საქართ.; უნ;
-ის ფირ. აკად. ფილ.; /

74. ტაბრიელ ეპისკოპოსი. სიცუდუანი და მთძლურებანი ფემური
ტაბრიელის მიერ, იმერეთის ეპისკოპოსისა. ფფ. 1865. /აკად./
75. ტაროშა სინამუშებისა, ფემური დაცით აღმაშენებლისა. თბ. /
1865/. /აკ/
76. გამზევული საერისფიანო სწავლისა, ანუ მოკლე სამზღვეო
ისფორია და მოკლე კატეხიზმი. ფფ. 1865. /საჯარო; აკად./
77. ტრავერტი ქრისტიანობრიელი კატეხიზმით მართლადიდებელისა კა-
თოლიკე - არმოსავლეთის ეკლესიისა. გამოცემული კაცებასიის ნა-
მესტრიკის წესის უკაცღებელის სფ. 1865 /საჯარო, ტეტ. ღე-
ნინის საჯარო, საღვითო-შჩ. აკად./
78. სამღებასწაულო საგიდებლად... სამებისა... მოსკოვი 1865.
/არქივი; საქ. მუზ. ტეტ. მუზ. ტეტ./
79. ცხოვრება ცოვლამ-წმინდისა ლეიის - იმინდისა და მართლის
ქართულისა მართამისა. თბ. /საჯარო; უნ;/
80. ლოცვანი კათოლიკეთა ეკლესიასა შინა სათქმელი და წარსა-
კითხინი ერთა მისთა მასტრობისა მრძანებითა .ფფ. 1866. /საღ-
ოვაკ-შჩ./ აკად./
81. ყამნი საგიდებლად... სამებისა... მრძანებითა... მიმოსია
ხელმიწისა... ფფ. /1866/. /საქ. მუზ./
82. აკადემიური ნ. საქართველოს კაცენბარი. 1864- წილის,
თბ. 1867 /საჯარო; აკად./
83. დაცითი. ფფ. 1867 /ტეტ. მუზ. ტეტ. ღენინის საჯარო,
საღვითო-შჩ./ აკად./

ଶ୍ରୀପ୍ରକଳିପରୀତ୍ୟୋଦୟ ରେତୁରାଫ୍ରେଣ୍ଡ

9. අභාරි අඩුවේසා. ඕනෑ. 1874. /සාක්.මුද්. /
10. ගෙජප්‍රාරිංග. ඕනෑ. 1874 /සාක්ති; සාලුගුණු-ඩීං. /
11. රිජ්‍යරේඛා නිමිත්තා මාත්‍රිකෝෂ රා පාරිජ්‍යාමිනි. ඕනෑ. 1874. /සාක්ති,
- රොං. මුද්. සාලුගුණු-ඩීං. ආයත් /
12. උගිලා ගුරුත්වා, රාජ්‍යධාරී. මූලු ප්‍රාදේශීලික තුළුපිළිස්
සාධිතයාම පැතුම්බුදුමායේමිත රා මිනිලුවුලුමායේමිත සාධිතයාම
ශුමිස් මාස්ථුරුපාතා: මිනිලුවිසා, සුරිවාකිසා, එශා-දාමිසා, අඩ්‍යුවි-
සා, ඡායාමිනිස්: 1, 2, 3 රා 9-කිසා වුවුමිසා. උගිලා මිනිලුවුලුමායේමිත
සාධිතයාම පැතුම්බුදුමායේමිත. / 13. මාත්‍රිකෝෂ මාලුවිස් සාක්ති; සා-
ක්ති. 1875. /සාක්ති; සාලුගුණු-ඩීං. /
14. ප්‍රසාත්ගිත්ති, ට/නොයිල්. ආමිත්‍යාධික, මූලු ප්‍රාදේශීලික සායුජ්‍යාලාද
සායුජ්‍යාලිති, සායුජ්‍යාලිති සාසනාපුද්‍රවාදී රා සේවාතා දායුදායාතාගාර
ජාතියාරුද්‍රාලිංග උගිලා මිනිලුවුලුමායේමිත සායුජ්‍යාලිති සාසනාපුද්‍රවා-
දී රා. ප්‍රසාත්ගිත්තිසායා. උගිලා මිනිලුවුලුමායේමිත. / 14. ප්‍රසාත්ගිත්ති,
සාක්ති. 1876. /සාක්ති; ග්‍රැන්ඩ්. /
15. රාජ්‍යාලිත්ති, ටොමින්ටින්. /රිජ්‍යරේඛා නිමිත්තා උගිලා උගිලා උගිලා-
ඩී/ ඕනෑ. 1876. /සාක්ති; ග්‍රැන්ඩ්. / 15. ප්‍රසාත්ගිත්ති, මිනිලුවුලුමායේමිත
සායුජ්‍යාලිති. උගිලා මිනිලුවුලුමායේමිත. / 1877.
16. මිනිලුවුලුමායේමිත, ප්‍රසාත්ගිත්ති. මිනිලුවුලුමායේමිත උගිලා-
සායුජ්‍යාලිති සායුජ්‍යාලිති. ඕනෑ. 1876 /සාක්ති; සාලුගුණු-ඩීං. /

17. პატარა საერისფილო მოძრულებრ ქართველი ანბანიზეთ სა-
ერთოებოს რომის კათოლიკურ გრაბაცო ურმათათვის მუქამად ღასა-
რიცხვება. კონსტანტინეპოლი. 1876. /საჭარო; აკად./
18. შემოკლებული ღოცელი. ფფ. 1876 /საჭარო; საღვთო-შჩ.
19. ნინამძღვარი ტეცისა. გინა ყოველი წოდების სახმარად სუღი"
ერი ღარიცხვება. კონსტანტინეპოლი. 1876 /საჭარო; არეკვ. ა
20. ასაღი აღმართ ულისა აკად./
21. ხანაშვილი, გიორგი, გიორგი ასაღი ისფორის საჭარო;
თბ. 1876. / საჭარო; არეკვ.; ჰუატა; ღერინის საჭარო; სა-
ღვთო-შჩ./
22. მაქრაძე გიორგი, გიორგი მაქრაძე მიმო. ას.
23. გიორგი უზრუნველყო, რევერენს, ტრიმა და მიუვაღებს; მიგრა-
თა ღიღებული და ყოველი ქართველი თოხთა მოციქული და მახარე-
ბელი მაცხოვი, მარკოზისა, ღუჯასი და იოანნე ღვთის მეფეველი
სა. ქუთაისი. 1877. / საჭარო, ქუთ. მუზ. საღვთო-შჩ. აკად.
24. თანსაცავებული ღოცელი ნიგრი: რომელი იპერიოდს დეის შირის
სადოველებით და სხვა მშვენიერს ღოცელებს. საერთოებოს
რომის კათოლიკურთათვის. კონსტანტინეპოლი. 1877:
25. საერისფილო მოძრულება. საქართველოს რომის კათოლიკუ-
რმათათვის. კონსტანტინეპოლი. 1877. /საჭარო; საღვთო-
შჩ./. მარკოზისა და გიორგი მიმოსამა გამოწერა;
- თბ. 1879 /საჭარო; აკად./

41. /სოფოლეთი გიმიტრი/. დაწყებითი სწავლა მართლ- მაღიდებ-
რთა ღობითის ქრისტიანობრივის სარჩეულობისა. გამოცემა მე-2.

თბ. 1880, /უნ; აკად./

42. დამატებით გავრცელა. თბ. 1881. /სახლ; კულ. იუდ. მართ.

42. სოფრომაძე გამრიელ. დაუკარი კალენდარი. შეგვენილი, პი-
რილად მამაჭავი ფილისის კალუბნის ეკლესის მფლეოს
გამრიელ სოფრომაძისაგან. ფფ. 1880 / საჯარო; უნ; ქუთ.მუზ.

საღვთოება-შეს.

50. გურიანი, ბაკო, მიმუშავა მოსკოვისა, ქვემო განთავს

43. აღესანიშვილ ეპისკოპოსი. შესხმა, შართებული ახალიხის,
ცუთის-მრიძის მიძინების სომორიში, ქორის ეპისკოპოსის აღა

51 ესანიშვილსაგან... ფფ. 1881. /საჯარო/

44. ამირისი წევრესერი ეპისკოპოტი. ეპატაგებანი და მოძღვრე-
ბანი, ჟემუშვილ ამირისი წევრესერ ეპისკოპოტის მიერ. თვ.

1881. /საჯარო; უნ; არქ -ის იღ ; ღიო.მუზ; მუ-
ლები; პალატა; ქუთ. მუზ; ქუთ. პერინსტ. საღვთოება-შეს; აკად./

45. სოფოლეთი /გ/იმიტრი/. ღობები, მცნებაები და სიმკოლო
სარჩეულობისა გამარტინებით. შეგვენილი მარიამის სასახლის

55. ვეკლესის გევ. გ. სოფოლეთისაგან. ფფ. 1881. /საღვთოებ-
ა-შეს; აკად./

54. 46. ტერიევი, ლატინი. სახელმძღვანელო ღობების, ათი მცნების
ესრა ნეფარების და სიმკოლო სარჩეულოების შესასჩაკლებლათ...

ფფ. 1881. /საჯარო; არქიტ; პალატა; ქუთ. მუზ. საღვთოებ-
ა-შეს; აკად./

გამ სამილიან მოც. 1882. /საჯარო; გ. არქ. საქ.მუზ.;

47. ඉශ්‍රිලංකා, ප්‍රජාතන්ත්‍රීය සංඝරුවෙහි මැයි 1881 නොවුම් ප්‍රජාතන්ත්‍රීය සංඝරුවෙහි මැයි 1881. /සාකුරු; උග්‍ර. 1881./
48. ඉඩලංචියේ ප්‍රජාතන්ත්‍රීය සංඝරුවෙහි මැයි 1881. /සාකුරු; උග්‍ර. 1881./
49. ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ප්‍රජාතන්ත්‍රීය මැයි 1882 තැනුවෙහි ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ප්‍රජාතන්ත්‍රීය මැයි 1882. /සාකුරු; උග්‍ර. 1882./
50. උග්‍රදෙශීලී, ප්‍රජාතන්ත්‍රීය මැයි 1882 තැනුවෙහි ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ප්‍රජාතන්ත්‍රීය මැයි 1882. /සාකුරු; උග්‍ර. 1882./
51. මිනින්දොලු ප්‍රජාතන්ත්‍රීය මැයි 1882 තැනුවෙහි ප්‍රජාතන්ත්‍රීය මැයි 1882 ප්‍රජාතන්ත්‍රීය මැයි 1882 තැනුවෙහි ප්‍රජාතන්ත්‍රීය මැයි 1882. /සාකුරු; උග්‍ර. 1882./
52. මින්නාග ආරු එස්සමානි රුමෙනු මැයි 1882 තැනුවෙහි ප්‍රජාතන්ත්‍රීය මැයි 1882. /සාකුරු; උග්‍ර. 1882./
53. මින්නාග ආරු එස්සමානි මැයි 1882. /සාකුරු; උග්‍ර. 1882./
54. මින්නාග, ප්‍රජාතන්ත්‍රීය /මින්නාග/ ප්‍රජාතන්ත්‍රීය මැයි 1882. /සාකුරු; උග්‍ර. 1882./

—ის იდ; ღორ. მუზ. აკად. ფილ. მეცნენი, პალტა,
ქუთ. მუზ. გუგებ.; ცენტრის საჯარო; საღვივო—შჩ. აკად./

55. შეღები გვისა წ-ისა პასეპისა და მრთელისა მრთელისა
კუნიკაკისა... თბ. 1882 / უნ.; საღვივო—შჩ./

/ სახ. სამართლის /

56. ცხოვრება და ფანჯა წმინდისა გირისა მოწამისა პარასკევასი,
წოდებულისა პარასკევისა, რუსული ქართულსა ერასმ ტერა თა-
რემნილი თიანეთის უების სოფის გურგალების წმინდის ჭიორ-
ძის ვკლესის მუცელის ერმალობ რაზმაზიკის მიერ. ფო. 1882.
/საჯარო; საღვივო—შჩ. აკად./

57. წმინდისა მოწამისა დევოფლისა აღეტსარერასი. რუსული ქართ-
ულსა ერასმ ტერა თარემნილი თიანეთის უების სოფის გორგალ-
ების წმინდის ვკლესის მუცელის ერმალობ რაზმაზიკის
მიერ. ფო. 1882 /საჯარო; უნ.; საღვივო—შჩ. აკად./

58. ახალი აღმერა უფლისა ჩუენისა იესო ქრისტესი, სახარე-
ბა მარკოსისი გამოცემული მრიცანინისა და უცხო ქუდეანათ და
თისმილებულების სამოქამდებისაგან. ფო. 1883. /საღვივო—შჩ./

59. ახალი აღმერა უფლისა ჩუენისა იესო ქრისტესი. სახარება
მარესი... ფო. 1883. /საღვივო—შჩ./

60. ახალი აღმერა უფლისა ჩუენისა იესო ქრისტესი. სახარება
ითანხმესი. ფო. 1883. /საღვივო—შჩ./

අත්‍යාග අභ්‍යන්තර තුමෙන්සා තිබුණිසා ගෝප ප්‍රිකිසූවෙසි, සාක්ෂිරෝධා උණ-
වාසි. ඉඟ. 1883/සාලුගුණු-ඩින්./

62. පාල මේතා රා රාත්‍ර මැම්පිසා තිබුණා සායාර්ථිකිසාතා තුමෙන්සා
මින්මෙල මාර්ගාමිකා යුතුවුමෙත - /ලුණුව තුමෙන්මින්මෙල්/. ඉඟ. 1883
/ජ්‍යා.; සාලුගුණු-ඩින්./

63. ගිනිනුවුරුවි, මාර්ගාමිකිසාපිළිසි සායාර්ථිකිසාම් මින්මුදුරුධාමි.
තම. 1883. /සාක්ෂිරුද්‍ය; උගුත. ප්‍රේරිත්ස්. සාලුගුණු-ඩින්.; ඇයඹ./

64. මුද්‍රාවුගිණුවි, ආ. එම්. මින්මුදුරුධා සායාර්ථිකි දායුමින්දුමින්සා
ආ. එම්. මුද්‍රාවුගිණුවි, රාත්‍ර මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා
රාත්‍ර යුතුවාද තුමෙන්මින්මෙලිසි ප්‍රාග්‍රාම මාර්ගාමිකිසාපිළිසා, සායාර්-
තුවුලුස් ගිරිජාර්ජිසිසා මාර්ගාමිකිසාපිළිසා ප්‍රාග්‍රාම මින්මුදුරුධා. තම. 1883
/සාක්ෂි; සාලුගුණු-ඩින්. ඇයඹ./

65. ප්‍රේරිත්; ගායුම්. ධෑම්මාගිණුවිරික තුමෙන්-මුහුණුදෙමා. මින්මුදුරුධා
සායාර්ද ප්‍රේරිත්වා ප්‍රේරිත්වා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා
විතිස ප්‍රේරිත්වා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා
සායාර්ද ප්‍රේරිත්වා මින්මුදුරුධා 1822 රා රාස්ථාමින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා
1861, රීම්ලිසාගාම මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා
සායාර්ද ප්‍රේරිත්වා. 1883./ජ්‍යා./

66. පෙශුම්‍රුවි. ඡ/මින්මුදුරුධා/. ගුණුවි, මුදුරුදාවි රා පිටුම්‍රුවි
සායාර්ද ප්‍රේරිත්වා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා මින්මුදුරුධා
සායාර්ද ප්‍රේරිත්වා. 1883. /සාලුගුණු-ඩින්./

ຈົນທະວະ ၃၀

୩ ୦ ୬ ୧ ୧ ୮ ୮ ୦

ଅପରିବଲ୍ସଣକାଳୀ, ଅପରିବଲ୍ସଣକାଳୀ

ନିରାଜ ନିରାଜପାତ୍ର

ନିରାଜ ନିରାଜପାତ୍ର - ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ କ.ମହାନୀ. ଲ୍ଲୋକସାମାଜିକ ଶିକ୍ଷା କର୍ମଚାରୀ
ଦେଶୀୟବିଦ୍ୟାବିଦ୍ୟାକାଳୀ.

ନିରାଜପାତ୍ର

ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନଙ୍କ ଆମ୍ବଲୁକାରଣକାଳୀ - ଶାଖାକାଳୀ ଶାଖାକାଳୀ -
ଶିକ୍ଷାକାଳୀ ଯା ଧୂତାରିଧୀନଙ୍କାଳୀ ଶାଖାକାଳୀ -
ଶିକ୍ଷାକାଳୀ.

ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ

ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ

ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ - କ୍ଷେତ୍ରକାଳୀ ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ

ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ

ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ

ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ - ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ

ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ - ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ

ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ - ଶର୍ମିଷ୍ଠାପନ

- 2 -

ରାଜ୍ୟରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ

ମଧ୍ୟଦେଶର ରାଜ୍ୟରେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ
ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ

କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ

କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ

სარიგნაცვლო კოლეგია

Տասնչորրդ Յուրի

ମହାପରିପ୍ରେସରିକୁଟର୍ସର ଠାରୀରେ, ଏତୋଟିକୁ ଏକିଲାଇଫ୍‌ରୁ
ଏକିସକ୍ରମରେ କରନ୍ତିରେଣୁ

Տարբերակ 30

/ მეცნიერებლებს, ღიაურაფურისა და ხელოვნების მომუაწენი/

_____ , මධ්‍යම යුතුවන් , _____ , ප්‍රජා රුහුණාව ,
එසේම තිබුණු යුතුවන් , මධ්‍යම යුතුවන් , වෙළුණ ඇතුළුණි , මාසිය
ප්‍රජාවන් නිවැරදි , මධ්‍යම යුතුවන් , වෙළුණ ඇතුළුණි , මාසිය

მთავარი რედაქტორი: ვენე გორგაძე

ମେଲାକ୍ଷ୍ୱପରିକାଳୀନ ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରାଚୀନ କବିତା

ଓইପରିପ୍ରକାଶନ ରେଲ୍‌ପାଇକାରି: ଡାକତିକ ପାଇକାରି

Սարշապանություն ՀՀ, ԴՊԸ

କୁର୍ମପତି ଅପାହୁରାଣି, କନ୍ଦିର ପାଶୁରକ୍ଷାରୀ, ମିଳିଲାତ ବୀରଦ୍ଵାରା, ବୀରମିଳ
ମିଳିଲାତକ୍ଷେତ୍ରରେ, ପାଦିଲାର ନିର୍ମାଣକୁ, କୁନ୍ତ ପାନୁତ୍ତି, ଅପାହୁର ତଳାଟୀରେ, ନିର୍ମାଣ
ମନ୍ଦିରରେତ୍ତେବେଳୀ, ରୂପାଚାର ଧୂରାତ୍ମକାରୀ, ଧୂରାତ୍ମକ କୁର୍ମପତି, କୋଣାର୍କ
କୁନ୍ତାଗରେତ୍ତେବେଳୀ, ଧୂମିରି ପାରିଶଳାକୀ, ଲାଲିଲ ଭୁବନେଶ୍ୱରାରେ.

ଓର୍ଫିଗାରୁସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ମହାତ୍ମାପଦାନନ୍ଦଙ୍କିରଣ

